

SKUPŠTINA CRNE GORE

**IZVJEŠTAJ O RADU
ZA 2012. GODINU**

SKUPŠTINA CRNE GORE

IZVJEŠTAJ O RADU
ZA 2012. GODINU

Podgorica, 2013. godine

SADRŽAJ

UVODNO OBRAĆANJE PREDŠEDNIKA SKUPŠTINE CRNE GORE.....	4
I UVOD	5
II OSNOVNE INFORMACIJE	8
2.1 PARLAMENTARNI IZBORI 2012. GODINE	8
2.2 POSLANICE I POSLANICI U SKUPŠTINI	9
2.3 KLUBOVI POSLANIKA	16
2.4 RADNA TIJELA	16
2.5 PREDŠEDNIK, POTPREDŠEDNICI, GENERALNI SEKRETAR I ZAMJENIK GENERALNOG SEKRETARA SKUPŠTINE.....	18
III ZAKONODAVNA I NADZORNA AKTIVNOST	26
3.1 ŠEDNICE SKUPŠTINE	27
3.1.1 PREDLOŽENI AKTI	29
3.1.2 USVOJENI AKTI	30
3.1.3 VRSTA PROCEDURE	30
3.1.4 BROJ RAZMOTRENIH I PRIHVAĆENIH AMANDMANA NA PREDLOGE ZAKONA	30
3.1.5 NEPOVJERENJE, ODNOSENJE POVJERENJE VLADI	31
3.1.6 INTERPELACIJA	31
3.1.7 PARLAMENTARNA ISTRAGA	31
3.1.8 PREMIJERSKI SAT I POSLANIČKA PITANJA	32
3.1.9 KALENDAR SKUPŠTINSKIH AKTIVNOSTI	33
3.2 RADNA TIJELA SKUPŠTINE.....	33
IV PARLAMENTARNA SARADNJA	44
4.1 EVROPSKE INTEGRACIJE	44
4.2 POŠETE PREDSTAVNIKA DRUGIH DRŽAVA I PARLAMENTA	47
4.3 POŠETE DRUGIM DRŽAVAMA I PARLAMENTIMA	54
4.6 STALNE DELEGACIJE	57
4.7 REGIONALNE INICIJATIVE	60
4.8 SARADNJA SA STRANIM I MEĐUNARODnim ORGANIZACIJAMA	64
V TRANSPARENTNOST	67
5.1 PARLAMENT I MEDIJI	67
5.2 SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA	68
5.3 OTVORENI PARLAMENT	68
VI STRUČNA, ADMINISTRATIVNA I TEHNIČKA PODRŠKA	79
6.1 LJUDSKI RESURSI	79
6.1.1 BROJ ZAPOSLENIH	79
6.1.2 OBUKE	79
6.1.3 NAGRADA SLUŽBENICIMA SKUPŠTINE	80
6.2 BIBLIOTEKA I ISTRAŽIVANJE	82
6.3 UPRAVLJANJE DOKUMENTIMA	82
6.4 INFORMACIONA TEHNOLOGIJA	82
VII FINANSIJE	84
7.1 PREGLED UTROŠENIH SREDSTAVA	84
7.1.1 PROGRAM UNAPREĐENJE ZAKONODAVNE INFRASTRUKTURE	85
7.1.2 PROGRAM ADMINISTRACIJA	86
VIII PRILOZI	89
PRILOG I: SPISAK USVOJENIH ZAKONA	89
PRILOG II: LISTA KONTROLNIH I KONSULTATIVNIH SASLUŠANJA	93
PRILOG III: HRONOLOŠKI TABELARNI PREGLED SPROVEDENIH OBUKA I USAVRŠAVANJA	95
PRILOG IV: ORGANIZACIONA ŠEMA SLUŽBE SKUPŠTINE	100
PRILOG V: TABELARNI PREGLED SA PODACIMA O PODNOSIOCU ZAHTJEVA ZA SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA, DATUMU PODNOŠENJA ZAHTJEVA I DAVANJA ODGOVORA	101
PRILOG VI: TABELARNI PREGLED UČEŠĆA U RADU RADNIH TIJELA PREDSTAVNIKA CIVILNOG SEKTORA, JAVNIH USTANOVA I PRIVREDNIH DRUŠTAVA	103

UVODNO OBRAĆANJE PREDŠEDNIKA SKUPŠTINE CRNE GORE

Poštovani građani Crne Gore,

U godini koja je iza nas Crna Gora počela je da se kreće putem koji je prethodnih šest godina trasirala stazom koja vodi ka punopravnom članstvu u porodici evropskih naroda. Skupština Crne Gore imala je ključnu ulogu – da obezbijedi stvaranje uslova za početak pristupnih pregovora sa Evropskom unijom, čime je pokazala političku zrelost na način što su svi njeni poslanici, nezavisno od svoje političke profilacije, dali važan doprinos tom našem zajedničkom cilju.

Pred vama je Izvještaj o radu 24. i 25. saziva Skupštine Crne Gore u periodu od 01.01.2012. do 01.01.2013. godine.

U toku 2012. godine u Skupštini je usvojeno 79 zakona, kao nastavak intenzivnog rada na usklađivanju crnogorske legislative sa pravnom tekovinom Evropske unije sa ciljem dodatnog osavremenjivanja našeg zakonodavstva. Dva najvažnija dokumenta, Poslovnik i Zakon o parlamentarnoj istrazi, usvojeni su konsenzusom, što je još jedan pokazatelj da Skupština Crne Gore ima demokratsku zrelost kada su u pitanju zakoni od kojih zavisi naša evropska budućnost.

Skupštinska tijela i prethodne godine su obezbjeđivala kvalitetnu pripremu plenarnih sesija i obezbijedila uvid u pripremu pravnih akata zainteresovanoj javnosti, u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama. Trend redovnih kontrolnih saslušanja nastavljen je i u 2012. godini. Devetnaest konsultativnih i četiri kontrolna saslušanja, koliko ih je održano u ovoj godini, unaprijedila su efikasanost nadzora izvršne vlasti i postala ključni mehanizam Skupštine za vršenje njene kontrolne funkcije.

Unaprijeden je rad skupštinske Službe, čiji su kapaciteti dodatno povećani dolaskom novih pripravnika, čime je Skupština dala svoj doprinos stručnom osposobljavanju mladih ali i dodatnom edukacijom postojećih kadrova.

Kontinuitet emitovanja direktnih prenosa plenarnih zasjedanja ali i rada skupštinskih odbora nastavljen je, čime je obezbijeđena potpuna transparentnost čitavog zakonodavnog procesa. Kroz rad sa đecom, posredstvom Demokratskih radionica koje Skupština Crne Gore organizuje u saradnji sa Fondacijom ERSTE, uspjeli smo naša vrata da otvorimo još šire.

Kao i prethodnih godina, u 2012. godini održana su dva tradicionalna Cetinjska parlamentarna foruma na teme: „Zapadni Balkan na putu evroatlantskih integracija“ i „Zaštita životne sredine i održivi razvoj“. Oba susreta zaključena su usvajanjem deklaracija koje, kao skup iznijetih iskustava, imaju za cilj dodatno da oplemenе legislative naših država.

U septembru 2012. godine Skupština Crne Gore bila je domaćin predsednicima parlamentara malih evropskih zemalja koje, ma koliko bile geografski udaljene, dijele razne sličnosti koje, kroz međusobnu razmjenu iskustava, mogu biti korisne različitim stepenima njihove evropske integracije.

Kao institucija čija je transparentnost u radu pohvaljena u više izvještaja Evropske komisije, i ove godine objavljujemo naš tradicionalni Izvještaj o radu Skupštine Crne Gore sa ciljem da vas upoznamo sa našim prošlogodišnjim aktivnostima, ali i izazovima koji nas očekuju u godini koja je pred nama.

S poštovanjem,

Ranko Krivokapić

I UVOD

Godina za nama je godina brojnih novina u Skupštini Crne Gore.

Nakon nešto više od tri godine rada, okončan je 24. saziv i konstituisan novi, 25. saziv Skupštine. Na desetoj sednici prvog redovnog zasjedanja, održanoj 26. jula 2012. godine donesena je Odluka o skraćenju mandata Skupštine Crne Gore 24. saziva („Službeni list CG“, br. 41/12).

Mandat poslanicama i poslanicima 24. saziva prestao je 6. novembra 2012. godine, potvrđivanjem mandata poslanicama i poslanicima Skupštine Crne Gore 25. saziva.

Takođe, izmijenjen je i dopunjeno Poslovnik Skupštine Crne Gore. Donošenjem Odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore 8. maja, koja je stupila na snagu 31. jula, proširene su postojeće nadležnosti radnih tijela, оформljena su nova a uvedene su i druge novine s ciljem da se ojača zakonodavna i nadzorna uloga Parlamenta i što bolje odgovori na izazove procesa pristupanja Evropskoj uniji. Pomenutim izmjenama je, između ostalog, formiran Odbor za antikorupciju, dok su, umjesto Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo, formirani Ustavni odbor i Zakonodavni odbor a umjesto Odbora za međunarodne odnose i evropske integracije osnovani su Odbor za međunarodne odnose i iseljenike i Odbor za evropske integracije.

Skupština Crne Gore je nastavila rad na izmjeni Ustava Crne Gore tokom 2012. godine. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo utvrdio je i dostavio Skupštini Predlog amandmana na Ustav Crne Gore i Predlog ustavnog zakona za sprovođenje amandmana na Ustav Crne Gore, 28. maja. Pomenuti Predlog amandmana na Ustav Crne Gore (koji čine 13 amandmana u oblasti pravosuđa), kao i alternativni nacrt amandmana na Ustav, koji je predložila Socijalistička narodna partija Crne Gore (SNP) su dostavljeni Venecijanskoj komisiji na razmatranje. Nakon dostavljenog Mišljenja Venecijanske komisije, Skupština Crne Gore 25. saziva donijela je zaključak kojim se zadužuje Ustavni odbor da pripremi i podnese konačan Predlog amandmana na Ustav Crne Gore.

U izvještajnom periodu je otvorena parlamentarna istraga po prvi put i obrazovan je Anketni odbor za prikupljanje informacija i činjenica o korupciji u privatizaciji Telekoma Crne Gore. S tim u vezi, Skupština je 10. jula 2012. godine usvojila Zakon o parlamentarnoj istrazi, kojim su uređeni osnivanje i djelokrug anketnog odbora, sastav i način odlučivanja, ovlašćenja, načela djelovanja, finansiranje, način sprovođenja istrage i izvještavanja Skupštini. Odbor je podnio Skupštini Tehnički izvještaj o radu, 1. oktobra.

2012. GODINA U CIFRAMA

- Doneseno 79 zakona;
- Održano 13 redovnih i osam vanrednih sednica Skupštine u trajanju od 217 sati i 20 minuta;
- Razmotreno 125 tačaka dnevnog reda na sednicama Skupštine;
- Razmotren 861 amandman na sednicama radnih tijela i 533 na sednicama Skupštine;
- Postavljeno 21 pitanje predsedniku Vlade i 208 poslaničkih pitanja članovima Vlade, kao i 20 dopunskih pitanja;
- Održano 178 sednica radnih tijela, koje su trajale 341 sat i 24 minuta, na kojima je razmotreno 615 tačaka dnevnog reda, od čega 244 predloga zakona;
- Održano 19 konsultativnih i četiri kontrolna saslušanja;
- Emitovano 227 sati i 54 minute programa;
- Odgovoreno na 58 zahtjeva (sa 160 podzahtjeva) za slobodan pristup informacijama;
- Evidentirana 192 parlamentarna akta u Pisarnici Skupštine od početka 2012. godine do kraja XXIV saziva, dok ih je od početka XXV saziva do kraja 2012. godine evidentirano 68;
- Zabilježeno oko 100 obraćanja predstavnika civilnog sektora radnim tijelima Skupštine (predlog, molbi, zahtjeva za slobodan pristup informacijama, komentara na nacrte akata, sugestija, predstavki i sl.);
- Zabilježeno oko 130 učešća predstavnika oko 50 organizacija civilnog sektora, javnih ustanova i privrednih društava na sednicama radnih tijela;
- Izdate 374 stalne akreditacije za novinare i snimatelje/fotoreportere iz 26 elektronskih i štampanih medija, od čega je 10 redakcija van Crne Gore. Izdato i 107 dnevnih akreditacija;
- Odgovoreno na više od 78 pojedinačnih pitanja novinara, koja se tiču parlamentarnih aktivnosti;
- Na internet stranici, u dijelu aktuelnosti, objavljeno 1114 informacija, najava, saopštenja, ilustrovanih sa 1694 fotografije.

Ističemo da je nakon donošenja Odluke o otvaranju pristupnih pregovora Crne Gore sa Evropskom unijom u junu 2012. godine, otpočelo formiranje radnih grupa za pripremu pregovora o pristupanju EU, čiji su članovi i predstavnici Službe Skupštine. To je prvi put da parlament neke zemlje kandidata za članstvo učestvuje u fazi *screening-a*, odnosno fazi analitičkog pregleda i ocjene usklađenosti nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU.

Dobra praksa u oblasti transparentnosti i komunikacije sa građanima, po kojoj je Skupština Crne Gore bila prepoznatljiva tokom prethodnih godina, nastavljena je i u ovoj, o čemu svjedoči i Izvještaj Evropske komisije o napretku Crne Gore u 2012. godini. Kvalitetno, potpuno i blagovremeno informisanje građana i drugih zainteresovanih subjekata i dalje je jedan od prioriteta. Skupština je sprovedla veliki broj različitih aktivnosti s ciljem unapređenja komunikacije sa građanima. U skladu sa, sad već ustaljenom praksom, Služba Skupštine priprema i objavljuje polugodišnje i godišnje izvještaje o radu i finansijske izvještaje. Jedna od novina u ovoj oblasti je i to što je u protekloj godini prvi put objavljen izvještaj o radu saziva Skupštine. Nadalje, Služba Skupštine je u potpunosti preuzeila uređivanje, prevođenje, prelom i izdavanje biltena „Otvoreni parlament“ od marta 2012. godine. I u ovoj godini nastavljeno je sa odgovaranjem na sve zahtjeve za slobodan pristup informacijama.

Postignut je napredak i u oblasti saradnje sa civilnim sektorom. Zabilježeno je veće učešće predstavnika civilnog sektora u radu radnih tijela, dok je nastavljen program stažiranja u Skupštini (*Internship program*), kao i organizovanje zasjedanja Dečijeg parlamenta, pošeta Skupštini i slično. Kao značajnu novinu u ovoj oblasti, posebno napominjemo da je u izvještajnom periodu započet pilot projekat „Demokratske radionice“, namijenjen deči osnovnoškolskog uzrasta s ciljem da podstakne njihovo interesovanje za demokratiju, proces odlučivanja i politički sistem, kroz upoznavanje sa radom poslanika i parlamenta kao institucije. Organizovane su i izložbe i drugi prigodni događaji.

U toku 2012. godine, razvijena je probna verzija Intranet portala i počeo je sa radom skupštinski YouTube servis a preduzeto je i niz aktivnosti na pripremi projekta e-parlamenta.

Rad Skupštine Crne Gore u protekloj godini, kao i Službe, predstavljamo vam kroz nekoliko cjelina strukturisanih tako da omoguće preglednost informacija i lakše snalaženje:

- **Osnovne informacije;**
- **Zakonodavna i nadzorna aktivnost;**
- **Parlamentarna saradnja;**
- **Transparentnost;**
- **Stručna, administrativna i tehnička podrška i**
- **Finansije.**

U prilogu ovog izvještaja dati su spisak usvojenih zakona; lista kontrolnih i konsultativnih saslušanja; hronološki tabelarni pregled sprovedenih obuka i usavršavanja; organizaciona šema Službe Skupštine; tabelarni pregled podataka o podnosiocu zahtjeva za slobodan pristup informacijama, datumu podnošenja zahtjeva i davanja odgovora, kao i tabelarni pregled učešća u radu radnih tijela predstavnika organizacija civilnog sektora, javnih ustanova i privrednih društava.

U pripremi izvještaja učestvovali su službenici i namještenici svih organizacionih jedinica, u skladu sa svojim nadležnostima. Kao izvori su korišteni zapisnici i izvještaji sa šednica Skupštine i radnih tijela, mjesečni izvještaji o radu organizacionih jedinica, izvještaji sa službenih putovanja, kao i Izvještaj Državne izborne komisije o rezultatima izbora za poslanike u Skupštinu Crne Gore. Prezentacija podataka u formi ovog izvještaja urađena je u Kancelariji generalnog sekretara, u saradnji sa drugim organizacionim jedinicama Službe Skupštine.

NOVINE U 2012. GODINI

- *Donijeta Odluka o skraćenju mandata Skupštine Crne Gore 24. saziva („Službeni list CG“, br. 41/12) na desetoj šednici prvog redovnog zasjedanja održanoj 26. jula. Mandat poslanicima 24. saziva prestao 6. novembra, potvrđivanjem mandata poslanicima 25. saziva;*
- *Donijeta Odluka o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore, koja je stupila na snagu 31. jula a kojom je, između ostalog, ustanovljen Odbor za antikorupciju, dok su, umjesto Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo, formirani Ustavni odbor i Zakonodavni odbor a umjesto Odbora za međunarodne odnose i evropske integracije, osnovani su Odbor za međunarodne odnose i iseljenike i Odbor za evropske integracije. Odlukom je propisano da predlog dnevnog reda šednice sadrži i predlog akta koji su podnijeli poslanici parlamentarne manjine. Takođe, jednom u toku redovnog zasjedanja Skupštine, odbor donosi odluku o kontrolnom saslušanju, na zahtjev jedne trećine članova odbora sa jednom temom dnevnog reda. Osim toga, proširene su nadležnosti jednog broja odbora – sedam odbora u okviru svoje nadležnosti prate i ocjenjuju usklađenost zakona Crne Gore sa pravnom tekovinom EU i na osnovu izvještaja Vlade, prate i ocjenjuju primjenu zakona, posebno zakona iz kojih proizilaze obaveze usaglašene sa pravom Evropske unije;*
- *Prvi put otvorena parlamentarna istraga – za prikupljanje informacija i činjenica o korupciji u privatizaciji Telekoma Crne Gore. Anketni odbor, obrazovan tim povodom, podnio je Skupštini Tehnički izvještaj o radu, 1. oktobra;*
- *Počelo redovno objavljivanje pojedinačnih listinga glasanja poslanika, na internet stranicama Skupštine;*
- *U decembru izmijenjen Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji Službe Skupštine sa ciljem efikasnijeg i kvalitetnijeg izvršavanja zadataka u skladu sa izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine;*
- *U oktobru započet pilot projekat „Demokratske radionice“ namijenjen deči iz osnovnih škola sa ciljem da podstakne interesovanje mlađih za politiku i demokratske procese, kroz njihovo upoznavanje sa radom poslanika i parlamenta kao institucije;*
- *Od marta, Služba Skupštine samostalno priprema, prevodi, prelama i izdaje mjesecni elektronski bilten „Otvoreni parlament“;*
- *U decembru razvijena probna verzija Intranet portala Skupštine Crne Gore namijenjenog zaposlenima, kojim se zamjenjuje dasadašnji način obavještavanja zaposlenih i, ujedno, olakšava pristup mnogobrojnim podacima od značaja za obavljanje poslova;*
- *U decembru omogućeno praćenje šednica putem skupštinskog YouTube kanala, što je još jedan značajan oblik prezentacije namijenjen najširoj javnosti. Sve šednice Skupštine aktuelnog saziva, kao i ostali značajni parlamentarni događaji dostupni su na adresi <http://www.youtube.com/user/SkupstinaCrneGore>;*
- *Prvi put objavljen izvještaj o sazivu Skupštine. Ovom publikacijom objedinjene su informacije o radu Skupštine od konstituisanja saziva 23. aprila 2009. godine do njegovog okončanja 6. novembra 2012;*
- *Zasjedao Ženski parlament povodom 8. marta, Međunarodnog dana žena, sa ciljem promocije ženskih ljudskih prava.*

II OSNOVNE INFORMACIJE

2.1 PARLAMENTARNI IZBORI 2012. GODINE

Izbori za poslanice i poslanike u Skupštinu Crne Gore održani su 14. oktobra 2012. godine i na njima je biran/a 81 poslanik/ca. Izbori su obavljeni u Crnoj Gori kao jedinstvenoj izbornoj jedinici. Na osnovu čl. 94 i 95 Zakona o izboru odbornika i poslanika, pojedine izborne liste dobine su sljedeći broj mandata:

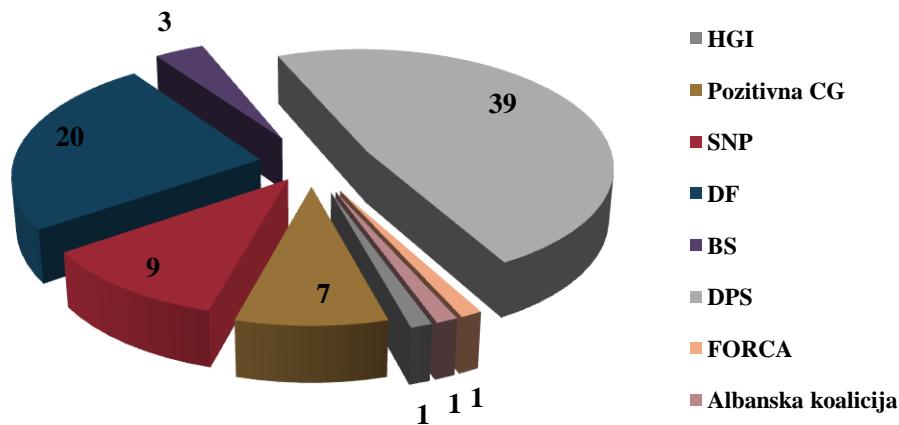
- **HRVATSKA GRAĐANSKA INICIJATIVA (HGI) – ODLUČNO** jedan mandat
- „**POZITIVNA CRNA GORA – DARKO PAJOVIĆ**“ sedam mandata
- **SNP – SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA CRNE GORE – I RIJEČ I DJELO** devet mandata
- **DEMOKRATSKI FRONT – MIODRAG LEKIĆ** 20 mandata
- **BOŠNJAČKA STRANKA – RAFET HUSOVIĆ** tri mandata
- **KOALICIJA EVROPSKA CRNA GORA – MILO ĐUKANOVIĆ** 39 mandata
- **Zbirna izborna lista manjinskog albanskog naroda** dva mandata, i to:
 - **FORCA ZA JEDINSTVO – FORCA PËR BASHKIM – Genci Nimanbegu – Vasel Sinishtaj – Zana Sarvan** jedan mandat i
 - **ALBANSKA KOALICIJA: DEMOKRATSKI SAVEZ U CRNOJ GORI, DEMOKRATSKA PARTIJA I ALBANSKA ALTERNATIVA KOALICIONI SHQIPTAR: LIDHJA DEMOKRATIKE NË MAL TË ZI, PARTIA DEMOKRATIKE DHE ALTERNATIVA SHQIPTARE** jedan mandat.

Tabela br. 1 – Rezultati parlamentarnih izbora održanih 2012. godine

Izborna lista	Broj osvojenih glasova	Broj poslanika/ca u Skupštini Crne Gore	Zastupljenost u Skupštini Crne Gore u %
Hrvatska gradanska inicijativa (HGI) – Odlučno	1470	1	1,23
„Pozitivna Crna Gora – Darko Pajović“	29881	7	8,64
SNP – Socijalistička narodna partija Crne Gore – I riječ i djelo	40131	9	11,11
Demokratski front – Miodrag Lekić	82773	20	24,69
Bošnjačka stranka – Rafet Husović	15124	3	3,70
Koalicija Evropska Crna Gora – Milo Đukanović	165380	39	48,15
Forca za jedinstvo – Forca për bashkim – Genci Nimanbegu – Vasel Sinishtaj – Zana Sarvan	5244	1	1,23
Albanska koalicija: Demokratski savez u Crnoj Gori, Demokratska partija i Albanska Alternativa – Koalicioni Shqiptar: Lidhja Demokratike në Mal të Zi, Partia Demokratike dhe Alternativa Shqiptare	3824	1	1,23

Rezultati parlamentarnih izbora 2012. godine - broj mandata

2.2 POSLANICE I POSLANICI U SKUPŠTINI

Na konstitutivnoj šednici održanoj 6. novembra 2012. godine konstatovan je početak mandata 81 poslaniku/ci Skupštine Crne Gore 25. saziva. Prvobitni personalni sastav Skupštine Crne Gore 25. saziva, do kraja 2012. godine, izmijenjen je u 21 slučaju.

SPISAK POSLANICA I POSLANIKA SKUPŠTINE CRNE GORE 24. SAZIVA (DO 6. NOVEMBRA 2012. GODINE), SA IZMJENAMA U SASTAVU

EVROPSKA CRNA GORA – MILO ĐUKANOVIĆ

1. Ranko Krivokapić
2. Željko Šturanović
3. Rifat Rastoder
4. dr Nebojša Kavarić, do 29. februara 2012. godine (ostavka)
Mirsad Mulić, od 13. marta 2012. godine
5. Mevludin Meco Nuhodžić
6. doc. dr Miodrag Vuković
7. dr Miomir Mugoša, do 29. februara 2012. godine (ostavka)
dr Zoran Srzentić, od 13. marta 2012. godine
8. Dragan Đurović, do 29. februara 2012. godine (ostavka)
Samir Agović, od 13. marta 2012. godine
9. Željko Avramović
10. mr Božidar Vuksanović, do 30. januara 2012. godine (ostavka)
Jasmin Sutović, od 30. januara 2012. godine
11. Zoran Gospić
12. Radivoje-Lala Nikčević
13. Šefkija Murić

14. prof. dr Zoran Bošnjak
15. Nada Drobnić
16. Aleksandar Bogdanović, do 29. februara 2012. godine (ostavka)
Refik Bojadžić, od 13. marta 2012. godine
17. Ljerka Dragičević
18. Luiđ Škrelja
19. dr Zoran Čulafić
20. dr Fahrudin Hadrović
21. Željko Aprcović
22. Obrad Mišo Stanišić
23. Ljubica Aranitović
24. Veljko Zarubica
25. dr Halil Duković
26. Zarija Franović, do 30. januara 2012. godine (ostavka)
Njegosava Vučanović, od 30. januara 2012. godine
27. Đorđe Pinjatić
28. Milorad Vuletić
29. Branka Tanasijević
30. Branko Čavor
31. Husnija Šabović
32. Vladan Vučelić, do 30. januara 2012. godine (ostavka)
Nikola Gegaj, od 30. januara 2012. godine
33. Drago Čantrić
34. Zoran Jelić
35. Valentina Radulović-Šćepanović
36. mr Milutin Simović
37. Maida Bešlić
38. Zoran Vukčević
39. Džavid Šabović
40. Borislav Banović
41. Ervin Spahić
42. mr Raško Konjević
43. mr Damir Šehović
44. Mićo Orlandić
45. Hidajeta Bajramspahić
46. dr Amer Halilović
47. Kemal Purišić
48. Suljo Mustafić

SNP – SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA CRNE GORE – SRĐAN MILIĆ

49. Neven Gošović
50. Vasilije Lalošević
51. Snežana Jonica
52. mr Aleksandar Damjanović
53. Predrag Bulatović
54. dr Svetozar Golubović
55. dr Miloje Popović, do 29. februara 2012. godine (ostavka)
Radoman Gogić, od 17. maja 2012. godine
56. Nataša Vuković
57. Veselinka Peković
58. Obrad Gojković
59. Milan Knežević
60. Dobrica Šljivančanin
61. Dragoslav Šćekić
62. Velizar Kaluđerović

63. Veselin Bakić
64. Radosav Nišavić

NOVA SRPSKA DEMOKRATIJA – ANDRIJA MANDIĆ

65. Andrija Mandić
66. Goran Danilović
67. Slaven Radunović
68. dr Novica Stanić
69. dr Budimir Aleksić
70. Emilo Labudović
71. dr Strahinja Bulajić
72. Radojica Živković

POKRET ZA PROMJENE – MOŽEMO – NEBOJŠA MEDOJEVIĆ

73. Nebojša Medojević
74. prof. dr Branko Radulović
75. dr Zarija Pejović
76. Koča Pavlović
77. Srđan Brajović

UDSH – DUA FERHAT DINOSHA

78. Mehmet Zenka

FORCA – NAZIF CUNGU

79. Genci Nimanbegu

ALBANSKA LISTA – LISTA SHQIPTARE: DEMOKRATSKI SAVEZ U CRNOJ GORI – LIDHJA DEMOKRATIKE NË MAL TË ZI – MEHMET BARDHI & ALBANSKA ALTERNATIVA – ALTERNATIVA SHQIPTARE – GJERGJ CAMAJ

80. Mehmet Bardhi

„ALBANSKA KOALICIJA PERSPEKTIVA“, KOALICIONI SHQIPTAR – PERSPEKTIVA

81. Vasil Sinishtaj

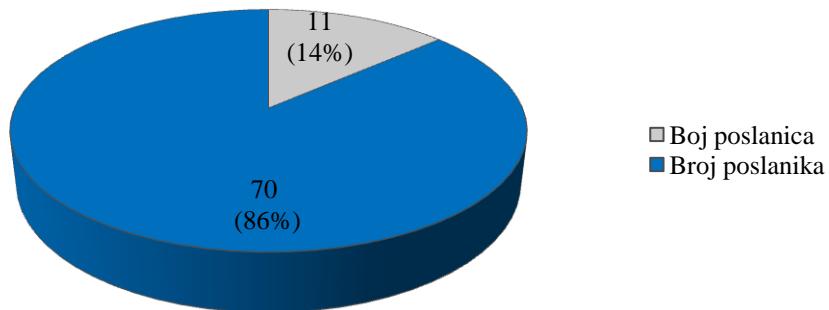
Tabele br. 2 i 3 – Starosna i obrazovna struktura poslanica i poslanika na 1. novembar 2012. godine

Godine starosti	Broj
20–30	-
31–40	9
41–50	25
51–60	40
61–70	7
Ukupno	81

Školska spremja	Broj
Doktor	7
Magistar	7
Visoka	61
Viša	5
Srednja	1
Ukupno	81

Raspored mesta u Velikoj sali

Prikaz broja poslanica i poslanika 24. saziva na 1. novembar 2012. godine

SPISAK POSLANICA I POSLANIKA SKUPŠTINE CRNE GORE 25. SAZIVA (OD 6. NOVEMBRA 2012. GODINE), SA IZMJENAMA U SASTAVU

KOALICIJA EVROPSKA CRNA GORA – MILO ĐUKANOVIĆ

1. Milo Đukanović, do 4. decembra 2012. godine (ostavka)
dr Draginja Vuksanović od 4. decembra 2012. godine
2. dr Igor Lukšić, do 4. decembra 2012. godine (ostavka)
Džavid Šabović, od 4. decembra 2012. godine
3. Svetozar Marović, do 6. novembra 2012. godine (ostavka)
Luiđ Ljubo Škrelja, od 6. novembra 2012. godine
4. Željko Šturanović
5. Ranko Krivokapić
6. Branimir Gvozdenović, do 6. novembra 2012. godine (ostavka)
Milorad Vučetić, od 6. novembra 2012. godine
7. Duško Marković, do 4. decembra 2012. godine (ostavka)

- Husnija Šabović, od 4. decembra 2012. godine
8. Mevludin Nuhodžić
9. mr Milutin Simović
10. Rifat Rastoder
11. Andrija Popović
12. prof. dr Miodrag Bobo Radunović, do 4. decembra 2012. godine (ostavka)
dr Zoran Vukčević, od 4. decembra 2012. godine
13. Milan Roćen, do 4. decembra 2012. godine (ostavka)
Željko Aprcović, od 4. decembra 2012. godine
14. Daliborka Pejović, do 6. novembra 2012. godine (ostavka)
Obrad Mišo Stanišić, od 6. novembra 2012. godine
15. Vujica Lazović, do 4. decembra 2012. godine (ostavka)
Zorica Kovačević, od 4. decembra 2012. godine
16. Slavoljub Migo Stijepović, do 4. decembra 2012. godine (ostavka)
dr Izet Bralić, od 4. decembra 2012. godine
17. prof. dr Sanja Vlahović, do 4. decembra 2012. godine (ostavka)
dr Halil Duković, od 4. decembra 2012. godine
18. Marija Maja Čatović, do 6. novembra 2012. godine (ostavka)
Zoran Jelić, od 6. novembra 2012. godine
19. dr Miomir Mugoša, do 6. novembra 2012. godine (ostavka)
Marta Šćepanović, od 6. novembra 2012. godine
20. Borislav Banović
21. Tarzan Milošević
22. prof. dr Milica Pejanović Đurišić, do 4. decembra 2012. godine (ostavka)
mr Branka Tanasijević, od 4. decembra 2012. godine
23. dr Predrag Sekulić
24. dr Suad Numanović, do 4. decembra 2012. godine (ostavka)
Rešid Adrović, od 4. decembra 2012. godine
25. Ivan Brajović, od 4. decembra 2012. godine (ostavka)
Radovan Obradović, od 4. decembra 2012. godine
26. Vladan Vučelić, do 6. novembra 2012. godine (ostavka)
dr Zoran Srzentić, od 6. novembra 2012. godine
27. dr Filip Vuković
28. Radivoje Lala Nikčević
29. dr Vladimir Kavarić, do 4. decembra 2012. godine (ostavka)
Mićo Orlandić, od 4. decembra 2012. godine
30. Raško Konjević, do 4. decembra 2012. godine (ostavka)
Nada Drobniak, od 4. decembra 2012. godine
31. doc. dr Miodrag Vuković
32. Šefkija Murić
33. doc. dr Srđa Popović
34. Slobodan Krušo Radović
35. mr Damir Šehović
36. Saša Pešić
37. mr Predrag Bošković, do 4. decembra 2012. godine (ostavka)
Žana Filipović, od 4. decembra 2012. godine
38. Jovan Martinović
39. Branko Čavor

DEMOKRATSKI FRONT – MIODRAG LEKIĆ

40. Miodrag Lekić
41. dr Ljiljana Đurašković
42. doc. dr Branka Bošnjak
43. Milan Knežević
44. Janko Vučinić

- 45. Andrija Mandić
- 46. Nebojša Medojević
- 47. Predrag Bulatović
- 48. Goran Danilović
- 49. prof.dr Branko Radulović
- 50. dr Strahinja Bulajić
- 51. Slaven Radunović
- 52. Koča Pavlović
- 53. Vladislav Bojović
- 54. Emilo Labudović
- 55. dr Radovan Asanović
- 56. dr Novica Stanić
- 57. Veljko Vasiljević
- 58. Milutin Đukanović
- 59. prof. dr Jelisava Kalezić

BOŠNJAČKA STRANKA – RAFET HUSOVIĆ

- 60. Rafet Husović, do 7. novembra 2012. godine (ostavka)
Almer Kalač, od 7. novembra 2012. godine
- 61. Suljo Mustafić
- 62. Kemal Zoronjić

SNP – SOCIJALISTIČKA NARODNA PARTIJA CRNE GORE – I RIJEČ I DJELO

- 63. Srđan Milić
- 64. Neven Gošović
- 65. Snežana Jonica
- 66. dr Milorad Bakić
- 67. mr Aleksandar Damjanović
- 68. Zdenka Popović
- 69. Vasilije Lalošević
- 70. Velizar Kaluđerović
- 71. Obrad Gojković

„POZITIVNA CRNA GORA – DARKO PAJOVIĆ“

- 72. Darko Pajović
- 73. Azra Jasavić
- 74. Mladen Bojančić
- 75. Srđan Perić
- 76. mr Dritan Abazović
- 77. Ana Ponoš
- 78. Zoran Miljanić

HRVATSKA GRAĐANSKA INICIJATIVA (HGI) – ODLUČNO

- 79. Ljerka Dragičević

ALBANSKA KOALICIJA: DEMOKRATSKI SAVEZ U CRNOJ GORI - DEMOKRATSKA PARTIJA I ALBANSKA ALTERNATIVA – KOALICIONI SHQIPTAR: LIDHJA DEMOKRATIKE NË MAL TË ZI, PARTIA DEMOKFTATIKE DHE ALTERNATIVA SHQIPTARE

- 80. Fatmir Gjeka

FORCA ZA JEDINSTVO – FORCA PËR BASHKIM - Genci Nimanbegu – Vasel Sinishtaj – Zana Sarvan

81. Genci Nimanbegu

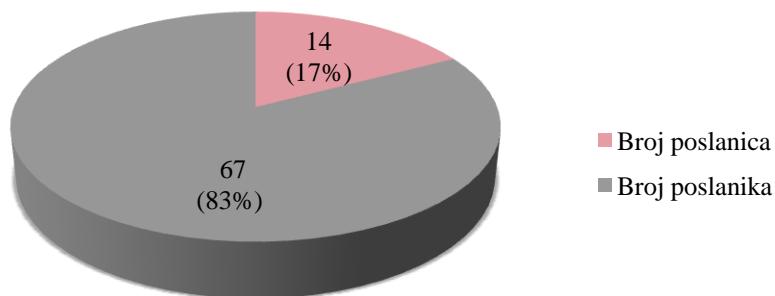
Tabele br. 4 i 5 – Starosna i obrazovna struktura poslanica i poslanika na 31. decembar 2012. godine

Školska spremja	Broj
Doktor	9
Magistar	5
Visoka	64
Viša	2
Srednja	1
Ukupno	81

Godine starosti	Broj
20–30	2
31–40	12
41–50	28
51–60	30
61–70	9
Ukupno	81

Raspored mesta u Velikoj sali

Prikaz broja poslanica i poslanika 25. saziva na 31. decembar 2012. godine

2.3 KLUBOVI POSLANIKA

U periodu do 6. novembra 2012. godine, tj. do kraja 24. saziva, u Skupštini Crne Gore bilo je sljedećih sedam klubova poslanika:

➤ Klub Demokratske partije socijalista – DPS ¹	36 članova
➤ Klub Socijalističke narodne partije – SNP	16 članova
➤ Klub Socijaldemokratske partije – SDP	devet članova
➤ Klub Nove srpske demokratije – NOVA	osam članova
➤ Klub Pokreta za promjene – PZP	pet članova
➤ Klub Bošnjačke stranke – BS	tri člana
➤ Klub albanskih poslanika – Klubi i Deputetëve Shqiptarë	tri člana

U 24. sazivu Skupštine Crne Gore, poslanik Demokratske unije Albanaca nije bio član nijednog kluba poslanika.

Konstituisanjem 25. saziva Skupštine Crne Gore, formirani su sljedeći klubovi poslanika:

➤ Klub Demokratske partije socijalista – DPS	30 članova
➤ Klub Demokratskog fronta – DF	20 članova
➤ Klub Socijalističke narodne partije – SNP	devet članova
➤ Klub Socijaldemokratske partije – SDP	osam članova
➤ Klub Pozitivne Crne Gore – PCG	sedam članova
➤ Klub Albanskih poslanika (FORCA, DP), HGI i LPCG	četiri člana
➤ Klub Bošnjačke stranke – BS	tri člana

2.4 RADNA TIJELA

Skupština Crne Gore 24. saziva, na četvrtoj šednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasjedanja, usvojila je Odluku o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Sl. list Crne Gore“ br. 25/12), kojom je propisana zamjena jednog broja postojećih odbora novim, kao i formiranje novog Odbora za antikorupciju. Umjesto ranijeg Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo, formirani su Ustavni odbor i Zakonodavni odbor, dok su umjesto Odbora za međunarodne odnose i evropske integracije, osnovani Odbor za međunarodne odnose i iseljenike i Odbor za evropske integracije. Na ovaj način, broj stalnih odbora povećan je sa 11 na 14. Odluka o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore primjenjuje se od 31. jula.

Tabela br. 6 – Radna tijela Skupštine Crne Gore 24. saziva sa podacima o predsednicima/cama i broju članova/ica

Radno tijelo	Predsednik/ca	Broj članova/ica
Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo	Džavid Šabović	13
Odbor za politički sistem, pravosude i upravu	Ervin Spahić	13
Odbor za bezbjednost i odbranu	Mevludin Nuhodžić	13
Odbor za međunarodne odnose i evropske integracije	doc. dr Miodrag Vuković	15
Odbor za ekonomiju, finansije i budžet	mr Aleksandar Damjanović	13
Odbor za ljudska prava i slobode	Đorđe Pinjatić	13
Odbor za rodnu ravnopravnost	Nada Drobnjak	11
Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje	Božidar Vuksanović (do 30. januara 2012.) Branko Čavor (od 21. marta 2012.)	13
Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport	prof. dr Zoran Ćulafić	11

¹Klub Demokratske partije socijalista (DPS) čini 35 poslanika DPS-a i jedan poslanik Hrvatske građanske inicijative (HGI).

Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje	mr Branka Tanasijević	11
Administrativni odbor	Radivoje Lala Nikčević	13
Komisija za praćenje i kontrolu postupka privatizacije	Andrija Mandić	8

Predsednik i članovi Administrativnog odbora 25. saziva Skupštine Crne Gore izabrani su 7. novembra 2012. godine, na nastavku prve šednice drugog redovnog zasjedanja u 2012. Skupštine Crne Gore 25. saziva, dok su predsednici i članovi preostalih 14 radnih tijela izabrani 20. decembra 2012., na drugoj šednici drugog redovnog zasjedanja.

Tabela br. 7 – Radna tijela Skupštine Crne Gore 25. saziva sa podacima o predsednicima/cama i broju članova/ica

Radno tijelo	Predsednik/ca	Broj članova/ica
Ustavni odbor	Ranko Krivokapić	13
Zakonodavni odbor	Džavid Šabović	13
Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu	Rifat Rastoder	13
Odbor za bezbjednost i odbranu	Mevludin Nuhodžić	13
Odbor za međunarodne odnose i iseljenike	doc. dr Miodrag Vuković	13
Odbor za evropske integracije	Slaven Radunović	13
Odbor za ekonomiju, finansije i budžet	mr Aleksandar Damjanović	13
Odbor za ljudska prava i slobode	dr Halil Duković	11
Odbor za rodnu ravnopravnost	Nada Drobnjak	11
Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje	dr Predrag Sekulić	13
Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport	mr Branka Tanasijević	11
Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje	Zoran Jelić	11
Odbor za antikorupciju	Predrag Bulatović	13
Administrativni odbor	Radivoje Lala Nikčević	13
Komisija za praćenje i kontrolu postupka privatizacije	Janko Vučinić	8

Skupština Crne Gore 24. saziva je na osmoj šednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasjedanja, 26. jula 2012. godine, donijela Odluku o obrazovanju Odbora za praćenje primjene Zakona o izboru odbornika i poslanika u dijelu koji se odnosi na medije („Sl. list Crne Gore“, br. 44/12 od 09.08.2012.). Odlukom je propisano da Odbor ima predsednika i devet članova. Od dana obrazovanja do dana objavljivanja konačnih rezultata izbora Odbor je, shodno zakonskom ovlašćenju, nadgledao postupanje medija u Crnoj Gori.

Održane su dvije šednice na kojima su razmotrene dvije tačke dnevnog reda. Osim toga, održan je i sastanak članova Odbora sa predstavnicima medija na temu „Primjena Zakona o izboru odbornika i poslanika u dijelu koji se odnosi na medije“, 17. septembra 2012. godine. Objavljinjem konačnih rezultata za izbor poslanika u Skupštinu Crne Gore, okončana je nadležnost Odbora.

2.5. PREDŠEDNIK, POTPREDŠEDNICI, GENERALNI SEKRETAR I ZAMJENIK GENERALNOG SEKRETARA SKUPŠTINE CRNE GORE

Na prvoj šednici drugog redovnog zasjedanja Skupštine Crne Gore 25. saziva, 6. novembra 2012. godine, za predsednika Skupštine Crne Gore 25. saziva izabran je Ranko Krivokapić.

Na istoj šednici, za potpredsednike Skupštine izabrani su Željko Šturanović, Suljo Mustafić i, kao kandidat parlamentarne manjine, prof. dr Branko Radulović.

Prva (konstitutivna) šednica drugog redovnog zasjedanja Skupštine Crne Gore 25. saziva

RANKO KRIVOKAPIĆ, PREDSEDNIK

Rođen 17. avgusta 1961. godine u Kotoru.

Diplomirani pravnik, položio usmeni magistarski ispit na Pravnom fakultetu u Beogradu – oblast međunarodni odnosi.

RADNI ANGAŽMAN

- Predsednik Skupštine Crne Gore od jula 2003. godine, tokom trajanja 22, 23, 24. i 25. saziva;
- Nakon referendumu o državno-pravnom statusu, oktobra 2006. godine, izabran za predsednika Ustavotvorne Skupštine Republike Crne Gore i predsednika Ustavnog odbora Ustavotvorne Skupštine Republike Crne Gore, do proglašenja Ustava Crne Gore 2007. godine;
- Biran za poslanika u devet saziva. Prvi put 1989. godine u Skupštini Crne Gore, u Skupštini SRJ od 1993. do 1997. godine i Skupštini Državne zajednice SCG od 2003. do 2006. godine;
- Bio je član Parlamentarne Skupštine OEBS-a i Savjeta Evrope kao i parlamentarne delegacije pri Parlamentarnoj Skupštini NATO-a;
- Pokretač regionalne inicijative „Cetinjski parlamentarni forum“, 2004. godine.

POLITIČKI ANGAŽMAN

- Politički angažman započeo krajem osamdesetih. Bio član predsedništva Reformske snage za Crnu Goru 1990. godine i Demokratskog foruma;
- Predsednik Socijaldemokratske partije (SDP) od 2001. godine;
- Član Predsedništva Partije evropskih socijalista – PES;
- Jedan od osnivača Socijaldemokratske partije (1990.), koja je punopravni član Socijalističke Internacionale (SI) od 1996. godine i članica Partije evropskih socijalista od 2009. godine.

STRANI JEZICI: Govori engleski jezik.

RIFAT RASTODER, POTPREDSEDNIK

(DO 6. NOVEMBRA 2012. GODINE)

Roden u Radmancima (Bihor) kod Berana 11. jula 1950. godine. Živi u Podgorici.

Potpredsednik Socijaldemokratske partije Crne Gore, novinar i publicista.

RADNI ANGAŽMAN

- Od 1998. godine obavlja dužnost potpredsednika Skupštine Crne Gore;
- Za poslanika i potpredsednika Skupštine Crne Gore biran je u šest posljednjih saziva. U više mandata obavljao i funkciju predsednika poslaničkog kluba SDP-a, kao i funkciju predsednika Odbora za ljudska prava;
- Profesionalno u novinarstvu od 1980. godine. Jedan od najangažovanijih novinara, komentatora i urednika programskih blokova i rubrika RTV CG, a od 1986. godine dnevног lista "Pobjeda";
- Od 1990. godine jedan od utemeljivača i saradnika više nezavisnih glasila;
- Proglašen za najboljeg novinara u 1990. godini. Član Nezavisnog udruženja novinara Crne Gore;
- Koautor knjige „Crvena mrlja“ (1990), autor knjiga „Usud imena“ i „Pravo na ime“, kao i više feljtona i studija o ljudskim i manjinskim pravima, slobodi medija, itd;
- Istaknuti sportista – jedan od prvih crnogorskih majstora karatea, takmičar, trener i sudija u ovom sportu;
- Jedan od utemeljivača alternativnog pozorišta u Crnoj Gori (studentska eksperimentalna scena pri AKUD „Mirko Srzentić“ i pozorište DODEST – Podgorica).

POLITIČKI ANGAŽMAN

- Jedan od osnivača i potpredsednika Građanskog pokreta „Javnost protiv fašizma“ (1990); član predsedništva Građanskog foruma Crne Gore (1990); jedan od utemeljivača Reformskega pokreta za Crnu Goru (1990);
- Jedan od osnivača Socijaldemokratske partije Crne Gore.

NACIONALNOST: Bošnjak.

BRAČNO STANJE: Oženjen, otac dvoje dece.

STRANI JEZICI: Ruski, služi se engleskim jezikom.

ŽELJKO ŠTURANOVIĆ, POTPREDSEDNIK

Rođen 31. januara 1960. u Nikšiću.

Završio je Pravni fakultet u Podgorici 1983. godine, kao student generacije.

RADNI ANGAŽMAN

- Potpredsednik Skupštine Crne Gore u 24. i 25. sazivu;
- 10. novembra 2006. godine izabran je za predsednika Vlade Republike Crne Gore. Tu funkciju je obavljao do 29. februara 2008. godine;
- Od 2. jula 2001. do 10. novembra 2006. godine bio je u dva mandata ministar pravde u Vladi Republike Crne Gore;
- Nakon završetka studija radio je u Željezari Nikšić.

POLITIČKI ANGAŽMAN

- Od 1993. godine bio je u dva mandata poslanik u Vijeću građana Skupštine SRJ, gdje je u drugom mandatu bio šef poslaničke grupe DPS Crne Gore;
- Od 1993. godine bio je član najviših organa Demokratske partije socijalista;
- Na V i VI Kongresu DPS Crne Gore održanom 19. maja 2007. godine, odnosno 21. maja 2011. godine izabran je za potpredsednika Demokratske partije socijalista Crne Gore.

BRAČNO STANJE: Oženjen, otac dvoje đece.

SULJO MUSTAFIĆ, POTPREDSEDNIK

(OD 6. NOVEMBRA 2012. GODINE)

Roden 8. oktobra, 1973. godine u Baru

Profesor južnoslovenskih i opšte književnosti, diplomirao na Univerzitetu u Novom Sadu, Srbija, 1997. godine.

Završio jednogodišnju specijalizaciju iz novinarstva (elektronski i pisani mediji), u Regionalnoj školi Media plan pod pokroviteljstvom francuske Vlade, Sarajevo, BiH, 2000. godine

RADNI ANGAŽMAN

- Potpredsjednik Skupštine Crne Gore, u 25. sazivu, od 7.11.2012;
- Poslanik u Skupštini Crne Gore u 24. sazivu (2009–2012) i u 25. sazivu (od 2012.);
- Šef poslaničkog kluba Bošnjačke stranke u 24. sazivu Parlamenta;
- Član Odbora za međunarodne odnose i evropske integracije i Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje (POSP) u 24. sazivu;
- Član Ustavnog odbora, Odbora za međunarodne odnose i iseljenike, Odbora za bezbjednost i odbranu i POSP u 25. sazivu;
- Radio kao novinar u Radio Baru i bio dopisnik više dnevnih listova i brojnih časopisa, u periodu od 1998. do 2007;
- Bio glavni i odgovorni urednik Radio Bara u periodu od 2002–2007;
- Predavač na Medresi u Podgorici, na predmetu Maternji jezik i književnost od 2008.

POLITIČKI ANGAŽMAN

- Član Bošnjačke stranke od avgusta 2006. godine;
- Šef medijskog tima i portparol Bošnjačke stranke od 2007. do 2012. godine;
- Član Predsedništva Bošnjačke stranke od 2007. godine;
- Šef poslaničkog kluba Bošnjačke stranke u 24. sazivu Parlamenta (2009–2012).

STRANI JEZICI: Služi se engleskim jezikom

BRAČNO STANJE: Oženjen, otac jednog đeteta

PROF. DR BRANKO RADULoviĆ, POTPREDŠEDNIK (OD 6. NOVEMBRA 2012. GODINE)

Rođen 10.07.1950. godine u Podgorici.

Diplomirao na Tehnološko-metalurškom fakultetu u Skoplju 1975., magistrirao na Fakultetu za materijale i metalurgiju u Ljubljani 1986. i doktorirao na Tehnološko-matalurškom fakultetu u Beogradu 1989.

RADNI ANGAŽMAN

- Potpredsednik Skupštine Crne Gore od novembra 2012. godine u 25. sazivu;
- Poslanik Pokreta za Promjene od 2006. godine, tokom trajanja 23, 24. i 25. saziva u redovima koalicije Demokratski front;
- Od 1990. godine radio na Metalurško-tehnološkom fakultetu u Podgorici, gdje je biran za docenta, vanrednog i redovnog profesora na predmetima Termička obrada, Specijalni metalni materijali, Inžinerstvo površina i Fazne transformacije. Obavljao je funkcije šefa Katedre za fizičku metalurgiju, rukovodilac postdiplomskih studija i potpredsednika Senata Univerziteta Crne Gore;
- Od 1986. do 1990. radio je na Institutu za tehnička istraživanja u Podgorici, gdje je obavljao funkciju šefa Zavoda za HTM;
- Od 1976. do 1986. radio je u MZT - Skopje, obavljajući niz rukovodećih funkcija. U periodu kada je bio direktor fabrike, ona je proglašena za najbolju privrednu organizaciju u SFRJ, a 1986. je dobila nagradu AVNOJ-a.

NAUČNI ANGAŽMAN

- Autor je i koautor više od 200 naučnih radova, koji su prezentirani na prestižnim simpozijumima i kongresima i publikovani u vodećim svjetskim naučnim časopisima sa SCI liste, poput „Materials Science and Technology”, „Jurnal of Engineering and Performance”, „ISIJ International”, „Materiali in Tehnologije” itd.;
- Učestvovao je i bio rukovodilac više od 30 naučno-istraživačkih i razvojnih projekata. Autor je i koautor pet univerzitetskih udžbenika i nosioc tri patenta. Bio je mentor više desetina uspješno odbranjenih diplomskih, magistarskih i doktorskih teza;
- Boravio je na specijalizacijama u Japanu, Engleskoj, Njemačkoj, Rusiji, Italiji, Češkoj itd.;
- Internacionalni bibliografski centar u Kembridžu mu je 2004. godine dodijelio nagradu za izuzetne rezultate u oblasti tehničkih nauka i svrstao ga u vodeće naučnike u svijetu.

POLITIČKI ANGAŽMAN

- Od 1990. aktivno je pripadao antiratnom, antirežimskom i prodemokratskom bloku, pišući brojne tekstove, peticije i učestvujući na mnogim skupovima;
- Bio je visoki funkcioner LSCG;
- Jedan je od osnivača Grupe za promjene i potpredsednik Pokreta za Promjene od osnivanja;
- Bio je poslanik u 23. i 24. sazivu Skupštine Crne Gore, zamjenik predsednika Odbora za evropske integracije i spoljnju politiku, član NSEI, kao i član Odbora za međunarodne odnose i evropske integracije i Komisije za praćenje i kontrolu postupka privatizacije i predsednik Kluba poslanika Pokreta za promjene u 24. sazivu;
- U 25. sazivu Skupštine Crne Gore potpredsednik je Skupštine i poslanik Pokreta za promjene u redovima koalicije Demokratski front.

DAMIR DAVIDOVIĆ, GENERALNI SEKRETAR

Rođen 17. novembra 1978. godine u Kotoru.

Diplomu menadžera internacionalnog biznisa stekao je 2001. godine na Fakultetu za internacionalni menadžment, Evropskog univerziteta za internacionalni menadžment i biznis u Beogradu. Zvanje magistra evropskih studija stekao je u Centru za evropske integracione studije Univerziteta u Bonu, SR Njemačka.

RADNI ANGAŽMAN

- Za generalnog sekretara Skupštine Crne Gore 24. saziva imenovan je 29. jula 2009. godine;
- Jun 2006 – jul 2009. godine - šef Kabineta gradonačelnika Glavnog grada Podgorice;
- Oktobar 2003 – jun 2006. godine - savjetnik za spoljnu politiku predsednika Skupštine Crne Gore;
- 2002 – 2003. godine - viši savjetnik za odnose sa Evropskom unijom, Ministarstvo inostranih poslova Crne Gore;
- Septembar 2001 – decembar 2002. godine - pripravnik u Odjeljenju za saradnju sa EU, Sektor za multilateralu, Ministarstvo inostranih poslova Crne Gore.

SPECIJALIZACIJE I KURSEVI

- Novembar 2006. – „European Union Visitors Programme“, Brisel i Strazbur;
- Septembar 2003. – Internšip u Saveznom Parlamentu SR Njemačke;
- Decembar 2002. – Studijska pošeta Evropskom sudu pravde u Luksemburgu;
- Novembar 2002. – Studijska pošeta Evropskoj komisiji u Briselu;
- Oktobar 2002. – Studijska pošeta Saveznom parlamentu SR Njemačke;
- 2001- jun 2002. – Polaznik programa „EU -Trainer Programme“ - Instituta za evropsku politiku iz Berlina;
- Jul i avgust 2001. – „Ljetnja škola ekonomske politike G 17+“, Beograd.

BRAČNO STANJE: Oženjen, otac dvoje đece.

STRANI JEZICI: Engleski jezik tečno govori, čita i piše.

SLOBODAN DRAGOVIĆ, ZAMJENIK GENERALNOG SEKRETARA

Roden je 15. januara 1949. godine u Bijelom Polju.

Završio je Pravni fakultet 1972. godine u Sarajevu, a pravosudni ispit položio 1987. godine u Titogradu.

RADNI ANGAŽMAN

- Od 1999. godine zamjenik generalnog sekretara Skupštine Crne Gore;
- Radio je u Službi Skupštine Republike Crne Gore od juna 1977. godine, na radnim mjestima: savjetnika i višeg savjetnika za politički sistem, savjetnika sekretara Skupštine, sekretara Komisije za ustavna pitanja;
- Od 1991. do 1999. godine obavljao dužnost pomoćnika generalnog sekretara Skupštine;
- Pored profesionalne funkcije, od 2004. godine je član Komisije za utvrđivanje konflikta interesa i zamjenika predsednika Državne izborne komisije.

BRAČNO STANJE: Oženjen, otac troje đece.

III ZAKONODAVNA I NADZORNA AKTIVNOST

Odlukom o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Sl. list RCG“, br. 25/12 od 11.05.2012) koja je donijeta 8. maja a stupila na snagu 31. jula 2012. godine, uvedene su brojne novine koje su prvenstveno usmjerenе na jačanje njene zakonodavne i nadzorne uloge. Odlukom je omogućena veća prolaznost predloga akata poslanika iz parlamentarne manjine jer je propisano da predlog dnevnog reda sednica sadrži i predlog akta koji su podnijeli poslanici parlamentarne manjine. Značajna izmjena u oblasti nadzorne uloge je i to što jednom u toku redovnog zasjedanja Skupštine odbor donosi odluku o kontrolnom saslušanju, na zahtjev jedne trećine članova odbora sa jednom temom dnevnog reda. Nadalje, predviđa se održavanje sednice posvećene poslaničkim pitanjima najmanje jednom dvomjesečno u toku redovnog zasjedanja a sednice posvećene premijerskom satu jednom mjesečno.

Broj odbora povećan je sa 11 na 14. Umjesto Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo, formirani su Ustavni odbor i Zakonodavni odbor a umjesto Odbora za međunarodne odnose i evropske integracije, osnovani su Odbor za međunarodne odnose i iseljenike i Odbor za evropske integracije. U nadležnosti Odbora za evropske integracije jeste da prati pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, nadgleda i ocjenjuje tok pregovora i daje mišljenja i smjernice u ime Skupštine o pripremljenim pregovaračkim pozicijama, razmatra informacije o pregovaračkom procesu i razmatra i daje mišljenja o pitanjima koja se otvaraju tokom pregovora, kao i da razmatra i ocjenjuje djelovanje pregovaračkog tima. Takođe, proširene su nadležnosti jednog broja odbora – sedam odbora (Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu; Odbor za ekonomiju, finansije i budžet; Odbor za ljudska prava i slobode; Odbor za rodnu ravnopravnost; Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje; Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport i Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje) u okviru svoje nadležnosti prate i ocjenjuju usklađenost zakona Crne Gore sa pravnom tekovinom EU i na osnovu izvještaja Vlade, prate i ocjenjuju primjenu zakona, posebno zakona iz kojih proizilaze obaveze usaglašene sa pravom Evropske unije.

Pored toga, pomenutim izmjenama i dopunama stvoreni su uslovi za unapređenje aktivnosti Skupštine u oblasti borbe protiv korupcije. Tako je, ovom odlukom, formiran Odbor za antikorupciju, čime je ojačana nadzorna uloga Skupštine u toj oblasti. U nadležnosti Odbora je da nadgleda i analizira rad državnih organa, institucija, organizacija i tijela u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala; da razmatra pitanja i probleme u sprovedenu zakona koji se odnose na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala i predlaže njihove izmjene, kao i da predlaže dodatne mjere za unapređenje strategija, akcionih planova i drugih dokumenata, koji se odnose na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala. Osim toga, Odbor razmatra predstavke i upućuje ih nadležnim organima.

Odbor za bezbjednost i odbranu dobio je nove nadležnosti u oblasti nadzora – umjesto dosadašnjeg vršenja parlamentarne kontrole rada policije i Agencije za nacionalnu bezbjednost i razmatranja ostvarivanja Ustavom utvrđenih prava i sloboda čovjeka i građanina u primjeni ovlašćenja policije i Agencije za nacionalnu bezbjednost, ove nadležnosti su proširene i u odnosu na druge bezbjednosne organe i službe a davaće i mišljenja na predlog za imenovanje, odnosno postavljenje rukovodioca vojno-obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih poslova u Ministarstvu odbrane.

Proširena je i nadležnost Odbora za ljudska prava i slobode, tako da ovo radno tijelo razmatra i zauzima stavove po predstavkama građana i pravnih lica, koje se odnose na ostvarivanje prava građana.

Odlukom o izmjenama i dopunama Poslovnika propisano je i da odbor, na predlog jedne trećine članova, donosi Odluku o obrazovanju pododbora. Odlukom o obrazovanju pododbora utvrđuje se naziv i zadatak pododbora, broj članova i sastav i rok za izvršenje zadatka.

Skupština je tokom 2012. godine nastavila intenzivnu zakonodavnu aktivnost, posebno kada je u pitanju usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa međunarodnim pravnim standardima i pravnom tekovinom Evropske unije. Radna tijela razmotrila su 244 predloga zakona, dok je Skupština donijela 79 zakona.

Skupština Crne Gore je nastavila rad na izmjeni Ustava Crne Gore. Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo je utvrdio i dostavio Predlog amandmana na Ustav Crne Gore i Predlog ustavnog zakona za sprovođenje amandmana na Ustav Crne Gore Skupštini, 28. maja. Pomenuti Predlog amandmana na Ustav Crne Gore (koji čine 13 amandmana u oblasti pravosuđa), kao i alternativni nacrt amandmana na Ustav, koji je predložila Socijalistička narodna partija Crne Gore (SNP) su dostavljeni Venecijanskoj komisiji na razmatranje. Venecijanska komisija je usvojila Mišljenje na 93. Plenarnom zasjedanju, održanom u periodu 14–15. decembra, povodom kog je Skupština Crne Gore 25. saziva usvojila zaključak na trećoj šednici drugog redovnog zasjedanja, 28. decembra, kojim zadužuje Ustavni odbor da, kao nadležno radno tijelo, razmotri ranije utvrđeni Predlog amandmana na Ustav Crne Gore, kao i da, nakon toga, podnese Skupštini konačan Predlog amandmana na Ustav Crne Gore radi odlučivanja.

U izvještajnom periodu održane su tri posebne šednice posvećene premijerskom satu i poslaničkim pitanjima a organizovana su i brojna konsultativna i kontrolna saslušanja.

U nastavku su detaljnije informacije o zakonodavnim i nadzornim aktivnostima Skupštine i njenih radnih tijela.

3.1 ŠEDNICE SKUPŠTINE

U izvještajnom periodu, tj. od 1. januara do 31. decembra 2012. godine, održane su 13 šednica redovnog zasjedanja i šednice osam vanrednih zasjedanja Skupštine Crne Gore 24. i 25. saziva², na kojima je usvojen ukupno 151 akt: 79 zakona, od kojih 34 izmjene i dopune; 20 odluka (među kojima je devet odluka donijetih povodom razmatranja devet izvještaja, odnosno finansijskih planova); 30 odluka o izborima i imenovanjima i 22 zaključka (od kojih je 15 zaključaka donijetih povodom razmatranja 15 izvještaja).

Broj održanih šednica Skupštine i radnih tijela a time i broj razmotrenih i usvojenih predloga zakona manji je nego u 2011. godini, prevashodno zbog održavanja parlamentarnih izbora, 14. oktobra.

Tabela br. 8 – Statistički podaci o aktima donijetim u 2012. godini

	2012. godina
Zakoni³	79
Odluke⁴	50
Zaključci⁵	22
Drugi akti	-
Ukupan broj donijetih akata	151

² 25. saziv Skupštine Crne Gore, u kojem su održane tri šednice drugog redovnog zasjedanja, konstituisan je 6. novembra 2012. godine.

³ Prikazani broj zakona obuhvata ukupan broj zakona i izmjena i dopuna zakona.

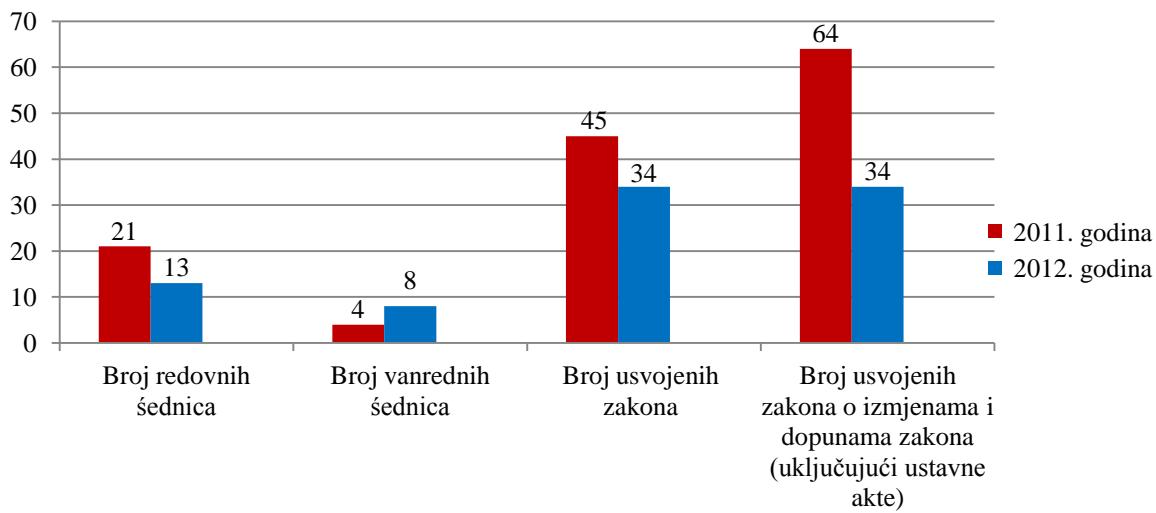
⁴ Prikazani broj odluka obuhvata odluke o izborima i imenovanjima, kao i odluke koje su donijete povodom razmatranja izvještaja i finansijskih planova.

⁵ Prikazani broj zaključaka obuhvata i zaključke koji su donijeti povodom razmatranja izvještaja.

Tabela br. 9 – Statistički podaci o radu Skupštine na redovnim i vanrednim zasjedanjima u periodu 1. januar –31. decembar 2012. godine

	Redovna zasjedanja u 2012. godini	Vanredna zasjedanja u 2012. godini
Broj održanih šednica	13 ⁶	8
Trajanje u danima	47	16
Trajanje u satima	175 sati i 15 minuta	42 sata i 5 minuta
Broj razmatranih tačaka dnevnog reda	103	22
Broj donijetih zakona	66 zakona, od čega 26 zakona o izmjenama i dopunama zakona ⁷	13 zakona, od čega 8 zakona o izmjenama i dopunama zakona
Broj predloga zakona koji nijesu usvojeni	2	2
Broj donijetih odluka	16	4
Broj donijetih odluka o izborima i imenovanjima	29	1
Broj donijetih deklaracija	-	-
Broj donijetih zaključaka	20	2
Broj donijetih preporuka	-	-
Broj razmatranih interpelacija	1	-
Broj poslaničkih pitanja	-	-
Broj predloga za glasanje o nepovjerenju Vladi	1	1
Broj izvještaja pojedinih organa	27 ⁸	-

Prikaz uporednih statističkih podataka o radu Skupštine Crne Gore na šednicama u 2011. i 2012. godini

⁶ Tri šednice drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja održane su u 25. sazivu.

⁷ Pet zakona, od čega tri zakona o izmjenama i dopunama, usvojeni su u 25. sazivu.

⁸ Skupštini su na uvid dostavljena tri izvještaja, i to: Finansijski izvještaj Centralne banke Crne Gore za 2011. godinu sa mišljenjem nezavisnog spoljnog revizora, Izvještaj o stabilnosti finansijskog sistema i o stabilnosti cijena za 2011. godinu i Izvještaj o radu Komisije za koncesije za 2011. godinu.

Druga šednica drugog redovnog zasjedanja Skupštine Crne Gore 25. sazivana kojoj je predsednik Vlade podnio ekspoze

3.1.1 PREDLOŽENI AKTI

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2012. godine, poslanici su podnijeli: 18 predloga zakona, od čega 10 predloga zakona o izmjenama i dopunama zakona; sedam predloga odluka⁹, među kojima i Predlog odluke o skraćenju mandata Skupštine Crne Gore 24. saziva i Predlog odluke o obrazovanju Odbora za praćenje primjene Zakona o izboru odbornika i poslanika u dijelu koji se odnosi na medije; Predlog deklaracije; Interpelaciju i dva predloga da se glasa o nepovjerenju Vladi Crne Gore.

U istom periodu, Vlada je podnijela 81 predlog zakona, od čega 33 zakona o izmjenama i dopunama zakona, kao i dva predloga odluka¹⁰.

Građani su, u ovom periodu, podnijeli dvije inicijative: Inicijativu za donošenje Zakona o amnestiji i Inicijativu za donošenje Zakona o istopolnoj zajednici.

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo, u skladu sa Poslovnikom Skupštine Crne Gore, dostavio je Skupštini Predlog amandmana na Ustav Crne Gore i Predlog ustavnog zakona za sprovođenje amandmana na Ustav Crne Gore.

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2012. godine, sedam predloga zakona povučeno je iz procedure, i to: Predlog zakona o izmjeni Zakona o manjinskim pravima i slobodama, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o igrama na sreću, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti prirode, Predlog zakona o zaštiti državnih interesa u Elektroprivredi Crne Gore AD Nikšić, Predlog zakona o izmjenama i dopunama

⁹ Odluke se ne odnose na izbore i imenovanja.

¹⁰ Odluke se ne odnose na izbore i imenovanja.

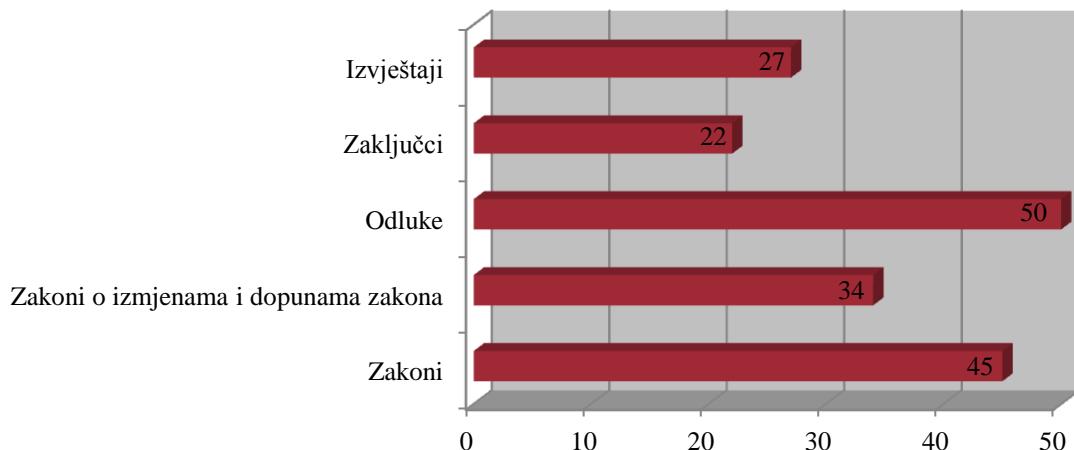

Krivičnog zakonika, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nacionalnim stručnim kvalifikacijama, kao i Predlog zakona o dopuni Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica.

3.1.2 USVOJENI AKTI

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2012. godine, na predlog poslanika usvojeni su: šest zakona, od čega četiri zakona o izmjenama i dopunama zakona i sedam odluka¹¹, među kojima su i Odluka o skraćenju mandata Skupštine Crne Gore 24. saziva i Odluka o obrazovanju Odbora za praćenje primjene Zakona o izboru odbornika i poslanika u dijelu koji se odnosi na medije.

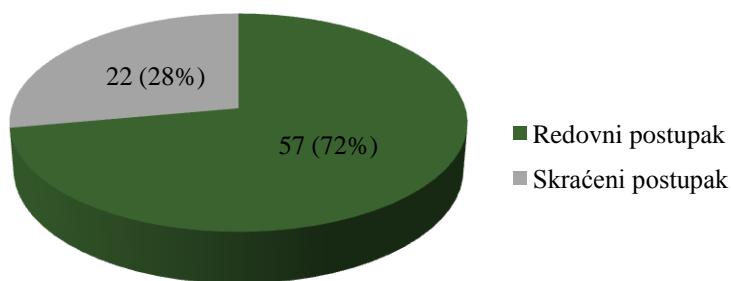
U istom periodu, na predlog Vlade usvojena su 73 zakona, od čega 30 zakona o izmjenama i dopunama zakona i dvije odluke¹².

Prikaz broja usvojenih akata u 2012. godini

3.1.3 VRSTA PROCEDURE

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2012. godine, donijeta su 22 zakona i tri odluke po skraćenom postupku.

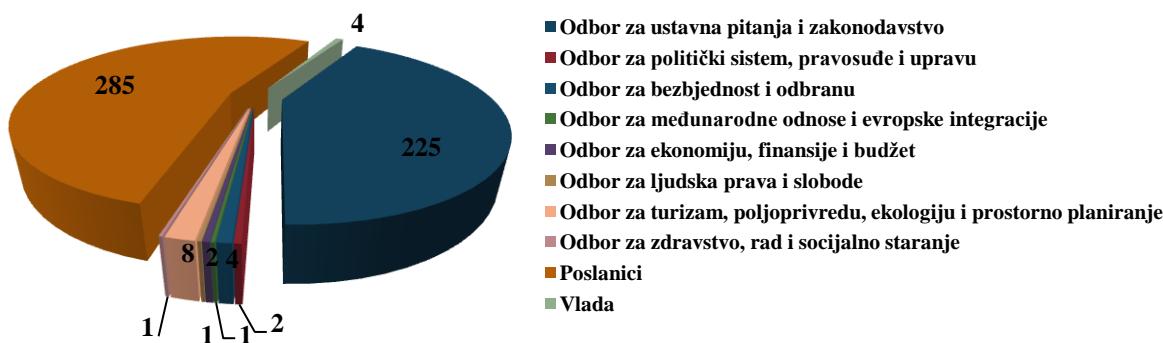
Statistički prikaz zakona donijetih u redovnom i skraćenom postupku tokom 2012. godine

¹¹ Odluke se ne odnose na izbore i imenovanja.

¹² Odluke se ne odnose na izbore i imenovanja.

3.1.4 BROJ PODNESENIH I PRIHVAĆENIH AMANDMANA NA PREDLOGE ZAKONA

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2012. godine, od ukupno podnesenih 533 amandmana na predloge zakona, na šednici Skupštine prihvaćeno je 357 amandmana. Radna tijela podnjeli su 244 amandmana koji su sastavni dio predloga zakona (Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo¹³ – 225 amandmana, Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu – dva amandmana, Odbor za bezbjednost i odbranu – četiri amandmana, Odbor za međunarodne odnose i evropske integracije¹⁴ – jedan amandman, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet – dva amandmana, Odbor za ljudska prava i slobode – jedan amandman, Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje – osam amandmana i Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje – jedan amandman). Poslanici su podnijeli 285 amandmana na predloge zakona, od kojih je 109 prihvaćeno, 131 nije prihvaćen, a od 45 su odustali. Vlada je podnijela četiri amandmana koji su sastavni dio predloga zakona.

Prikaz podnijetih amandmana

3.1.5 NEPOVJERENJE, ODNOŠNO POVJERENJE VLADI

Na šednici šestog vanrednog zasjedanja razmatran je Predlog da se glasa o nepovjerenju Vladi Crne Gore, koji je podnijela grupa od 29 poslanika parlamentarne manjine. Skupština nije izglasala nepovjerenje Vladi.

3.1.6 INTERPELACIJA

Na sedmoj šednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasjedanja, razmatrana je Interpelacija za pretresanje rada Vlade u oblasti ekonomije u vezi sa Odlukom o novom zaduzivanju u iznosu od 150 miliona eura kod „Kredit Svis Banke“, koju je podnijelo 27 poslanika parlamentarne manjine. Po završenom pretresu interpelacije, poslanici – podnosioci interpelacije podnijeli su Predlog da se glasa o nepovjerenju Vladi Crne Gore. Skupština nije izglasala nepovjerenje Vladi.

3.1.7 PARLAMENTARNA ISTRAGA

Skupština Crne Gore 24. saziva je na predlog grupe od 29 poslanika parlamentarne manjine na šednici trećeg vanrednog zasjedanja u 2012. godini, 28. februara, donijela Odluku o otvaranju parlamentarne istrage i obrazovanju anketnog odbora za prikupljanje informacija i činjenica o korupciji u privatizaciji Telekoma Crne Gore („Sl. list Crne Gore“, br. 14/12 od 07.03.2012) i Odluku o obrazovanju anketnog odbora za prikupljanje informacija i činjenica o korupciji u privatizaciji Telekoma Crne Gore („Sl. List Crne Gore“, br. 14/12 od 07.03.2012).

¹³ Odlukom o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore od 8. maja 2012. godine, umjesto Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo, obrazovani su Ustavni odbor i Zakonodavni odbor.

¹⁴ Odlukom o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore od 8. maja 2012. godine, umjesto Odbora za međunarodne odnose i evropske integracije, obrazovani su Odbor za evropske integracije i Odbor za međunarodne odnose i iseljenike.

Odlukom je propisano da je zadatak anketnog odbora da prikupi informacije i pribavi dokumenta od državnih organa Crne Gore i institucija Sjedinjenih Američkih Država, Njemačke, Mađarske i drugih zemalja, koje pošeduju relevantne dokaze o korupciji u privatizaciji Telekoma.

Anketni odbor je, kako je Odlukom propisano, sačinjavalo osam poslanika, i to četiri poslanika parlamentarne većine i četiri iz reda parlamentarne manjine (dva iz Demokratske partije socijalista a po jedan iz Socijaldemokratske partije, Bošnjačke stranke, Socijalističke narodne partije, Nove srpske demokratije, Pokreta za promjene i iz redova albanskih stranaka). Predsednik Odbora je bio poslanik parlamentarne manjine.

Konstitutivna šednica Anketnog odbora održana je 9. marta. U skladu sa članom 4 stav 1 ove Odluke, Odbor je, 1. oktobra, podnio Skupštini Tehnički izvještaj koji sadrži podatke o broju održanih šednica, razmotrenim tačkama dnevnog reda, trajanju šednica, informaciju o licima koja su dala izjave i subjektima koji su dostavili dokumentaciju.

Anketni odbor za prikupljanje informacija i činjenica o korupciji u privatizaciji Telekoma Crne Gore održao je 13 šednica, od kojih su dvije šednice bile zatvorene za javnost. Na šednicama, u ukupnom trajanju od 24 sata i 45 minuta, razmotreno je 18 tačaka dnevnog reda.

3.1.8 PREMIJERSKI SAT I POSLANIČKA PITANJA

U 2012. godini održane su tri posebne šednice posvećene premijerskom satu i poslaničkim pitanjima. Postavljeno je 21 pitanje predsedniku Vlade i 208 pitanja članovima Vlade, kao i 20 dopunskih pitanja.

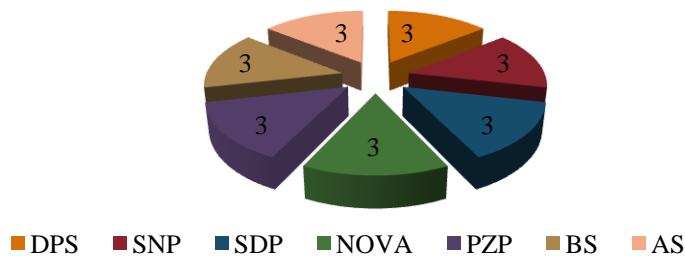
Tabela br. 10 – Broj šednica posvećenih premijerskom satu i poslaničkim pitanjima i broj postavljenih pitanja predsedniku i članovima Vlade u 2012. godini, sa uporednim podacima za 2011. godinu

Godina	Broj šednica posvećenih premijerskom satu i poslaničkim pitanjima	Broj pitanja postavljenih predsedniku Vlade	Broj poslaničkih pitanja
2011.	5	35	358 i 35 dopunskih
2012.	3	21	208 i 20 dopunskih

PREMIJERSKI SAT

U 2012. godini je postavljeno 21 pitanje predsedniku Vlade i to:

- Klub poslanika Demokratske partije socijalista – tri pitanja;
- Klub poslanika Socijalističke narodne partije – tri pitanja;
- Klub poslanika Socijaldemokratske partije – tri pitanja;
- Klub poslanika Nove srpske demokratije – tri pitanja;
- Klub poslanika Pokreta za promjene – tri pitanja;
- Klub poslanika Bošnjačke stranke – tri pitanja i
- Klub albanskih poslanika – tri pitanja.

Prikaz broja postavljenih pitanja predsedniku Vlade

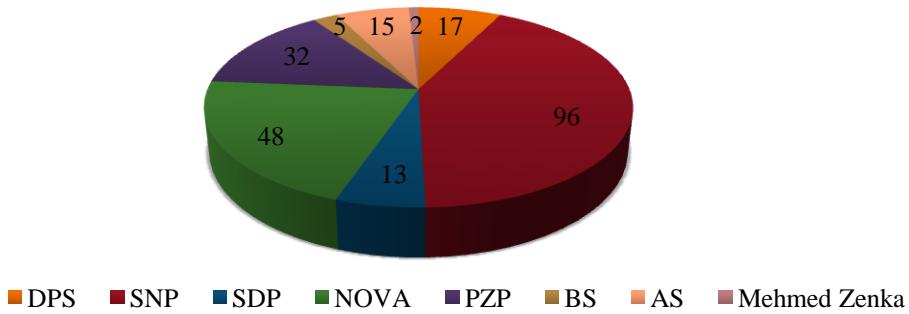

POSLANIČKA PITANJA

U izvještajnom periodu, postavljeno je 208 pitanja članovima Vlade, kao i 20 dopunskih pitanja.

- Klub poslanika Demokratske partije socijalista – 17 pitanja;
 - Klub poslanika Socijalističke narodne partije – 92 pitanja i četiri dopunska pitanja;
 - Klub poslanika Socijaldemokratske partije – 11 pitanja i dva dopunska pitanja;
 - Klub poslanika Nove srpske demokratije – 42 pitanja i šest dopunskih pitanja;
 - Klub poslanika Pokreta za promjene – 25 pitanja i sedam dopunskih pitanja;
 - Klub poslanika Bošnjačke stranke – pet pitanja i
 - Klub albanskih poslanika – 14 pitanja i jedno dopunsko pitanje.

U izvještajnom periodu, poslanik Mehmet Zenka, koji nije bio član kluba poslanika, postavio je dva poslanička pitanja.

Prikaz broja postavljenih poslaničkih pitanja

3.1.9 KALENDAR AKTIVNOSTI SKUPŠTINE

Kolegijum predsednika Skupštine usvojio je kalendar za period 1. januar – 31. jul 2012. godine. Kalendarom aktivnosti određeni su dani u mjesecu namijenjeni šednicama Skupštine, šednicama radnih tijela, kao i poslanički dani namijenjeni radu poslanika u klubovima i sa građanima, čime se unapređuje planiranje rada Skupštine i radnih tijela.

3.2 RADNA TIJELA SKUPŠTINE

U toku proljećnjeg zasijedanja nastavljen je intenzivan rad radnih tijela, dok je tokom jesenjeg zasijedanja aktivnost bila značajno manja uslijed donošenja Odluke o skraćenju mandata Skupštine Crne Gore 24. saziva („*Sl. list Crne Gore*“, br. 41/12 od 30.07.2012) 26. jula 2012. godine. Međutim, to ne umanjuje raznovrsnost aktivnosti koje su

radna tijela sprovodila u ovom periodu, počev od kontrolnih i konsultativnih saslušanja na razne teme, tematskih sednica, javnih tribina, pošeta brojnim institucijama i organizacijama i sl.

Od početka 2012. godine do kraja 24. saziva, održane su 154 sednica radnih tijela, koje su trajale 276 sati i 39 minuta. Na njima je razmotreno 550 tačaka dnevnog reda, od kojih 225 predloga zakona.

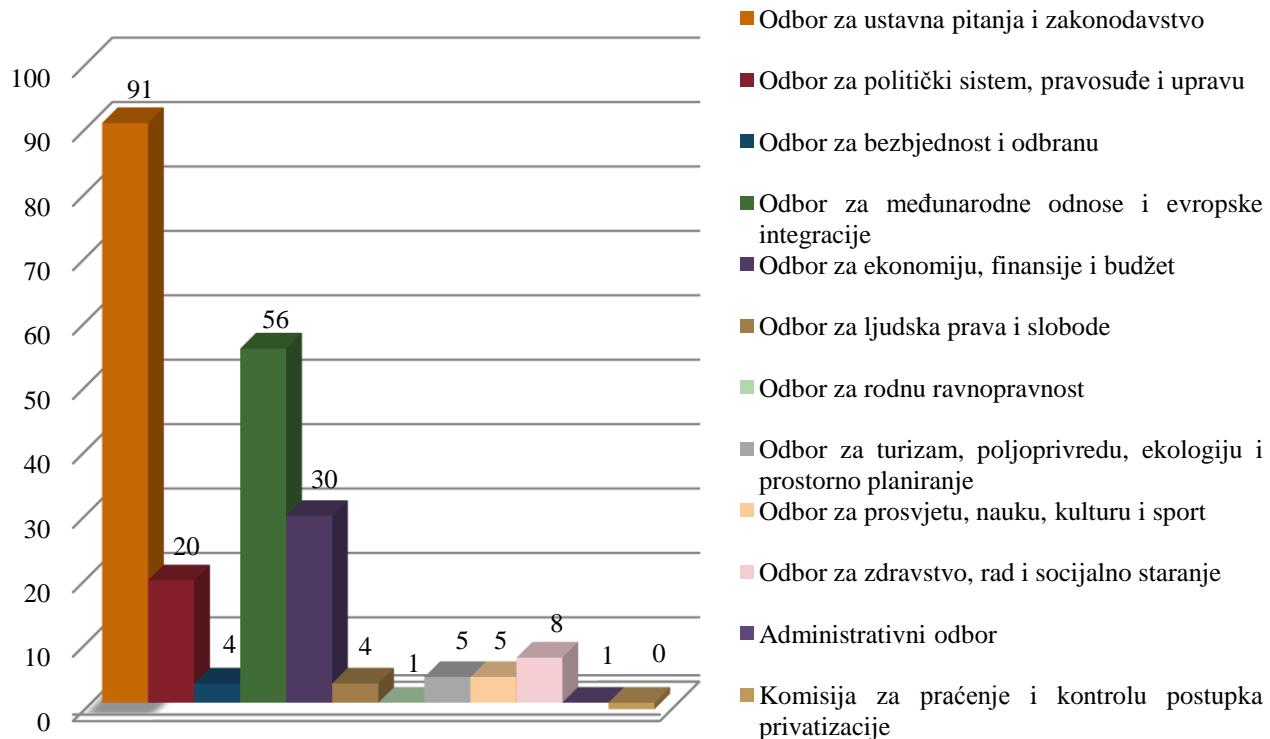
Tabela br. 11 – Statistički podaci o radu na sednicama radnih tijela Skupštine Crne Gore od početka 2012. godine do kraja 24. saziva

Radno tijelo	Broj sednica	Trajanje sednica (u satima)	Trajanje sednica (u danima)	Broj razmatranih tačaka d. reda	Broj razmatranih predloga zakona	Broj razmatranih amandmana ¹⁵
Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo	22	33h 39min	22	140	91	500
Odbor za politički sistem, pravosude i upravu	20	27h 30min	22	50	20	127
Odbor za bezbjednost i odbranu	10	35h 10min	11	27	4	-
Odbor za međunarodne odnose i evropske integracije	17	23h 55min	16	76	56	-
Odbor za ekonomiju, finansije i budžet	24	59h 35min	29	101	30	41
Odbor za ljudska prava i slobode	15	25h 40min	15	47	4	6
Odbor za rodnu ravnopravnost	6 ¹⁶	9h 5min	6	8	1	6
Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje	4	5h 20min	4	14	5	39
Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport	7	10h 10min	7	9	5	59
Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje	11 ¹⁷	17h 20min	10	20	8	34
Administrativni odbor	12	22h	13	46	1	-
Komisija za praćenje i kontrolu postupka privatizacije	6	7h 15min	6	12	-	-
Ukupno	154	276h 39min	161	550	225	812

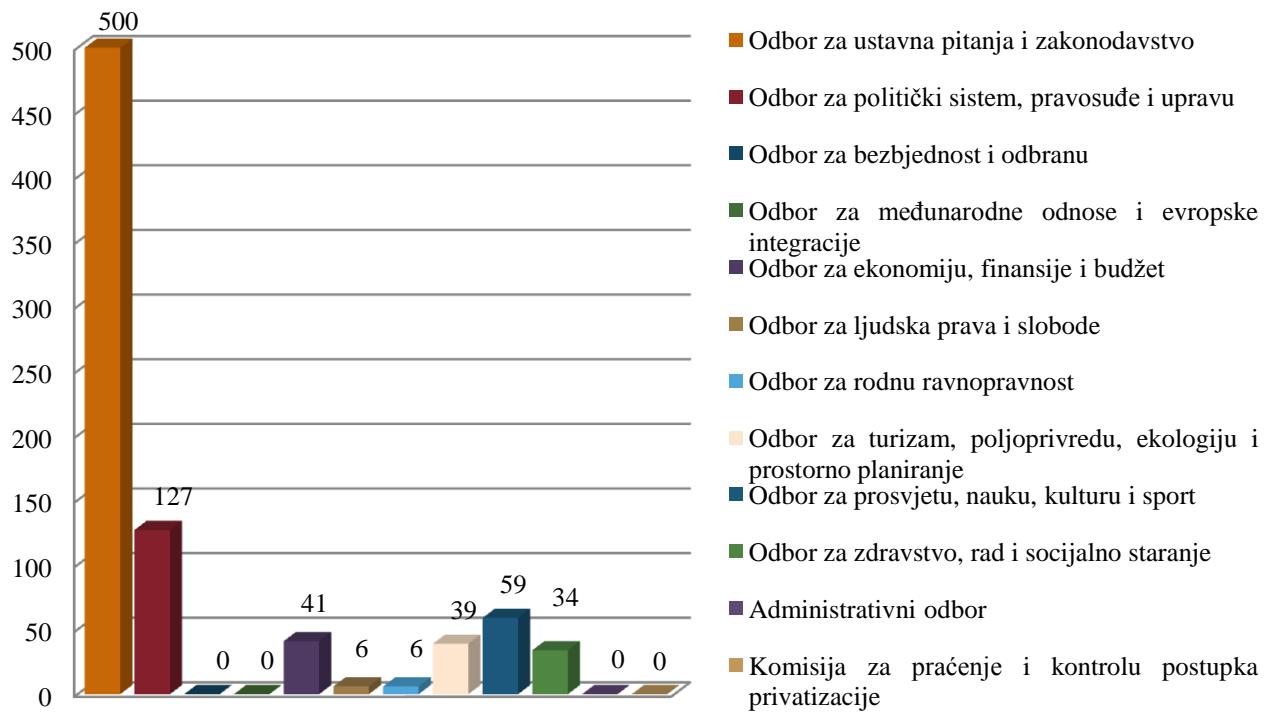
¹⁵Isti amandman može razmotriti više radnih tijela. Amandman koji je podnio predlagač zakona i amandman koji je predlagač zakona prihvatio postaje sastavni dio predloga zakona i o njemu Skupština posebno ne odlučuje.

¹⁶Od čega jedna zajednička sa Odborom za zdravstvo, rad i socijalno staranje.

¹⁷Od čega jedna zajednička sa Odborom za rodnu ravnopravnost.

Prikaz broja razmotrenih predloga zakona na šednicama radnih tijela od početka 2012. godine do kraja 24. saziva

Prikaz broja razmotrenih amandmana na šednicama radnih tijela od početka 2012. godine do kraja 24. saziva

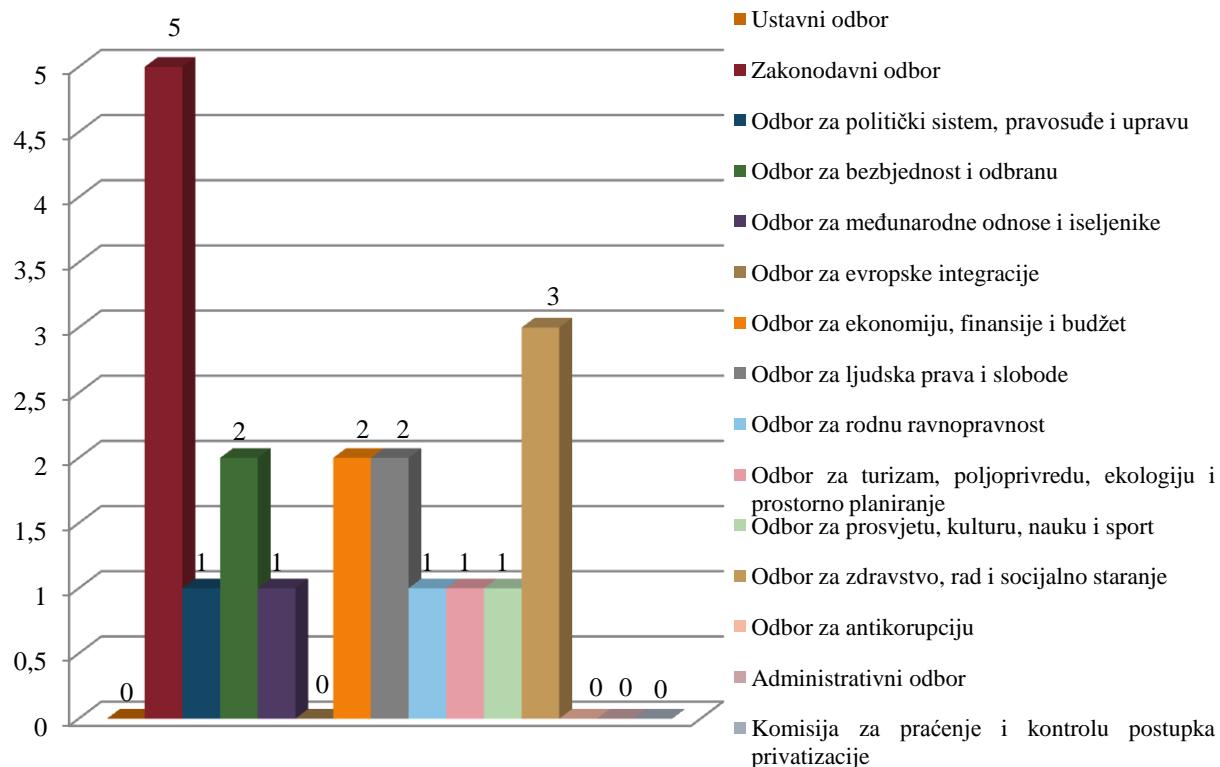

U periodu od početka 25. saziva do kraja 2012. godine, održane su 24 šednice radnih tijela u 29 dana, koje su trajale 61 sat i 15 minuta a na kojima je razmotreno 65 tačaka dnevnog reda, od čega 19 predloga zakona. Međutim, s obzirom na to da su parlamentarni izbori održani 14. oktobra i da je prethodni saziv trajao do 6. novembra, evidentan je i intenzivniji rad radnih tijela u periodu od početka godine do kraja 24. saziva.

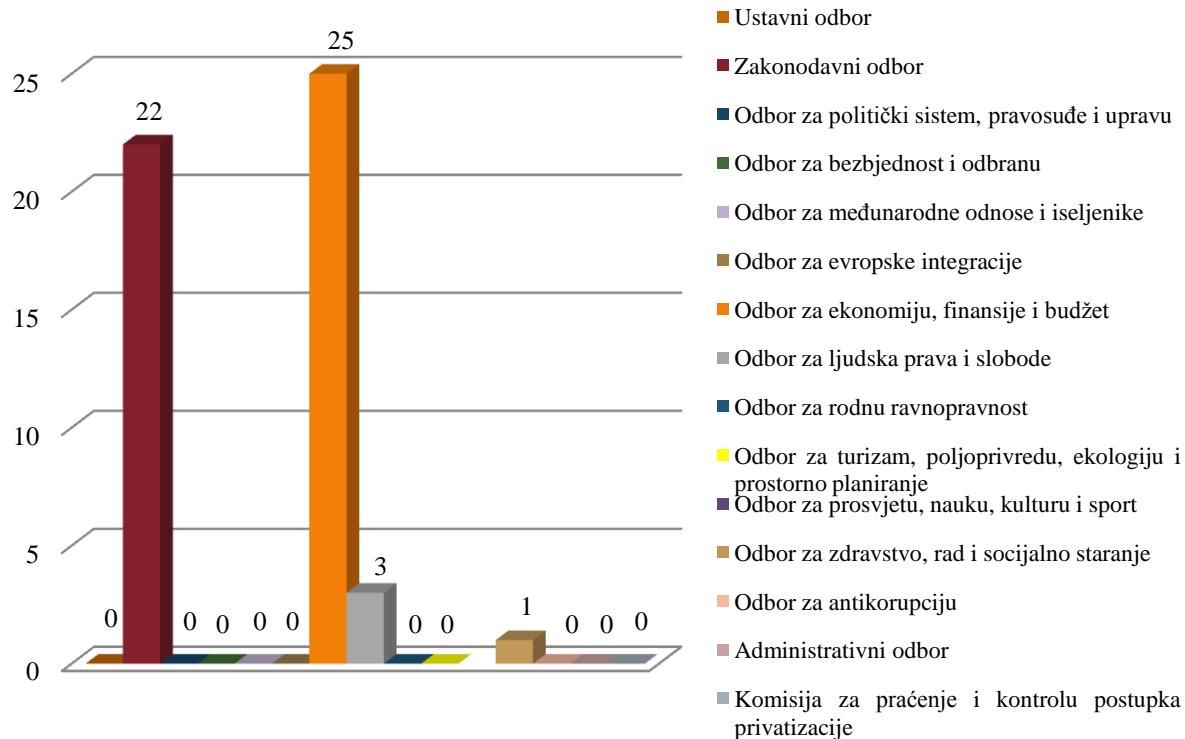
Tabela br. 12 – Statistički podaci o radu na šednicama radnih tijela Skupštine Crne Gore od početka 25. saziva do kraja 2012. godine

Radno tijelo	Broj šednica	Trajanje šednica (u satima)	Trajanje šednica (u danima)	Broj razmatranih tačaka d. reda	Broj razmatranih predloga zakona	Broj razmatranih amandmana ¹⁸
Ustavni odbor	-	-	-	-	-	-
Zakonodavni odbor	3	2h 35min	3	10	5	22
Odbor za politički sistem, pravosude i upravu	1	8h 30min	2	1	1	-
Odbor za bezbjednost i odbranu	2	2h 50min	2	6	2	-
Odbor za međunarodne odnose i iseljenike	1	1h 35min	1	1	1	-
Odbor za evropske integracije	1	25min	1	2	-	-
Odbor za ekonomiju, finansije i budžet	2	17h 45 min	4	7	2	25
Odbor za ljudska prava i slobode	3	3h 50min	3	3	2	3
Odbor za rodnu ravnopravnost	1	1h 50min	1	1	1	-
Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje	1	2h	1	1	1	-
Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport	1	2h 15min	1	2	1	-
Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje	3	6h	3	5	3	1
Odbor za antikorupciju	1	1h 15min	1	3	-	-
Administrativni odbor	4	10h 25min	6	23	-	-
Komisija za praćenje i kontrolu postupka privatizacije	-	-	-	-	-	-
Ukupno	24	61h 15 min	29	65	19	51

¹⁸ Isti amandman može razmotriti više radnih tijela. Amandman koji je podnio predlagač zakona i amandman koji je predlagač zakona prihvatio postaje sastavni dio predloga zakona i o njemu Skupština posebno ne odlučuje.

Prikaz broja razmotrenih predloga zakona na šednicama radnih tijela od početka 25. saziva do kraja 2012. godine

Prikaz broja razmotrenih predloga amandmana na šednicama radnih tijela od početka 25. saziva do kraja 2012. godine

Šednica Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu

KONSULTATIVNA I KONTROLNA SASLUŠANJA

Od početka 2012. godine do kraja 24. saziva, održana su 22 saslušanja, od čega 18 konsultativnih i četiri kontrolna. Konsultativna saslušanja su organizovana na raznovrsne teme i to povodom: razmatranja izvještaja (izvještaja o realizaciji obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i kvartalnih izvještaja o ukupnim aktivnostima u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja EU, Izvještaja o radu Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija u 2011. godini i izveštaja o radu radnih grupa i realizaciji eksplanatornog i bilateralnog skriminga za poglavља 23 i 24), implementacije zakona (implementacija Zakona o državnim i drugim praznicima, aktuelna pitanja vezana za primjenu Zakona o energetici u odnosu na položaj i ovlašćenja Regulatorne agencije za energetiku, sprovođenje Zakona o bankama u dijelu koji se odnosi na bankarskog ombudsmana), epidemiološke situacije u JU Zavod „Komanski most“, održivog korišćenja energije u Jugoistočnoj Evropi i stanja u Crnoj Gori (sa posebnim osvrtom na primjenu Zakona o energetskoj efikasnosti), aktuelne situacije u Kombinatu aluminijuma Podgorica nakon usvajanja Odluke o naknadnom potvrđivanju Odluke o preuzimanju duga AD Kombinat aluminijuma Podgorica prema Deutsche banch i odgovarajućih zaključaka u Skupštini Crne Gore; konsultativna saslušanja su organizovana i povodom davanja mišljenja o kandidatima za ambasadore Crne Gore u stranim državama i pri međunarodnim institucijama, povodom imenovanja dva člana Savjeta Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost a saslušan je i vojno-diplomatski predstavnik.

Kontrolna saslušanja su se odnosila na razmatranje: ocjena iz Izvještaja NATO o napretku Crne Gore u učešću u MAP za 2011. godinu; dosadašnjih aktivnosti nadležnih državnih organa sprovedenih u vezi sa ispitivanjem navoda o eventualnim koruptivnim radnjama tokom i nakon procesa privatizacije „Telekom-a“, implementacije zaključka Skupštine Crne Gore („Službeni list CG“, broj 36/11) donešenog povodom razmatranja Posebnog izvještaja Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore o stanju ljudskih prava mentalno oboljelih lica smještenih u

ustanovama i realizacije Strategije za trajno rješavanje pitanja raseljenih i interno raseljenih lica, sa posebnim osvrтом na Kamp Konik I i II.

Pored toga, zabilježeno je povećano učešće predstavnika Vlade, kao i civilnog društva u radu radnih tijela u izvještajnom periodu.

Slijedi tabelarni prikaz konsultativnih i kontrolnih saslušanja, kao i učešća u skladu sa članom 67 Poslovnika u radu radnih tijela od početka 2012. godine do kraja 24. saziva.

Lista saslušanja nalazi u prilogu Izvještaja.

Tabela br. 13 – Broj kontrolnih i konsultativnih saslušanja i učešća u skladu sa članom 67 Poslovnika do kraja 24. saziva

Radno tijelo	Konsultativna saslušanja	Kontrolna saslušanja	Učešća u skladu sa čl. 67
Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo	-	-	82
Odbor za politički sistem, pravosude i upravu	-	-	75
Odbor za bezbjednost i odbranu	1	2	27
Odbor za međunarodne odnose i evropske integracije	10	-	70
Odbor za ekonomiju, finansije i budžet	4	-	153
Odbor za ljudska prava i slobode	-	2	50
Odbor za rodnu ravnopravnost	-	-	69
Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje	-	-	1
Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport	-	-	20
Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje	2	-	51
Administrativni odbor	1	-	19
Komisija za praćenje i kontrolu postupka privatizacije	-	-	8
Ukupno	18	4	625

Od početka 25. saziva do kraja 2012. godine održano je jedno konsultativno saslušanje, čija se tema odnosila na razmatranje procesa pregovora, sa posebnim osvrtom na privremeno zatvoreno pregovaračko poglavlje 25.

U nastavku slijedi tabelarni prikaz saslušanja i učešća u radu radnih tijela u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore od početka 25. saziva do kraja 2012. godine.

Tabela br. 14 – Broj kontrolnih i konsultativnih saslušanja i učešća u skladu sa članom 67 Poslovnika od početka 25. saziva do kraja 2012. godine

	Konsultativna saslušanja	Kontrolna saslušanja	Učešća u skladu sa čl. 67
Ustavni odbor	-	-	-
Zakonodavni odbor	-	-	19
Odbor za politički sistem, pravosude i upravu	-	-	9
Odbor za bezbjednost i odbranu	-	-	19

Odbor za međunarodne odnose i iseljenike	-	-	1
Odbor za evropske integracije	1	-	1
Odbor za ekonomiju, finansije i budžet	-	-	41
Odbor za ljudska prava i slobode	-		15
Odbor za rodnu ravnopravnost	-	-	8
Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje	-	-	5
Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport	-	-	6
Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje	-	-	14
Odbor za antikorupciju	-	-	-
Administrativni odbor	-	-	-
Komisija za praćenje i kontrolu postupka privatizacije	-	-	-
Ukupno	1	-	138

Šednica Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje

OSTALE AKTIVNOSTI RADNIH TIJELA

Radna tijela sve češće organizuju tematske šednice, šednice van Skupštine Crne Gore, okrugle stolove i javne tribine na razne teme, u različitim gradovima i institucijama. Njihovi članovi organizuju i pošete brojnim institucijama i organizacijama, kao i druge aktivnosti od značaja. Pored toga, učestvuju i na konferencijama i seminarima organizovanim od strane drugih organizacija i institucija.

U nastavku je pregled najznačajnijih aktivnosti u protekloj godini.

Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo

- Članovi Odbora su prisustvovali Drugoj međunarodnoj konferenciji parlamentarnih odbora za pravosuđe na temu „Prava zastupnika u parlamentarnom odboru na nacionalnom i evropskom nivou“, koja je održana 3. oktobra u Donauešingenu, u SR Njemačkoj, u organizaciji Fondacije za međunarodnu pravnu saradnju (IRZ) iz Bona u saradnji sa predsednikom Odbora za pravosuđe u parlamentu SR Njemačke.

Odbor za politički sistem, pravosude i upravu

- Članovi Odbora su primili učesnike seminara „Vladavina prava u Crnoj Gori“, koji organizuje nevladina fondacija „Građanska alijansa“ u okviru projekta „Škola demokratskog rukovođenja“, 7. septembra u Skupštini.

Odbor za bezbjednost i odbranu

- Članovi Odbora su održali informativni sastanak sa predstavnicima Direkcije za zaštitu tajnih podataka, 23. januara u Skupštini;
- Članovi Odbora su posetili Agenciju za nacionalnu bezbjednost, Ministarstvo odbrane i Direkciju za zaštitu tajnih podataka, 20. aprila, radi nadzora nad primjenom bezbjednosnih standarda;
- Članovi Odbora su posetili lokacije Taraš (opština Danilovgrad) i Brezovik (opština Nikšić) na kojima se skladišti višak naoružanja i municije, 26. aprila;
- Odbor je razmotrio Izvještaj o sprovedenim mjerama i aktivnostima preduzetim neposredno prije i tokom vanrednog stanja s predlogom mjera za poboljšanje ukupnog sistema Crne Gore u vanrednim situacijama, na 50. šednici, održanoj 20. juna, uz učešće ministra unutrašnjih poslova, rukovodioca Sektora za vanredne situacije i civilnu bezbjednost i načelnika Generalštaba Vojske Crne Gore;
- Odbor je razmotrio informacije Vrhovnog državnog tužilaštva i Uprave za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma povodom održanog kontrolnog saslušanja na temu dosadašnjih aktivnosti nadležnih državnih organa sprovedenih u vezi sa ispitivanjem navoda o eventualnim koruptivnim radnjama tokom i nakon procesa privatizacije „Telekom-a“, održanog 14. februara 2012. godine i, tim povodom, usvojio određene zaključke, na 53. šednici, održanoj 31. jula, koja je bila zatvorena za javnost;
- Članovi Odbora su učestvovali na Cetinjskom parlamentarnom forumu na temu „Zapadni Balkan na putu evroatlantskih integracija“, koji je održan 16. oktobra u Vladinom domu na Cetinju, u organizaciji Skupštine Crne Gore;
- Članovi Odbora su učestvovali na 81. Rose-Roth seminaru na temu „Učvršćivanje stabilnosti na Zapadnom Balkanu: Ispunjavanje obećanja u procesu evroatlantskih integracija“, koji je održan u organizaciji članova Stalne delegacije Skupštine Crne Gore pri Parlamentarnoj skupštini NATO-a, u saradnji sa PS NATO-a, 15. i 17. oktobra u hotelu „Maestral“ u Miločeru.

Odbor za međunarodne odnose i evropske integracije

- U organizaciji Odbora i Fondacije Konrad Adenauer, održana je tribina „Crna Gora i Evropska unija – uloga i zadaci parlamenta u procesu evropskih integracija“, 4. maja u Skupštini;
- U saradnji sa Evropskim parlamentom je održana Regionalna interparlamentarna radionica „Uloga parlamenta u procesu pridruživanja Evropskoj uniji“, 21. i 22. juna u Bećićima;
- Članovi Odbora su se sastali sa delegacijom Savjetodavne grupe Interparlamentarne unije za pitanja UN-a, 13. septembra u Skupštini.

Odbor za ekonomiju, finansije i budžet

- U saradnji Odbora i Vestminster fondacije za demokratiju održana je prezentacija polazne osnove regionalnog projekta Vestminster fondacije na temu „Zapadni Balkan – parlamenti i regulatorna reforma u funkciji unapređenja ekonomskog zakonodavno-pravnog okvira“, 10. maja u Skupštini;
- Odbor je razmotrio Informaciju o realizaciji zaključaka Skupštine Crne Gore od 29. februara 2012. godine, usvojenih povodom Odluke o potvrđivanju Odluke o preuzimanju duga AD Kombinat aluminijuma Podgorica, na 92. sednici, održanoj 28. maja;
- Odbor je razmotrio pisani Informaciju Ministarstva ekonomije o realizaciji zaključaka Skupštine Crne Gore (broj: 00–72/12–2/24) povodom razmatranja ostvarivanja zaključaka Skupštine Crne Gore povodom donošenja Odluke o potvrđivanju Odluke o preuzimanju duga AD Kombinata aluminijuma Podgorica (broj: 00–72/12–2/13), na 100. sednici, održanoj 23. jula;
- Odbor je razmotrio Informaciju o realizaciji zaključaka Skupštine Crne Gore povodom razmatranja ostvarivanja zaključaka Skupštine Crne Gore povodom donošenja Odluke o potvrđivanju Odluke o preuzimanju duga AD Kombinat aluminijuma Podgorica i Izveštaj o realizaciji Strategije regionalnog razvoja 2010–2014. za 2011. godinu, na 102. sednici, održanoj 1. oktobra.

Odbor za ljudska prava i slobode

- Odbor je razmotrio Informaciju o stanju u Zavodu za izvršenje krivičnih sankcija u vezi sa štrajkom zatvorenika, na 64. sednici, održanoj 2. marta;
- Odbor je održao sastanak sa predstavnicima Saveza udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“, 7. marta u Skupštini, čime je izrazio spremnost za nastavak saradnje uspostavljene početkom 2010. godine sa ciljem da doprinese rješavanju problema djece i omladine sa teškoćama u razvoju i poboljšanju njihovog položaja u društvu;
- Odbor je održao javnu tribinu na temu „Implementacija Zakona o zabrani diskriminacije“, 30. marta u sali JU Narodna biblioteka „Radosav Ljumović“ u Podgorici;
- Odbor je, u skladu sa članom 44 Poslovnika Skupštine, razmotrio Program rada Centra za očuvanje i razvoj kulture manjina Crne Gore za 2012. godinu, na 70. sednici, održanoj 14. maja;
- Članovi Odbora su posetili instituciju Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore, 14. maja;
- Delegacija Odbora je posetila JU Dječiji dom „Mladost“ u Bijeloj, 28. maja;
- Odbor je održao javnu tribinu na temu „Implementacija Zakona o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom“ u JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju u Nikšiću, 1. juna;
- Članovi Odbora su održali sastanak sa predstavnicima Grupe građana iz Ulcinja, 25. juna u Skupštini a Odbor je, na 75. sednici, održanoj 24. jula, usvojio Informaciju sa sastanka i odlučio da se formuliše zaključak koji će se uputiti nadležnim institucijama na dalje postupanje.

Odbor za rodnu ravnopravnost

- Odbor je na Međunarodni dan žena, 8. marta, u Skupštini organizovao tematsku sednicu pod nazivom „Ženski parlament“ u cilju promovisanja ženskih ljudskih prava u Crnoj Gori;
- Odbor je održao tematsku sednicu pod nazivom „Položaj Romkinja u Crnoj Gori“ u cilju promovisanja aktivnosti na poboljšanju položaja žena romske populacije u Crnoj Gori, 6. aprila u Skupštini;
- Odbor je organizovao Međunarodnu konferenciju „Cetinjski parlamentarni forum: Žene, mir, bezbjednost – dvije godine kasnije“, koja je održana 25–26. juna u hotelu „Splendid“ u Bečićima;
- Odbor se upoznao sa izradom Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori, 10. jula, na 35. sednici kojoj su prisustvovali predstavnice Ministarstva pravde i ljudskih prava.

Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje

- Predstavnici Odbora su posetili JU Centar za djecu i mlade „Ljubović“ 8. juna. Povod posete je otvaranje pet novooizgrađenih objekata u cilju poboljšanja uslova života djece i omladine u ovoj ustanovi;
- Odbor je posetio JU Dom starih „Grabovac“ u Risnu i JU Dječji dom „Mladost“ u Bijeloj, 25. juna;

- Odbor je razmatrao analizu stanja u JU Dom starih „Grabovac“ u Risnu i JU Dječiji dom „Mladost“ u Bijeloj, na 65. šednici, održanoj 2. jula (poslije pošete Odbora ovim ustanovama); na šednici je promovisana i Strategija razvoja hraniteljstva u Crnoj Gori 2012–2016. god.

Administrativni odbor

- Odbor je utvrdio Predlog odluke o obrazovanju Odbora za praćenje primjene Zakona o izboru odbornika i poslanika u dijelu koji se odnosi na medije, 26. jula, na 56. šednici koji je podnio Skupštini Crne Gore na dalji postupak.

Komisija za praćenje i kontrolu postupka privatizacije

- Komisija je raspravljala o kontroli postupaka privatizacije AD „Staklenici“ Podgorica i AD „Elastik-plastika“ Podgorica, na 15. šednici, održanoj 12. aprila. Komisija je, takođe, započela raspravu o kontroli postupka privatizacije AD „Vektra Jakić“ Pljevlja;
- Komisija je usvojila zaključke u vezi kontrole postupka privatizacije preduzeća AD „Staklenici“ Podgorica i AD „Elastik-plastika“ Podgorica, na nastavku 15. šednice, odrzanom 4. maja. Takođe, Komisija je nastavila ranije započetu raspravu u vezi sa privatizacijom preduzeća AD „Vektra Jakić“ Pljevlja;
- Komisija je usvojila zaključke u vezi sa kontrolom postupka privatizacije AD „Željezara Nikšić“ Nikšić, na 18. šednici, održanoj 23. jula. Komisija je raspravljala i o Predlogu zaključaka u vezi sa kontrolom postupka djelimične privatizacije i dokapitalizacije AD „Elektroprivreda Crne Gore“ Nikšić. Komisija se nije izjasnila o Predlogu zaključaka zbog nedostatka kvoruma za glasanje;
- Predsednik i članovi Komisije pošetili su radnike „Prerade“ KAP-a koji su štrajkovali ispred kapije KAP-a, 23. jula.

IV PARLAMENTARNA SARADNJA

Parlamentarna saradnja koju Skupština Crne Gore kontinuirano ostvaruje već dugi niz godina, nastavljena je tokom 2012. godine. Kao i prethodnih godina, ogledala se u širokom dijapazonu aktivnosti, kako predsednika i potpredsednika, tako i delegacija Skupštine Crne Gore. Učestvujući u radu najznačajnijih regionalnih i međunarodnih parlamentarnih asocijacija, te regionalnih inicijativa, boraveći u pošetama i organizujući iste, sarađujući sa parlamentima drugih zemalja iz regiona i zemalja Evropske unije, stranim i međunarodnim organizacijama, kao i saradjnjom kroz stalne parlamentarne grupe prijateljstva i drugim vidovima bilateralne saradnje, predstavnici Skupštine Crne Gore su imali prilike za razmjenu mišljenja, iskustava i dobrih praksi u oblasti parlamentarnog života.

Tako su i tokom 2012. godine predstavnici Skupštine Crne Gore učestvovali u događajima koje su organizovale Parlamentarna skupština Sjevernoatlantske alijanse (PS NATO), Parlamentarna skupština Savjeta Evrope (PS SE) i Parlamentarna skupština Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju (PS OEBS).

Kvalitetna saradnja ostvarivana je i kroz regionalne inicijative – Cetinjski parlamentarni forum (CPF), Centralnoevropsku inicijativu (CEI), Proces saradnje u Jugoistočnoj Evropi (SEECP), Jadransko-jonsku inicijativu (AII), kao i kroz Konferenciju odbora za evropske integracije nacionalnih parlamenta država koje učestvuju u Procesu stabilizacije i pridruživanja (COSAP).

Nadalje, već treću godinu, parlamentarna saradnja se odvija i kroz Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje Crne Gore i Evropske unije, formiran kao zajedničko tijelo Skupštine Crne Gore i Evropskog parlamenta. Donošenjem Odluke o otvaranju pristupnih pregovora sa Evropskom unijom, stvoren je dodatni prostor za parlamentarnu saradnju u mnogim oblastima.

Posebno ističemo da je u izvještajnom periodu odžana VII Konferencija predsednika parlamenta malih evropskih država, u Kotoru od 9. do 11. septembra, u organizaciji Skupštine Crne Gore, okupivši čelnike parlamenta sedam malih država Evrope: Crne Gore, Andore, Malte, Islanda, Kipra, Luksemburga i San Marina.

U nastavku su informacije o evropskim integracijama, pošetama predstavnika drugih država i parlamenta, pošetama drugim državama i parlamentima, stalnim delegacijama, regionalnim inicijativama, kao i saradnji sa stranim i međunarodnim organizacijama.

4.1 EVROPSKE INTEGRACIJE

Proces evropske integracije Crne Gore u 2012. godini obilježila je Odluka o otvaranju pristupnih pregovora sa Evropskom unijom. Nakon sastanka Evropskog savjeta, 29. maja 2012. godine, na kom je potvrđena odluka Savjeta ministara, od 26. maja 2012. godine, o otvaranju pristupnih pregovora sa Crnom Gorom, održana je prva Međuvladina konferencija Crne Gore i EU, kojom su zvanično otvoreni pregovori o pristupanju Crne Gore EU.

Potom su formirane i prve radne grupe za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 23 (*Pravosuđe i temeljna prava*), kao i na pregovaračko poglavlje 24 (*Pravda, sloboda i bezbjednost*). Analitički pregled (*screening*) za pomenuta poglavlja započeo je u martu 2012. godine. Do kraja 2012. godine formirano je još 16 radnih grupa, i to za poglavlja: 1 (*Sloboda kretanja roba*), 3 (*Pravo osnivanja preduzeća i sloboda pružanja usluga*), 4 (*Sloboda kretanja kapitala*), 5 (*Javne nabavke*), 6 (*Privredno pravo*), 7 (*Pravo intelektualne svojine*), 8 (*Konkurenčija*), 10 (*Informaciono društvo i mediji*), 11 (*Poljoprivreda i ruralni razvoj*), 12 (*Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor*), 17 (*Ekonomika i monetarna politika*), 19 (*Socijalna politika i zapošljavanje*), 20 (*Preduzetništvo i industrijska politika*), 22 (*Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata*), 25 (*Nauka i istraživanje*) i 26 (*Obrazovanje i kultura*).

U svim radnim grupama, u svojstvu članova, učestvuju i predstavnici Službe Skupštine a ovo je, ujedno, i prvi put da parlament neke zemlje kandidata za članstvo učestvuje u fazi *screening-a*, odnosno fazi analitičkog pregleda i ocjene uskladenosti nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU. Na ovaj način, službenici Skupštine imaju mogućnost da steknu detaljan uvid u cijelokupno pravo Evropske unije, po pregovaračkim poglavljima, sa kojim treba harmonizovati nacionalno zakonodavstvo, uključujući i informacije o novim i planiranim propisima Evropske unije, kao i da imaju kompletan pregled sadašnjeg stepena uskladenosti zakonodavstva Crne Gore sa primarnim i sekundarnim pravom Evropske unije. Stečena znanja i informacije veoma su dragocjeni i korisni u pružanju stručne podrške poslanicima u vršenju njihove zakonodavne i nadzorne uloge.

Skupština je na četvrtoj sednici prvog redovnog zasjedanja u 2012. godini, održanoj 8. maja, usvojila Odluku o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore, koja je prvenstveno usmjerena ka jačanju uloge Skupštine u procesu evropskih integracija. Odlukom je propisana podjela jednog broja postojećih odbora, kao i formiranje novog Odbora za antikorupciju sa zadatkom da nadgleda rad državnih organa u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije. Dakle, izmjene i dopune Poslovnika uslovile su suštinsku izmjenu organizacione strukture, tako da je Odbor za međunarodne odnose i evropske integracije zamijenjen Odborom za međunarodne odnose i iseljenike i Odborom za evropske integracije, u čijoj je nadležnosti praćenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, nadgledanje i ocjenjivanje toka pregovora i davanje mišljenja i smjernica u ime Skupštine o pripremljenim pregovaračkim pozicijama, razmatranje informacija o pregovaračkom procesu i razmatranje i davanje mišljenja o pitanjima koja se otvaraju tokom pregovora i, najzad, razmatranje i ocjenjivanje djelovanja pregovaračkih timova.

U kontekstu parlamentarne diplomatiјe u ovoj oblasti, ističe se učešće poslanika i službenika na brojnim parlamentarnim sastancima organizovanim u okviru polugodišnjeg predsedavanja Danske i Republike Kipar, kao i jačanje parlamentarne saradnje sa članicama Evropske unije i državama regiona.

Crna Gora ima veoma uspješnu saradnju sa Evropskim parlamentom, kako prethodnih godina tako i tokom 2012. U Crnoj Gori je, u zajedničkoj organizaciji sa Evropskim parlamentom, održana Regionalna interparlamentarna radionica „Uloga parlamenta u procesu pridruživanja Evropskoj uniji“ na kojoj su učestvovali evropski, crnogorski i poslanici zemalja regiona. Takođe, nastavljeno je sa redovnim učešćem na brojnim seminarima Evropskog parlamenta namijenjenim nacionalnim parlamentima zemalja Zapadnog Balkana.

Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje Evropske unije i Crne Gore (POSP) formiran je u junu 2010. godine nakon stupanja na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i čine ga po četrnaest poslanika Skupštine Crne Gore i Evropskog parlamenta. Četvrti sastanak POSP-a održan je 2. i 3. aprila u Skupštini Crne Gore. Rasprava je vođena na teme: stanje odnosa između EU i Crne Gore – preostali zahtjevi za otvaranje pregovora o članstvu; napredak u odnosu na preporuke usvojene na trećem sastanku POSP, koji je održan u Briselu; izgradnja kapaciteta za apsorbovanje fondova EU na nivou centralne i lokalne administracije; primjena postojećeg pravnog okvira za smanjenje diskriminacije; napredak u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije i ekonomска kretanja. Nakon dvodnevног rada, članovi POSP-a usvojili su Deklaraciju i preporuke kojima se potvrđuje ostvareni napredak u raznim oblastima u okviru procesa pridruživanja Crne Gore i EU i identifikuju oblasti u kojima u narednom periodu treba uložiti dodatne napore u cilju ispunjavanja evropskih standarda, neophodnih za punopravno članstvo u Evropskoj uniji.

Sa svečanosti u Vili „Gorica“ nakon četvrtog sastanka POSP-a

Nakon konstituisanja 25. saziva Skupštine Crne Gore, Kolegijum predsednika Skupštine, na drugom sastanku održanom 12. novembra, donio je Odluku o imenovanju članova POSP-a. U Evropskom parlamentu u Briselu je u periodu 28–29. novembra održan peti sastanak POSP-a. Poslanici Skupštine Crne Gore i Evropskog parlamenta razmotrili su praćenje preporuka usvojenih na prethodnom sastanku POSP-a u Podgorici a, zatim, i druge teme predviđene dnevnim redom: nadgledanje toka pregovora i druge raspoložive nadzorne mehanizme Skupštine; regionalnu saradnju; napredak ostvaren u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije i ekonomski kretanja. Na kraju sastanka je usvojena Deklaracija sa preporukama, u kojoj se ističe napredak koji je Crna Gora ostvarila u više oblasti i, istovremeno, crnogorske vlasti ohrabruju da nastave sa daljim ispunjavanjem standarda za punopravno članstvo u Evropskoj uniji.

Evropska komisija je objavila Izvještaj o napretku Crne Gore u sprovodenju reformi, 23. maja, u kojem je preporučeno članicama EU da otvore pristupne pregovore sa Crnom Gorom. U Izvještaju se ističe da je Crna Gora ostvarila dodatni napredak u sprovodenju reformi i konstatuje se, između ostalog, da je postignut dalji napredak u jačanju rada Skupštine, profesionalizacije i depolitizacije državne uprave, slobode medija i saradnje sa civilnim društvom. U Izvještaju EK o napretku Crne Gore u 2012. godini koji je objavljen u oktobru, konstatovano je da je postignut napredak u pogledu funkcionisanja Skupštine i njene zakonodavne i nadzorne uloge u pitanjima koja uključuju vladavinu prava, da je implementacija nedavno usvojenog izbornog zakonodavstva započeta i da su administrativni i stručni kapaciteti Skupštine ojačani. Navedeno je i da je poboljšana transparentnost i predviđeni samostalni odbori za evropske integracije i borbu protiv korupcije. Međutim, potrebno je nastaviti napore preduzete u cilju poboljšanja skupštinskih zakonodavnih i nadzornih kapaciteta.

4.2 POŠTE PREDSTAVNIKA DRUGIH DRŽAVA I PARLAMENATA

Tokom 2012. godine, zabilježene su brojne posete Skupštini Crne Gore i susreti delegacija i zvaničnika sa predstavnicima Skupštine Crne Gore u okviru bilateralne saradnje sa drugim zemljama i parlamentima, kao i predstavnika stranih i međunarodnih organizacija.

U Skupštini Crne Gore, u izvještajnom periodu, boravile su, između ostalih, delegacije Evropskog parlamenta, Evropske komisije, Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope, Međunarodnog monetarnog fonda, NATO-a, Ujedinjenih nacija, Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP), Evropske radiodifuzne unije, Evropskog jevrejskog parlamenta, Evropske jevrejske unije, OSCE/ODHIR ograničene misije za posmatranje izbora, misije SIGMA-e, Atlantskog savjeta SAD-a (ACUS), Savjetodavne grupe Interparlamentarne unije za pitanja UN-a, Međunarodne unije notara (UINL), Fondacije ERSTE, Parlamenta Turske, Vlade Albanije, državne banke Narodne Republike Kine, Islamske Republike Iran, Vlade NR Kine, Ministarstva inostranih i evropskih poslova Francuske, Narodne Skupštine Republike Koreje, Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, njemačkog Bundestaga, Venecijanske komisije, Ministarstva vanjskih poslova Slovenije, Vlade Slovačke, Vlade Češke i Vlade Kraljevine Švedske.

AKTIVNOSTI PREDSEDNIKA SKUPŠTINE CRNE GORE RANKA KRIVOKAPIĆA

Tokom 2012. godine, predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić bio je domaćin brojnim zvaničnicima i predstavnicima parlamenta, stranih i međunarodnih organizacija, od kojih izdvajamo:

- Pošetu novog šefa Jedinice za proširenje, zaduženog za Crnu Goru u Generalnom direktoratu za proširenje Evropske komisije Dirka Langea, 23. januara. Tokom razgovora, zajednički je ocijenjeno da su do sada postignuti rezultati Crne Gore u procesu evropskih integracija dobra osnova za dalje uspjehe države na evropskom putu.
- Sastanak sa glavnim pregovaračem Hrvatske za članstvo u Evropskoj uniji Vladimirom Drobnjakom, 24. januara. Sagovornici su istakli da je neophodno što prije pristupiti formiranju pregovaračkog tima, zbog očekivanog otpočinjanja pristupnih pregovora između Crne Gore i EU.
- Pošetu direktora za Rusiju, istočno sušedstvo i Zapadni Balkan u Evropskoj službi za vanjske poslove Miroslava Lajčaka, 24. februara. Predsednik Krivokapić upoznao je gosta sa planovima Skupštine kojima bi se znatno unaprijedilo učešće glavnog zakonodavnog tijela u procesu pregovora i sa spremnošću za dodatnim unapređenjem kapaciteta neophodnih za potpunu harmonizaciju crnogorskog zakonodavstva sa pravnom tekvinom EU.
- Pošetu delegacije državne banke NR Kine, koju je predvodio potpredsednik EXIM banke Žu Hongđi, 23. februara.
- Sastanak sa izvjestiocem Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope Žan-Šarl Gardetom, 6. marta. Sagovornici su zaključili da Crna Gora napreduje u reformskim procesima i kvalitetnom ispunjavanju zahtjeva Savjeta Evrope.
- Pošetu direktorice za Hrvatsku, Crnu Goru, Makedoniju, Tursku i Island u Generalnom direktoratu za proširenje EU Aleksandre Kas Granhe, 14. marta. Sastanku je prisustvovao šef Delegacije EU u Crnoj Gori ambasador Leopold Maurer. Krivokapić je direktoricu Granhe upoznao sa aktivnostima koje se sprovode u Skupštini Crne Gore, sa posebnim naglaskom na kontinuirano unapređenje kontrolne funkcije i dinamičnu zakonodavnu aktivnost.
- Susret sa komandantom NATO snaga u Evropi, admiralom Džejmsom Stavridisom, 14. marta. Predsednik Krivokapić je upoznao gosta sa brojnim aktivnostima i rezultatima koje je Crna Gora ostvarila na putu pristupanja evroatlantskim strukturama.

- Pošetu pomoćnika generalnog sekretara NATO-a za politička pitanja i bezbjednosnu politiku, ambasadora Dirka Brengelmana, 29. marta. Predsednik Krivokapić je naglasio da je za Crnu Goru pristupanje NATO-u jedan od ključnih vanjskopolitičkih prioriteta, pa je zato država posvećena ispunjavanju obaveza i dostizanju punih NATO standarda u svim oblastima.
- Susret sa potpredsednikom Vlade Narodne Republike Kine Hui Liangjuaom, 30. marta. Krivokapić je istakao da Crna Gora želi da nastavi razvijanje i dodatno unapređenje međudržavnih odnosa sa NR Kinom, sa posebnim akcentom na uspostavljanje konkretnih vidova partnerstva između dvije zemlje.
- Susret sa direktorom za kontinentalnu Evropu u Ministarstvu inostranih i evropskih poslova Republike Francuske Erikom Furnijeom, 9. maja, tokom kojeg su sagovornici istakli značaj daljeg jačanja veza između parlamenta Crne Gore i Francuske. Osim toga, Furnije je pozdravio napore koje Crna Gora ulaže na putu ka EU.
- Pošetu delegacije Narodne Skupštine Republike Koreje, predvođenu potpredsednikom Narodne Skupštine Hong Jae Hijongom, 17. maja. Tom prilikom izražen je obostrani interes za intenziviranje političkih kontakata na najvišem nivou i unapređenje bilateralne saradnje u svim oblastima.
- IX okupljanje zvaničnika Jugoistočne Evrope i SAD, održano 25–27. maja u Bečićima, koje je otvorio predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić.
- Pošetu delegacije članova Parlamentarne grupe za Jugoistočnu Evropu njemačkog parlamenta, 29. maja, koju je predvodio poslanik CDU/CSU Peter Vajs. Tom prilikom, sagovornici su iskazali zadovoljstvo dobrim bilateralnim odnosima i saglasili se da je na putu Crne Gore ka EU važniji kvalitet reformi koje se sprovode u državi nego dužina trajanja pregovora.
- Sastanak sa predsednikom Venecijanske komisije Đanijem Bukikijem, koji je održan 30. maja. Tokom razgovora, ekspert Venecijanske komisije pohvalio je dosadašnju saradnju sa Skupštinom Crne Gore, izražavajući očekivanje da će posao u vezi sa izmjenama Ustava biti uspješno okončan.
- Susret sa ministrom vanjskih poslova Republike Slovenije Karlom Ejravecem, 1. juna. Tom prilikom, ministar je pohvalio napredak Crne Gore na evropskom ali i na putu ka članstvu u NATO-u.
- Sastanak sa potpredsednikom Vlade i ministrom unutrašnjih poslova Republike Slovačke Robertom Kalinjakom, 5. juna, tokom kojeg su zvaničnici ukazali na dobre međudržavne odnose i političku saradnju, te naglasili značaj jačanja parlamentarne saradnje Crne Gore i Republike Slovačke.
- Pošetu potpredsednika Vlade i ministra vanjskih poslova Slovačke Republike Miroslava Lajčaka, 7. juna. Ministar Lajčak ocijenio je da se Crna Gora kreće u dobrom pravcu kada su u pitanju evropske integracije i izrazio zadovoljstvo zbog pozitivnih ocjena koje je Crna Gora dobila u posljednjem izvještaju EK. Nakon susreta sa Lajčakom, predsednik Krivokapić otvorio je u Velikoj sali Skupštine Nacionalnu konvenciju o evropskoj integraciji Crne Gore (NKEI 2012.).
- Susret sa šefom Odjeljenja za Crnu Goru Generalnog direktorata Evropske komisije za proširenje Dirkom Langeom, 11. juna. Sagovornici su konstatovali značajan napredak koji je Crna Gora ostvarila od odluke Evropskog savjeta u decembru. Osim toga, predsednik Skupštine sastao se i sa ambasadorima zemalja EU akreditovanim za Crnu Goru.
- Sastanak sa ministarkom vanjskih i evropskih poslova Republike Hrvatske Vesnom Pusić, 12. juna, tokom kojeg je naglašeno da postoje izuzetno добри međudržavni odnosi, te da kontinuitet političkih kontakata predstavlja dobar primjer saradnje dvije sušedne zemlje.

*Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić razgovarao sa Vesnom Pusić,
ministrarkom vanjskih i evropskih poslova Republike Hrvatske*

- Pošetu potpredsednika Vlade i ministra vanjskih poslova Češke Republike Karla Švarcberga, 22. juna. Tom prilikom, sagovornici su konstatovali dobre bilateralne odnose dvije države i naglasili značaj daljeg jačanja privredne saradnje Crne Gore i Češke. Osim toga, Švarcberg je naglasio da je integracija Zapadnog Balkana u EU veoma važna, kako za te zemlje, tako i za Evropsku uniju.
- Oproštajnu pošetu šefa Delegacije EU u Crnoj Gori Leopolda Maurera, 26. juna, tokom koje su se sagovornici saglasili da će dalji proces integracija Crne Gore biti podstrek za jačanje vladavine prava, kao jednog od osnovnih pokazatelja stabilnosti i zrelosti svakog društva.
- Susret sa Aleksandrom Veršbouom, zamjenikom generalnog sekretara NATO-a, 19. jula. Tom prilikom, sagovornici su se saglasili da Crna Gora brzo napreduje na putu ka NATO-u i izrazili očekivanje da će naredni samit NATO-a biti samit proširenja.
- Susret sa Ban Ki-Munom, generalnim sekretarom UN-a, 23. jula. Generalni sekretar UN-a Ban Ki-Mun čestitao je Crnoj Gori početak pregovora o članstvu u EU i konstatovao da je država ostvarila ogroman uspjeh od obnove nezavisnosti.
- Pošetu Delegacije Evropske radiodifuzne unije (EBU) koju su predvodili potpredsednik EBU Klaudio Kapon, Boris Bergant i Dejvid Luis, 26. jula. Klaudio Kapon izrazio je zadovoljstvo zbog poboljšanja rada Javnog servisa u dijelu strukture menadžmenta, kao i kontrole troškova.
- Pošetu delegacije Evropskog jevrejskog parlamenta (EJP) iz Brisela i Evropske jevrejske unije (EJU) iz Londona, kao i Jevrejske zajednice Crne Gore, 29. avgusta. Sagovornici su razgovarali o budućoj saradnji predstavnika Evropskog jevrejskog parlamenta sa crnogorskom Skupštinom.
- Konferenciju predsednika parlamenta malih evropskih država, održanu 9–11. septembra 2012. godine u Kotoru, čiji je domaćin bio predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić.

- Sastanak sa novoizabranim šefom delegacije EU u Crnoj Gori Mitjom Drobničem, 12. septembra. Tom prilikom, sagovornici su izrazili zadovoljstvo zbog pozitivnih ocjena koje je Brisel uputio Crnoj Gori u dijelu tehničke pripreme pregovora sa EU.
- Sastanak sa predstavnicima Savjetodavne grupe Interparlamentarne unije za pitanja UN, 13. septembra. Predsednik je upoznao goste sa radom Skupštine, ističući da je Parlament glavni nosilac promjena u društvu i jedan od najvažnijih promotera reformi i poštovanja ljudskih prava.
- Oproštajnu pošetu šefa Misije OEBS-a u Crnoj Gori, NJ.E. Šarunasa Adomavičijusa, 25. septembra. Ambasador Adomavičijus istakao je da je Crna Gora pozitivan primjer saradnje na Balkanu.
- Susret sa Štefanom Klaudijom Lemeom, članom njemačkog Bundestaga i njegovim saradnicima, 2. oktobra. Povod sastanka bila je petomjesečna stipendija koju Bundestag svake godine dodjeljuje mladim visokoobrazovanim ljudima.
- Susret sa Birgitom Olson, ministarkom za pitanja Evropske unije u Vladi Kraljevine Švedske, 4. oktobra. Predsednik Krivokapić i Olson razgovarali su o rezultatima koje je Crna Gora postigla na putu ka EU, kao i o budućim izazovima koji državu očekuju u procesu pristupanja.
- Sastanak sa šefovima posmatračke misije OEBS-a i Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope, Robertom Batelijem i Kristoferom Čouppom, 12. oktobra. Bateli i Čoup poručili da su zadovoljni tokom predizbornog procesa u Crnoj Gori.
- Susret sa predsedavajućim Predsedništva Bosne i Hercegovine Bakirom Izetbegovićem, 24. oktobra. Tom prilikom, sagovornici su konstatovali da model uspješne saradnje između dvije zemlje predstavlja odličan primjer regionalne saradnje, kao i dobrosuđedskih odnosa.
- Sastanak sa izvršnom direktoricom Fondacije ERSTE Dorajom Eberle, 30. oktobra. Krivokapić i Eberle izrazili su zadovoljstvo saradnjom koju kroz projekat „Demokratske radionice“ ostvaruju Skupština i Fondacija ERSTE.
- Susret sa predsednikom Odbora za bezbjednost i odbranu Parlamenta Slovačke Jaroslavom Baškom, 12. novembra. Baška je poručio da će Slovačka nastaviti da podržava Crnu Goru u njenim aspiracijama da postane članica EU i NATO-a.
- Sastanak sa novoizabranim šefom Misije OEBS-a, ambasadorom Ljubomirom Kopajem, 18. decembra. Krivokapić i Kopaj izrazili su zadovoljstvo dosadašnjom saradnjom i razgovarali o mogućnostima njenog unapređenja.

AKTIVNOSTI POTPREDŠEDNIKA SKUPŠTINE ŽELJKA ŠTURANOVIĆA

- Potpredsednik Skupštine Crne Gore Željko Šturanović je primio predsednika Vlade Republike Albanije Sali Berišu, 25. januara. Sagovornici su se saglasili o neophodnosti intenziviranja parlamentarne saradnje dvaju zemalja, prije svega putem kontakata parlamentarnih grupa prijateljstva i razmjenom iskustava.
- Potpredsednik Skupštine Crne Gore Željko Šturanović je primio delegaciju Međunarodne unije notara (UINL) koju je predvodio predsednik Komisije za kooperaciju UINL zadužene za srednju Evropu i Balkan Mišel Merloti, 1. marta. Sastanku su prisustvovale i predsednica Notarske komore Crne Gore Tanja Čepić i predstavnica Ministarstva pravde Jadranka Vukčević.

Potpredsednik Skupštine Crne Gore Željko Šturanović primio delegaciju Međunarodne unije notara (UINL)

- Potpredsednik Skupštine Crne Gore Željko Šturanović primio je potpredsednika Vrhovnog suda Narodne Republike Kine Ši Šaomina, 23. aprila. Sastanku je prisustvovala i predsednica Vrhovnog suda Crne Gore Vesna Medenica. Tokom sastanka, Šturanović je izrazio zadovoljstvo zbog uspostavljanja saradnje između dvije države u oblasti sudstva.
- Potpredsednik Skupštine Crne Gore Željko Šturanović i članovi Grupe prijateljstva Skupštine Crne Gore sa Saveznom Republikom Njemačkom sastali su se 29. maja sa delegacijom članova Parlamentarne grupe prijateljstva za odnose sa državama Jugoistočne Evrope Bundestaga, koju je predvodio poslanik CDU/CSU Peter Vajs.
- Potpredsednik Skupštine Crne Gore Željko Šturanović sastao se sa poslanikom i potpredsednikom Evropskog parlamenta zaduženim za odnose sa Zapadnim Balkanom Laslom Šurjanom, 21. juna. Tom prilikom, potpredsednik Šturanović upoznao je gosta sa prioritetima politike Crne Gore, kao i sa trenutnom situacijom i dostignućima države na putu ka Evropskoj uniji, istakavši da je Crna Gora dominantno posvećena evropskim i evroatlantskim integracijama, ekonomskim pitanjima, kao i ukupnoj demokratizaciji društva i vladavini prava.
- Potpredsednik Skupštine Crne Gore Željko Šturanović je 21. juna otvorio Regionalnu interparlamentarnu radionicu „Uloga parlamenta u procesu pridruživanja Evropskoj uniji“ i izrazio zadovoljstvo učešćem u radu skupa, koji se u saradnji Evropskog parlamenta i Skupštine Crne Gore organizuje za parlamentarce Zapadnog Balkana ali i istakao važnost trenutka u kome se konferencija održava i kada se u Crnoj Gori sa optimizmom očekuje otvaranje pregovora.

AKTIVNOSTI POTPREDŠEDNIKA SKUPŠTINE CRNE GORE RIFATA RASTODERA

- Potpredsednik Skupštine Crne Gore Rifat Rastoder, predsednik crnogorsko-turske parlamentarne Grupe prijateljstva, primio je u oproštajnu pošetu ambasadorku Republike Turske u Crnoj Gori Eminu Birgen Kešolu, 10. maja. Tokom sastanka, potpredsednik Rastoder je izrazio izuzetno poštovanje prema partnerskom odnosu Republike Turske sa Crnom Gorom, istakavši da će ambasadorka ostati jedan od počasnih članova crnogorsko-turskog prijateljstva.
- Potpredsednik Skupštine Crne Gore Rifat Rastoder sastao se, u svojstvu predsednika crnogorsko-turske parlamentarne Grupe prijateljstva, sa predstavnicima parlamentarne Grupe prijateljstva iz Velike nacionalne Skupštine Republike Turske, koji su boravili u zvaničnoj poseti Crnoj Gori, 16. maja. Osim toga, Rastoder je učestvovao na panel raspravi o odnosima Crne Gore i Republike Turske, održanoj u okviru zvanične posete delegacije Republike Turske Crnoj Gori.

Potpredsednik Skupštine Crne Gore Rifat Rastoder sastao sa predstvincima parlamentarne Grupe prijateljstva iz Velike nacionalne Skupštine Republike Turske

- Potpredsednik Skupštine Crne Gore Rifat Rastoder sastao se sa ambasadorkom Republike Ukrajine u Crnoj Gori Oksanom Sljusarenko, 12. juna. U središtu razgovora bilo je predstojeće zasijedanje parlamentarne Skupštine OEBS-a, koje se održava u Monaku od 5. do 9. jula 2012. godine, te pitanje ljudskih prava u Ukrajini, što je jedna od mogućih tema zasijedanja.
- Potpredsednik Skupštine Crne Gore Rifat Rastoder primio je 25. juna novoimenovanog ambasadora Republike Turske u Crnoj Gori Mehmeta Nijazi Tanilira. Tokom razgovora, potpredsednik Rastoder je upoznao ambasadora sa brojnim specifičnostima Crne Gore, te sa funkcionisanjem Skupštine Crne Gore i njenom ulogom u evroatlantskim integracijama Crne Gore.
- Potpredsednik Skupštine Crne Gore Rifat Rastoder primio je savjetnika u diplomatskom predstavništvu Republike Azerbejdžan Sejrana Mirzazadea, 6. jula. Sagovornici su se složili da su za relativno kratko vrijeme uspostavljeni veoma sadržajni odnosi između dvije države.

- Potpredsednik Skupštine Crne Gore Rifat Rastoder i predsednik Odbora za međunarodne odnose i evropske integracije Miodrag Vuković primili su delegaciju Islamske Republike Iran, 16. jula. Tom prilikom, potpredsednik Rifat Rastoder i predsednik Odbora Miodrag Vuković upoznali su goste sa brojnim specifičnostima Crne Gore i prioritetima parlamentarnih aktivnosti, među kojima su, prije svega, pune evropske i atlantske integracije Crne Gore.
- Potpredsednik Skupštine Crne Gore Rifat Rastoder je primio nerezidentnog ambasadora Kraljevine Holandije u Crnoj Gori, sa sedištem u Beogradu, Nj.E. Laurenta Stokvisa, 27. septembra. Ambasador Stokvis se, između ostalog, posebno interesovao za tok predizborne kampanje i sa tim u vezi za ukupnu situaciju u Crnoj Gori. Apostrofirajući skladne međuetničke i međunacionalne odnose kao jednu od više pozitivnih specifičnosti Crne Gore u odnosu na ostale balkanske države, potpredsednik Rastoder je, takođe, naglasio da je Crna Gora karakteristična i po dužoj političkoj stabilnosti, po čemu je, zasigurno, u samom vrhu država Balkana.

Potpredsednik Skupštine Crne Gore Rifat Rastoder primio nerezidentnog ambasadora Kraljevine Holandije u Crnoj Gori, sa sedištem u Beogradu, Nj.E. Laurenta Stokvisa

AKTIVNOSTI POTPREDŠEDNIKA SKUPŠTINE CRNE GORE SULJA MUSTAFIĆA

- Potpredsednik Skupštine Crne Gore Suljo Mustafić primio je direktorku za Crnu Goru, Hrvatsku, Island, Makedoniju i Tursku u Generalnom direktoratu Evropske komisije za proširenje Aleksandru Kas Granhe, 10. decembra. Tom prilikom, potpredsednik je podsetio na značajnu ulogu Skupštine Crne Gore u narednom obavezujućem periodu, ističući da je Skupština nastojala da osnaži svoje kapacitete, prvenstveno kroz izmjene i dopune Poslovnika.

Potpredsednik Skupštine Crne Gore Suljo Mustafić primio direktorku za Crnu Goru, Hrvatsku, Island, Makedoniju i Tursku u Generalnom direktoratu Evropske komisije za proširenje Aleksandru Kas Granhe

4.3 POŠETE DRUGIM DRŽAVAMA I PARLAMENTIMA

Tokom 2012. godine, predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić bio je gost predstavnicima drugih država i njihovih parlamenta, između ostalog, Parlamentu Islanda, Parlamentu Danske, njemačkom Bundestagu i Parlamentu Belgije.

AKTIVNOSTI PREDŠEDNIKA SKUPŠTINE CRNE GORE RANKA KRIVOKAPIĆA

- Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić boravio je u radnoj pošeti Šangaju, 11. i 12. januara, povodom primopredaje broda „Kotor“, prvog novog broda, poslije četvrt vijeka, u vlasništvu kompanije „Crnogorska plovidba“. Predsednik je iskoristio ovu priliku za susrete sa više zvaničnika NR Kine. Susreo se sa gradonačelnikom Šangaja Han Džongom, kao i sa predsednikom Šangajskog narodnog kongresa Liu Jungengom.
- Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić boravio je u dvodnevnoj zvaničnoj pošeti Islandu, prvoj na visokom nivou, na poziv predsednice Parlamenta Islanda Aste Johanesdotir, 25. i 26. januara. Pored toga, predsednik Krivokapić se susreo i sa predsednikom Islanda Olafur Ragnar Grimsonom i premijerkom Islanda Johanom Sigurdardotir.
- Predsednik Krivokapić boravio je 11. i 12. aprila u dvodnevnoj pošeti Kraljevini Danskoj, na poziv predsednika Parlamenta Danske Mogensa Liketofta. Pored susreta sa predsednikom Liketoftom, predsednik se sastao i sa članovima Odbora za vanjske poslove i Odbora za evropske poslove, sa kojima je razgovarao o napretku Crne Gore na evropskom putu i intenziviranju saradnje između dva parlamenta. Tokom sastanka, predsednik Parlamenta Danske istakao je da će Danska snažno podržati otpočinjanje pregovora

Crne Gore o pridruživanju Evropskoj uniji u junu kako bi se evropski proces održao na Balkanu, nakon ulaska Hrvatske u EU.

- Predsednik Krivokapić boravio je 19–21. aprila u Varšavi, gdje je učestvovao na Konferenciji predsednika Parlamenta Evropske unije. Predsednik Krivokapić je, govoreći na temu „Kriza evropskog ujedinjenja“, ukazao da „nas kriза nužno tjeran ponovno promišljanje idealne socijalne pravde a da to više nije tek ideal, nego i uslov opstanka države, ili zajednice država, kakva je Evropska unija.“ Tokom Konferencije, predsednik Krivokapić sreća se sa potpredsednikom Evropskog parlamenta Miguelom Martinezom, zaduženim za zemlje u procesu pridruživanja EU. Predsednik Krivokapić sreća se i sa čelnicima parlamenta Finske, Kipra, Turske, Portugala i Hrvatske, na marginama Konferencije u Varšavi.
- Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić boravio je 26. aprila u Beogradu, gdje je učestvovao na X Konferenciji predsednika parlamenta Jadransko-jonske inicijative i tom prilikom imao odvojen susret sa Slavicom Đukić-Dejanović, predsednicom Narodne Skupštine i v.d. predsednika Republike Srbije. Predsednik Krivokapić, govoreći na temu „Jačanje uloge parlamenta u razvoju regionalne saradnje“ rekao je „Crna Gora se nalazi na korak do pregovora sa Evropskom unijom. Osim naših napora da ispunimo zadate evropske kriterijume, veliku zaslugu za to ima i Slovenija, koja je bila naš najglasniji advokat za vrijeme svog predsedavanja; Italija i Grčka, koje su uvjek imale poseban senzibilitet za politiku proširenja Unije; Hrvatska, koja nam je ustupila prevode evropskih akata, kao i Srbija, Albanija i Bosna, koje su sa nama dijelile svoja iskustva“.
- Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić boravio je 20. i 21. juna u zvaničnoj poseti Njemačkoj, na poziv predsednika Bundestaga Norberta Lamerta. Zvanična poseta predsednika Krivokapića Njemačkoj organizovana je u susret odluci Savjeta EU o otvaranju pregovora Crne Gore sa Evropskom unijom. Krivokapić se u Berlinu, pored domaćina, sastao sa savjetnikom za vanjsku politiku i bezbjednosnu pitanja kancelarke Angele Merkel, dr Kristofom Hojsrenom, poslanikom Bundestaga Oliverom Lukšićem (FDP), kao i državnom sekretarkom Ministarstva vanjskih poslova Emili Haber. Tokom posete, predsednik Skupštine otvorio je u Berlinu „Međunarodni simpozijum – kulturna diplomacija i međunarodna ekonomija 2012“ Instituta za kulturnu diplomaciju, predavanjem na temu „Socijalna nejednakost – kolijevka nestabilnosti“.
- Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić učestvovao je u radu 21. godišnjeg zasjedanja Parlamentarne Skupštine OEBS-a, održanog 6. jula u Monaku, tokom kojeg je imao susret sa premijerom Monaka Mišel Rožeom. U razgovoru je istaknuto da je Konferencija predsednika parlamenta malih evropskih zemalja, čiji je domaćin ove godine Crna Gora, važan činilac u afirmaciji identiteta i značaja malih naroda i država ali i dobra prilika za podsticanje razgovora na razvojne teme između predstavnika parlamenta.
- Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić bio je panelista na temu „Izgradnja država u postkonfliktnim društvima – politički i bezbjednosni izazovi“ na Kroacija samitu, koji je održan 6. i 7. jula u Dubrovniku. Tokom izlaganja, predsednik Krivokapić je naglasio da uspjesi Crne Gore na vanjsko-političkom planu, koji su krunisani nedavnim dobijanjem pregovora sa EU, nijesu samo rezultat dešavanja u posljednjih šest godina, od obnove nezavisnosti, već su odraz zrelosti države koja ima milenijumsko državno trajanje. Ovom prilikom predsednik Krivokapić imao je odvojen susret sa premijerom Republike Hrvatske Zoranom Milanovićem.
- Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić boravio je 21. i 22. septembra u Strazburu, gdje je učestvovao u radu Evropske konferencije predsednika Parlamenta Savjeta Evrope. Govoreći na temu „Da li je predstavnička demokratija u krizi? Izazovi za nacionalne parlamente“, predsednik Krivokapić poručio je: „Demokratija je starija od kriza finansijskog kapitalizma. Drevna je to uzvišena ideja o pravednom društvu koje čuva dostojanstvo pojedinaca i u kojem građani učestvuju u odlukama koje uređuju njihove živote. Kad se voda zamuti, vratimo se njenom izvoru“. Na marginama konferencije, predsednik Krivokapić razgovarao je sa predsednikom Parlamentarne Skupštine Savjeta Evrope Žan Klod Minjonom. Minjon je izrazio zadovoljstvo dosadašnjim uspjesima koje je Crna Gora postigla na svom evropskom putu. On je ocijenio da Crna Gora predstavlja sidro regionalne stabilnosti. Predsednik Krivokapić imao je i sastanke sa Rikardom Miljorijem, predsednikom Parlamentarne Skupštine OEBS-a, predsednikom

parlamenta Finske Erom Heineluomom i predsednikom Nordijskog savjeta i koizvjestiocem PS SE Kimom Sasijem.

- Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić susreo se u Briselu sa predsednikom Evropskog parlamenta Martinom Šulcom i komesarom za proširenje i sušedsku politiku Štefanom Fileom, 28. septembra. Tom prilikom, Krivokapić je zahvalio na punoj podršci koju EP pruža Crnoj Gori na putu ka EU, dodajući da Skupština Crne Gore kontinuirano jača kapacitete i značajno doprinosi podizanju nivoa demokratskih standarda, što se prepoznaje i u posljednjim izvještajima Evropske komisije.
- Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić sastao se u Briselu sa predsednicom Senata Belgije Sabin de Betin i predsednikom Predstavničkog doma Andreom Flaom, 30. novembra. Tokom susreta, apostrofiran je značaj jačanja saradnje između crnogorskog i belgijskog parlamenta, pri čemu je predsednik Krivokapić iskazao izuzetnu zahvalnost što Belgija, kao osnivač EU, ima poseban senzibilitet za evroatlantske aspiracije Crne Gore.
- Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić boravio je 11. decembra u Italiji, gdje je učestvovao u radu Svjetske parlamentarne konferencije o ljudskim pravima. Ovom prilikom on se susreo sa predsednikom Predstavničkog doma Italije Đanfrankom Finijem, glavnim državnim tužiocem Italije za borbu protiv mafije Pjetrom Grasom i ministarkom unutrašnjih poslova Italije Anom Marijom Kančeljeri. Tokom susreta, predsednik Fini je čestitao predsedniku Krivokapiću na ponovnom izboru na funkciju predsednika Skupštine Crne Gore, izrazivši uvjerenje da će to dodatno ojačati politiku stabilnosti i integraciju naše zemlje. Osim toga, Krivokapić je, na poziv predsednika Finija, učestvovao na 7. konsultativnoj Skupštini parlamentaraca za Međunarodni krivični sud i vladavinu prava.

Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić u poseti Italiji

- Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić učestvovao je, na poziv predsednika Venecijanske komisije Đanija Bukikija, na redovnom zasjedanju Venecijanske komisije, 14. decembra, na kojem je

razmatran Predlog amandmana na Ustav Crne Gore, koji je podnio Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo Skupštine Crne Gore i amandmani Socijalističke narodne partije. Amandmani se odnose na pitanja unapređenja nezavisnosti sudstva, autonomije tužilačkog sistema, kao i sastava i načina izbora Ustavnog suda.

AKTIVNOSTI POTPREDŠEDNIKA SKUPŠTINE CRNE GORE RIFATA RASTODERA

- Potpredsednik Skupštine Crne Gore Rifat Rastoder je 30. septembra, na poziv vladajuće Partije pravde i razvoja Republike Turske (AKP), boravio u pošeti Ankari. Tom prilikom, potpredsednik Rastoder prisustvovao je Četvrtom kongresu AKP-a i svečanom otvaranju jesenjeg zasjedanja Velike nacionalne Skupštine Republike Turske. Osim toga, Rastoder se susreo sa Mustafom Šentopom, članom predsedništva AKP-a, koji je istovremeno predsednik Grupe prijateljstva Velike nacionalne skupštine Republike Turske sa Skupštinom Crne Gore.
- Potpredsednik Skupštine Crne Gore Rifat Rastoder, u svojstvu zamjenika šefa skupštinske delegacije u PS OEBS-a, učestvovao je na jesenjim sastancima ove organizacije, koji su održani u Tirani od 5. do 7. oktobra. Potpredsednik Rastoder je učestvovao u raspravi tokom prve sednice na temu „Promocija i zaštita multietničkog i multikulturalnog društva u regionu OEBS-a“, izrazivši zadovoljstvo što se tema promocije i zaštite multietničkog i multikulturalnog društva našla na dnevnom redu ovogodišnjih jesenjih sastanka. Osim toga, napomenuo je da je upravo Crna Gora tipičan primjer, kako u regionu tako i šire, održivosti takvog društva i da se na tom pitanju temelje slobode definisane Ustavom.

4.5 STALNE DELEGACIJE

Parlamentarnu skupštinu Sjevernoatlantske alijanse (PS NATO) čine parlamentarne delegacije odabранe među poslanicima nacionalnih parlamenta zemalja članica NATO-a, uz uslov da sastav delegacije predstavlja političku ravnotežu unutar nacionalnog parlamenta. Jedan od osnovnih zadataka Parlamentarne skupštine je promovisanje zajedničkog očećaja atlantske solidarnosti i unapređivanje ciljeva i vrijednosti Atlantske alijanse.

Na osnovu odobrenja PS NATO-a, Stalni komitet odlučuje, trećinom glasova prisutnih poslanika koji imaju pravo glasa, da pozove delegacije parlamenta zemalja koje nijesu članice NATO-a, da učestvuju u radu Parlamentarne skupštine. Stalni komitet odlučuje o veličini delegacija zemalja pridruženih članica i o broju poslanika imenovanih u svaki od komiteta Skupštine.

Delegacija Skupštine Crne Gore u Parlamentarnoj skupštini NATO-a učestvuje kao pridruženi član i samim tim ima pravo da prisustvuje plenarnim šednicama Skupštine, seminarima i sastancima komiteta Parlamentarne skupštine, ukoliko Stalni komitet ne odluči drugačije. Pri tom, članovi delegacije mogu da govore i predlažu amandmane, ali nemaju pravo da glasaju.

Od konstituisanja 24. saziva do marta 2012. godine, delegaciju Skupštine Crne Gore u PS NATO-a činili su šef delegacije Dragan Đurović, članovi Borislav Banović i Vasilije Lalošević i zamjenici Raško Konjević i Đorđe Pinjatić. Počev od marta 2012. godine, poslanik Mevludin Nuhodžić imenovan je za šefu delegacije s obzirom na to da je Dragana Đuroviću prestala poslanička funkcija. Delegaciju Skupštine Crne Gore 25. saziva u PS NATO-a čine članovi Mevludin Nuhodžić, Borislav Banović i Branko Radulović i zamjenici Obrad Mišo Stanišić i Draginja Vuksanović.

Članovi delegacije Skupštine Crne Gore u PS NATO u izvještajnom periodu učestvovali su na redovnim zasjedanjima, konferenciji i seminaru. Konferencija na temu „Pametna odbrana u Jugoistočnoj Evropi“, održana je 23–24. aprila u Tirani na kojoj je posebna pažnja posvećena konceptu „pametne odbrane“, kao i koordinaciji napora u pravcu implementacije tog koncepta na regionalnoj osnovi. U periodu 25–28. maja u Talinu je održano proljećne zasjedanje PS NATO, posvećeno aktuelnim temama međunarodno bezbjednosnog karaktera. Nadalje, 81. Rose

Roth seminar na temu „Učvršćivanje stabilnosti na Zapadnom Balkanu: ispunjavanje obećanja u procesu evroatlantskih integracija“ održan u periodu 15–17. oktobra u Budvi, okupio je oko 160 učesnika, odnosno 66 parlamentaraca iz 14 zemalja članica NATO-a i 10 partnerskih delegacija, stručnjake iz Crne Gore, kao i predstavnike međunarodnih organizacija, nevladinog sektora i neprofitnih organizacija. U Pragu je održano 58. Godišnje zasjedanje Parlamentarne skupštine NATO-a, u periodu 9–12. novembra, posvećeno pitanjima bezbjednosti. Tokom Plenarne šednice učesnicima se, između ostalih, obratio Filip Vujanović, Predsednik Crne Gore. U nastavku rada Plenarne šednice, za predsednika Parlamentarne skupštine NATO-a izabran je Hju Bejli (Ujedinjeno Kraljevstvo).

Osnovni cilj djelovanja Savjeta Evrope je promocija saradnje između zemalja u Evropi u oblasti pravnih standarda, ljudskih prava, demokratskog razvoja i kulture. Crna Gora je postala punopravna članica ove organizacije 11. maja 2007. godine, odlukom Komiteta ministara Savjeta Evrope a delegacija Skupštine redovno učestvuje u radu Parlamentarne skupštine i njenih odbora.

Delegaciju Skupštine Crne Gore u **Parlamentarnoj skupštini Savjeta Evrope (PS SE)** čine stalni članovi: Valentina Radulović-Šćepanović, šefica delegacije, Džavid Šabović i Obrad Gojković, kao i zamjenici/ce stalnih članova: Zoran Vukčević, Ervin Spahić i Snežana Jonica.

U 2012. godini, delegacija je učestvovala na prvom redovnom zasjedanju PS SE, održanom 23–27. januara u Strazburu. Tom prilikom, izabran je predsednik PS SE Žan-Klod Minjon a odlazeći predsednik Mevlut Čavušolu predstavio je izvještaje o aktivnostima Sekretarijata Parlamentarne skupštine i Stalnog odbora između dva zasjedanja. Tokom januarskog zasjedanja, poslanici su usvojili rezolucije i preporuke na osnovu tri izvještaja: o situaciji u Bjelorusiji, o poštovanju obaveza i angažmana Srbije i o zaštiti prava čovjeka i digniteta pojedinca, vodeći računa o ranije iskazanim željama pacijenata.

Druge redovne zasjedanja Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope u 2012. godini održano je 23–27. aprila. U toku zasjedanja, poslanici su raspravljali o izvještaju Ad hoc odbora Sekretarijata za nadgledanje predsedničkih izbora u Ruskoj Federaciji; o rezolucijama na temu uspostavljanja odgovornosti zbog izgubljenih života u Sredozemnom moru; jednakosti između žena i muškaraca, kao uslovu za uspjeh Arapskog proljeća; kao i o nizu izvještaja koji se odnose na dobro rukovodjenje i etiku u sportu, potrebu borbe protiv namještanja utakmica, kao i na zaštitu slobode izražavanja i informacija na internetu i u elektronskim medijima.

U okviru redovnih zasjedanja, delegacija Skupštine Crne Gore aktivno je učestvovala u radu Skupštine i odbora, Grupe socijalista i Odbora za monitoring i održala niz sastanaka. U okviru zimskog zasjedanja Parlamentarne Skupštine Savjeta Evrope, poslanik Zoran Vukčević i poslanica Snežana Jonica učestvovali su na šednici Odbora za monitoring. Poslanica i poslanik su informisali članove Odbora o postignutom napretku Crne Gore od oktobra 2011. godine do januara 2012. U periodu između zasjedanja PS SE, članovi delegacije Skupštine Crne Gore učestvovali su u radu više odbora, kao što su Ad hoc odbor za nadgledanje parlamentarnih i predsedničkih izbora u Srbiji (4–7. maja) i Stalni odbor PS SE (25. maja), tokom kojih su organizovali više bilateralnih sastanaka.

Delegacija je učestvovala i na ljetnjem zasjedanju PS SE, održanom 25–29. juna u Strazburu. Šefica Delegacije Valentina Radulović-Šćepanović i poslanica Snežana Jonica učestvovali su na šednici Odbora za monitoring, povodom razmatranja Izvještaja o poštovanju dužnosti i obaveza Crne Gore. Takođe, povodom razmatranja pomenutog izvještaja, poslanici Valentina Radulović-Šćepanović, Zoran Vukčević, Ervin Spahić i Snežana Jonica učestvovali su na šednici Grupe socijalista PS SE-a. Parlamentarna skupština je 27. juna usvojila „Rezoluciju o poštovanju dužnosti i obaveza Crne Gore“. Poslanici Valentina Radulović-Šćepanović, Ervin Spahić i Snežana Jonica su učestvovali u raspravi u plenumu povodom ovog Izvještaja.

Šefica Delegacije Valentina Radulović-Šćepanović i poslanik Zoran Vukčević učestvovali su 9–11. septembra na šednici Odbora za politička pitanja i demokratiju PS SE-a i na seminaru Biroa grupe socijalista PS SE-a, održanom u Helsinkiju.

Šefica Delegacije Valentina Radulović-Šćepanović je učestvovala na jesenjem zasjedanju, održanom 1–5. oktobra u Strazburu. Na dnevnom redu, između ostalog, bili su izvještaji o humanitarnoj krizi u Siriji, o slobodi odabira

obrazovanja u Evropi, o ljudskim pravima i spoljnoj politici, kao i o povratku socijalne pravde zahvaljujući taksi na finansijske transakcije.

Povodom održanih parlamentarnih izbora, posmatračka misija Savjeta Evrope, na čelu sa šefom delegacije Kristoferom Coupom, na poziv predsednika Skupštine Crne Gore Ranka Krivokapića poštila je Crnu Goru u periodu 12–15. oktobra 2012. godine. Opšta ocjena posmatračke misije SE u vezi sa održavanjem izbora je da su oni bili pluralistički i u skladu sa ljudskim pravima.

U okviru kampanje Savjeta Evrope „Jedno od petoro“, koja ima za cilj da umanji i zaustavi seksualno nasilje nad dećom, delegacija Skupštine Crne Gore pri PS SE sprovedla je niz aktivnosti, u periodu od marta do juna 2012. godine. Aktivnosti uključuju održavanje okruglih stolova, panel diskusija i predavanja na teme zdravlja dečeta, prevencije seksualnog zlostavljanja i prepoznavanja zlostavljanog dečeta, seksualne zloupotrebe dece u turističkim centrima, zaštite dece od neprimjerenih sadržaja na internetu itd. Šefica Delegacije Skupštine Crne Gore u PS SE, poslanica Valentina Radulović-Šćepanović bila je i Nacionalni koordinator kampanje za Crnu Goru.

OSCE|PA ORGANIZATION FOR SECURITY AND CO-OPERATION IN EUROPE
PARLIAMENTARY ASSEMBLY

Crna Gora je postala članica OEBS-a odlukom koju je donio Stalni savjet 22. juna 2006. godine, što je bilo prvo članstvo Crne Gore u nekoj međunarodnoj organizaciji nakon obnove državnosti. Delegaciju Skupštine Crne Gore u **Parlementarnoj skupštini Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju (PS OEBS)** čine šef delegacije Ranko Krivokapić, stalni članovi Milutin Simović i Goran Danilović i zamjene Rifat Rastoder i Slaven Radunović.

Crnogorska parlamentarna delegacija redovno učestvuje na zasijedanjima Parlamentarne skupštine Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju. Tokom 2012. godine, delegacija Skupštine učestvovala je na 11. zimskom sastanku u Beču (23. i 24. februar), kada je održana zajednička šednica tri opšta odbora, na kojoj je organizovana posebna rasprava na temu „Budućnost kontrole konvencionalnog naoružanja u području OEBS-a“, kao i na 21. godišnjem zasijedanju u Monaku (5–9. jul), na kojem je usvojena politička deklaracija, koja nudi jasne planove za akciju po pitanju ljudskih prava, vojne transparentnosti i globalne ekonomske krize. Predsednik Krivokapić je na marginama ovog godišnjeg zasijedanja imao više bilateralnih sastanaka. Crnogorska delegacija je u 2012. godini učestvovala i na jesenjim sastancima u Tirani (5–7. oktobar), koji su organizovani u okviru parlamentarne konferencije „OEBS: Promocija dobre vladavine i integracija kao osnova stabilnosti i bezbjednosti“, tokom koje su održane sesije o zaštiti multikulturalnog društva, finansijskoj krizi i ulozi medija u promociji dobre vladavine. Potpredsednik Skupštine Crne Gore Rifat Rastoder učestvovao je u raspravi tokom sesije na temu „Promocija i zaštita multietničkog i multikulturalnog društva u regionu OEBS-a“.

Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić je 4. avgusta uputio zvaničan poziv predsedniku Parlamentarne skupštine Savjeta Evrope Žan Klod Minjonu i predsedniku Parlamentarne skupštine OEBS-a Rikardu Miljoriju, kao i direktoru Odjeljenja za demokratiju i ljudska prava OEBS-a (ODIHR) Janezu Lenarčiću da upute posmatračke misije u Crnu Goru, povodom parlamentarnih izbora, zakazanih za 14. oktobar. Potpredsednik Parlamentarne skupštine OEBS-a, direktor Trezora i specijalni predstavnik za Jugoistočnu Evropu Roberto Bateli je od strane predsednika Parlamentarne skupštine OEBS-a Rikarda Miljorija određen da vodi posmatračku misiju sastavljenu od 20 delegata i devet službenika. U saopštenju objavljenom nakon izbora navodi se da su izbori protekli u mirnoj i pluralističkoj atmosferi, sa poštovanjem osnovnih prava, kao i da su još više doprinijeli jačanju demokratskih procesa u državi.

4.6 REGIONALNE INICIJATIVE

Cetinjski parlamentarni forum (CPF): Cetinjski parlamentarni forum predstavlja autohtonu regionalnu inicijativu parlamentarne saradnje zemalja Jugoistočne Evrope na putu evropskih integracija. Forum je pokrenula Skupština Republike Crne Gore, u saradnji sa Skupštinom tadašnje državne zajednice Srbije i Crne Gore, u februaru 2004.

godine. Cilj Forum-a je jačanje parlamentarne saradnje, razmjena znanja i iskustava i, kao rezultat, sveukupno poboljšanje bilateralnih i multilateralnih veza između država regiona.

Od aprila 2009. godine, održano je šest sastanaka Cetinjskog parlamentarnog foruma, na kojima su parlamentarci i parlamentarke iz zemalja regiona i partnerskih zemalja članica Evropske unije, zajedno sa predstavnicima vlada, međunarodnih organizacija i civilnog sektora razgovarali o aktuelnim temama u regionu iz oblasti vanjske politike, obrazovanja, kulture, ekonomije, bezbjednosti i slično.

Trinaesti Cetinjski parlamentarni forum na temu „Zaštita životne sredine i održivi razvoj“ održan je 2. i 3. februara, u saradnji sa Fondacijom Konrad Adenauer (KAS) i nevladinom organizacijom „Green Home“. Učesnici sastanka bili su predstavnici parlamenta Crne Gore, Albanije, Makedonije i Srbije, Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, Misije Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) u Crnoj Gori, Kancelarije za Jugoistočnu Evropu Međunarodne unije za zaštitu prirode (IUCN), kao i predstavnici diplomatskog kora. U okviru trinaestog Cetinjskog parlamentarnog foruma održane su dvije sesije na teme „Održivi razvoj“ i „Voda – zajedničko dobro i obnovljiva energija“. Okončan je usvajanjem Zajedničke deklaracije.

Četrnaesti Cetinjski parlamentarni forum na temu „Zapadni Balkan na putu evroatlantskih integracija“ održan je 16. oktobra u prisustvu više od 160 predstavnika delegacija članica PS NATO-a, među kojima su bile zemlje regiona i značajni gosti. Rad Forum-a bio je podijeljen u tri sesije posvećene temama „Izgledi za proširenje NATO na Zapadnom Balkanu“, „Članstvo u Evropskoj uniji: Još uvijek magnet za Zapadni Balkan?“ i „Politički razvoj i put naprijed u Srbiji“.

XIV Cetinjski parlamentarni forum posvećen temi „Zapadni Balkan na putu evroatlantskih integracija“

Centralnoevropska inicijativa (CEI): Od osnivanja, Centralnoevropska inicijativa za cilj ima njegovanje političkog i društveno-ekonomskog razvoja u regionu i izbjegavanje formiranja novih linija podjele u Evropi. U tom smislu, CEI je orijentisana da pomogne na različite načine jačanje kapaciteta država koje nijesu članice Evropske unije kako bi konsolidovale svoje institucionalne i ekonomske pozadine i približile ih Evropskoj uniji.

Inicijativa danas broji 18 država članica: Albaniju, Austriju, Bjelorusiju, Bosnu i Hercegovinu, Bugarsku, Crnu Goru, Češku, Hrvatsku, Italiju, Mađarsku, Makedoniju, Moldaviju, Poljsku, Rumuniju, Slovačku, Sloveniju, Srbiju i Ukrajinu.

Skupština Crne Gore učestvovala je u radu Parlamentarne dimenzije Centralnoevropske inicijative kroz tročlanu stalnu delegaciju u sastavu Miodrag Vuković (šef delegacije), Vasilije Lalošević i Damir Šehović.

Tokom predsedavanja Ukrajine u 2012. godini, delegacija Skupštine Crne Gore učestvovala je na sva tri parlamentarna sastanka Inicijative – Opšti odbor za pitanja kulture (26. i 27. april), Parlamentarni odbor (23. i 24. maj) i Parlamentarna skupština (26. i 27. septembar). Na sastancima je vođena rasprava o zaštiti manjinskih prava, saobraćajnoj infrastrukturi, jačanju parlamentarne sa vladinom i ekonomskom dimenzijom CEI-a, kao i daljem promovisanju regionalne saradnje u cilju ublažavanja posljedica svjetske ekonomske krize. Na poslednjem parlamentarnom skupu Inicijative, šef crnogorske delegacije Miodrag Vuković ponovo je izabran za zamjenika predsednika Odbora za unutrašnja i politička pitanja CEI-PD-a.

Sastanak Parlamentarne skupštine Parlamentarne dimenzije Centralnoevropske inicijative (CEI-PD)

Proces saradnje u Jugoistočnoj Evropi (SEECP): Proces saradnje u Jugoistočnoj Evropi je regionalni okvir, koji je iniciran juna 1996. godine na sastanku ministara vanjskih poslova zemalja Jugoistočne Evrope (JIE) u Sofiji, sa ciljem promovisanja i jačanja dobrosuđedskih odnosa između zemalja JIE i transformisanja regiona u zonu mira, bezbjednosti, stabilnosti i saradnje. Članice SEECP-a su 12 država: Albanija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Crna Gora, Grčka, Hrvatska, Makedonija, Moldavija, Rumunija, Slovenija, Srbija i Turska.

Politički okvir ovog procesa saradnje pokriva pitanja bezbjednosti i stabilnosti, razvoj saradnje na planu ekonomije i zaštite životne sredine, promovisanja humanitarne, socijalne i kulturne saradnje, kao i saradnje u oblasti pravde, borbe protiv organizovanog kriminala, terorizma, trgovine drogom, oružjem i ljudima.

U toku predsedavanja Crne Gore, 2011. godine, formirana je Radna grupa sastavljena od poslanika i nacionalnih koordinatora država članica sa ciljem pronalaska najboljih modaliteta za institucionalno preuređenje Inicijative, odnosno stvaranje Parlamentarne skupštine SEECP-a. Predstavnici Skupštine nastavili su aktivno da učestvuju u aktivnostima Radne grupe i nakon crnogorskog predsedavanja. U 2012. godini održan je peti (2–4. aprila) i šesti sastanak (17. i 18. septembar) Radne grupe u Beogradu i sedmi u Skoplju (16. oktobar), na kojima je nastavljena rasprava o institucionalizaciji Parlamentarne dimenzije SEECP-a. U Skoplju je 15. oktobra održana Regionalna konferencija na temu „15 godina Parlamentarne dimenzije SEECP – prošlost, sadašnjost i evropska budućnost regiona“, na kojoj je učestvovao i predstavnik Skupštine Crne Gore.

Šesti sastanak Radne grupe Parlamentarne dimenzije Procesa saradnje u Jugoistočnoj Evropi

Jadransko-jonska inicijativa (AJI): Jadransko-jonska inicijativa osnovana je u Ankoni 20. maja 2000. godine. Članice JJI-a su sedam država sa izlazom na Jadransko i Jonsko more: Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Grčka, Hrvatska, Italija, Slovenija i, po principu sukcesije članstva, Srbija. Cilj JJI je unapređenje razvoja i jačanje bezbjednosti u jadransko-jonskoj oblasti, intenziviranje saradnje među zemljama regionala i pružanje podsticaja zemljama u tranziciji ka integracionim procesima. Crna Gora je, nakon obnove nezavisnosti, na ministarskoj konferenciji Jadransko-jonske inicijative, održanoj u Sarajevu 31. maja–1. juna 2007. godine, formalno pristupila Inicijativi kao punopravni član. Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić učestvovao je u radu Konferencije predsednika parlamenta država članica Jadransko-jonske inicijative, koja je organizovana u okviru predsedavanja Republike Srbije ovoj inicijativi, 26. aprila u Beogradu. Tema konferencije bila je „Jačanje uloge parlamenta u razvoju regionalne saradnje“. Tom prilikom, predsednik Skupštine sastao se sa predsednicom Narodne skupštine Republike Srbije i v.d. predsednice Srbije Slavicom Đukić-Dejanović.

Jadranska povelja: Jadranska povelja je potpisana 2. maja 2003. godine, kao dio inicijative za jačanje sigurnosti i stabilnosti zemalja regionala sa ciljem bržeg uključivanja u evroatlantske integracije i jačanja demokratije i manjinskih prava. Dokument podstiče i reforme oružanih snaga u zemljama članicama i njihovu međusobnu vojnu saradnju sa ciljem dobijanja članstva u Sjevernoatlantskom savezu. Crna Gora je pristupila u punopravno članstvo Jadranske povelje 4. decembra 2008. godine. Delegacija Odbora za bezbjednost i odbranu učestvovala je na konferenciji Jadranske povelje u Sarajevu 16. maja 2012. godine. Nakon uvodnih riječi, u kojima je ukazano na važnost unapređenja saradnje odbora za bezbjednost i odbranu u regionalu, predstavnici zemalja učesnika izlagali su na temu „Ukupna ocjena dosadašnjeg napretka zemalja članica A5 u procesu evroatlantskih integracija“. Druga

sesija bila je posvećena diskusiji o ulozi nacionalnih parlamenta u informisanju javnosti o evroatlantskim integracijama.

Sa Konferencije predsednika parlamenta država članica Jadransko-jonske inicijative

Konferencija odbora za evropske integracije nacionalnih parlamenta država koje učestvuju u Procesu stabilizacije i pridruživanja (COSAP): Nakon predsedavanja Skupštine Crne Gore i uspješno organizovane Četvrte konferencije odbora za evropske integracije nacionalnih parlamenta država koje učestvuju u Procesu stabilizacije i pridruživanja, delegacija Skupštine Crne Gore učestvovala je na Petoj i Šestoj konferenciji COSAP-a, koje su održane u okviru predsedavanja Srbije i Albanije.

U 2012. godini, članovi Odbora za međunarodne odnose i evropske integracije učestvovali su na COSAP konferenciji, koja se 9. marta održala u Tirani i koja je bila posvećena razmjeni iskustava u oblasti evropskih integracija, sa posebnim osvrtom na ulogu odbora za evropske integracije u postupku usaglašavanja nacionalnog sa evropskim pravom. Pored toga, učesnici su raspravljali i o izazovima primjene Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, kao i o ocjenama iz analitičkih izvještaja Evropske komisije iz 2011. godine.

6. COSAP konferencija u Tirani na kojoj su učestvovali i predstavnici Skupštine Crne Gore

4.7 SARADNJA SA STRANIM I MEĐUNARODnim ORGANIZACIJAMA

WESTMINSTER
FOUNDATION FOR
DEMOCRACY

Saradnja Skupštine Crne Gore i **Vestminster fondacije za demokratiju (WFD)**, započeta potpisivanjem Memoranduma o saradnji u maju 2010. godine, obnovljenim u novembru 2011, nastavljena je i u 2012. godini, tokom koje se intenzivno ostvarivala u različitim vidovima. U organizaciji ove Fondacije, članovi Odbora za ekonomiju, finansije i budžet boravili su u studijskoj pošeti Ujedinjenom Kraljevstvu Velike Britanije i Ševerne Irske, u periodu 19–25. februara, u okviru programa „Jačanje kapaciteta Skupštine Crne Gore“ s ciljem sagledavanja najvažnijih pitanja posvećenih temi finansijskog nadzora. Tokom boravka u Londonu i Edinburgu, sastali su se sa predstavnicima Državne revizorske kancelarije, Službom za nadzor Donjeg doma parlementa Velike Britanije, kao i sa poslanicima, članovima Odbora za finansije i Odbora za javne račune.

Takođe, u okviru ovog programa, 23. marta u Budvi organizovan je seminar na temu „Uloga parlamenta u obezbjedivanju vladavine prava“, kojem su prisustvovali članovi Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo, Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu, Odbora za međunarodne odnose i evropske integracije i Odbora za bezbjednost i odbranu. Predstavljena su britanska iskustva u oblasti zakonodavnog rada i kontrolne uloge Parlamenta, uspostavljenih mehanizama rada radnih tijela u dijelu kontrolnih saslušanja, odnosa sa medijima i civilnim sektorom. Učesnici seminara su se bavili pitanjima jačanja vladavine prava, nezavisnosti sudstva, borbe protiv organizovanog kriminala i korupcije a bilo je riječi i o institucionalnom položaju Ombudsmana za ljudska prava, Agenciji za antikorupciju i pripremama za specifične aktivnosti koje Skupštinu Crne Gore očekuju u procesu pregovora.

Nadalje, u okviru zajedničkog programa saradnje, predstavnici Službe Skupštine iz Kancelarije generalnog sekretara; Odjeljenja za odnose sa javnošću, međunarodne poslove i protokol; Odsjeka za informacionu tehnologiju i Biroa za upravljanje ljudskim resursima boravili su od 21. do 24. oktobra u studijskoj pošeti Parlamentu Velike Britanije i Fondaciji Tomson Rojters. U okviru posete Parlamentu, razmijenjene su dobre prakse i sagledani izazovi u oblasti interne i eksterne komunikacije a službenici Skupštine Crne Gore upoznati su i sa aktivnostima koje britanski Parlament sprovodi u cilju upoznavanja šire javnosti sa ulogom Parlamenta, njegovim funkcijama i

značajem. Predstavnici Službe Skupštine boravili su i u Fondaciji Tomson Rojters, gdje su se upoznali sa tehnikama kreiranja strateških dokumenata, kao što su strategije interne i eksterne komunikacije.

Osim toga, uz podršku Westminster fondacije za demokratiju,, održana je Druga međunarodna konferencija „Jačanje uloge parlamenta i vlada u promovisanju konkurentnosti i ekonomskog rasta u zemljama Zapadnog Balkana“ u periodu 26–28. oktobra u Miločeru. Konferencija predstavlja sastanak Regionalne mreže parlamentarnih odbora za ekonomiju i finansije zemalja Zapadnog Balkana. U fokusu konferencije bili su rezultati regionalne studije – Jačanje uloge parlamenta i vlada u promovisanju konkurentnosti i ekonomskog rasta; razmatranje mogućnosti za proširenje djelovanja odbora za ekonomiju i finansije u smjeru jačanja njihove uloge u tom procesu; usaglašavanje sadržaja programa sa svim parlamentima Zapadnog Balkana, koji su članovi mreže, uključujući i ciljeve koji bi trebalo da se ispune do 2015. godine i korake koji su neophodni da se ciljevi ostvare; regulatornu reformu; institucionalne kapacitete za njeno sprovođenje; primjenu analize uticaja propisa (RIA) u razvoju novih propisa, transparentnost i javnu raspravu u zakonodavnom procesu, kao i pojednostavljenje i smanjivanje administrativnih opterećenja.

Britanski savjet, koji je postao treća potpisnica novog Memoranduma o saradnji 2011. godine, sproveo je dvije intenzivne četvorodnevne obuke za predstavnike Službe Skupštine u toku 2012. godine, i to u periodu 23–26. januara na temu „Vještine prezentacije“, a u periodu 17–20. septembra na temu „Sastanci radnih grupa EU“. Uporedno sa tim, organizovane su po jedna jednodnevna i jedna trodnevna obuka za buduće trenere u oblasti formalne korespondencije i vještina prezentacije.

evropske poslove u Saveznom parlamentu Njemačke poslanicima i službenicima Skupštine Crne Gore predstavio je njemačka iskustva i odnos prema pitanju proširenja i novim kriterijumima za članstvo u Evropskoj uniji, bilateralne odnose sa državama Zapadnog Balkana i članicama Unije, kao i nadležnosti njemačkog Parlamenta u podjeli vlasti. Falenski se tokom izlaganja osvrnuo i na regionalne prilike, očekivanja Njemačke u odnosu na dinamiku reformi zemalja regiona, kao i na proces euroatlantskih integracija Crne Gore i prednosti koje državi donosi članstvo u NATO Aliansi.

DCAF
a centre for security,
development and
the rule of law

Centar za demokratsku kontrolu oružanih snaga iz Ženeve (DCAF) je organizovao seminar za predstavnike službi parlamenta iz jugoistočne Evrope, što predstavlja prvu u nizu aktivnosti predviđenih okvirnim trogodišnjim projektom za jačanje parlamentarnog nadzora nad sektorom odbrane i bezbjednosti u zemljama Zapadnog Balkana, utvrđenim u februaru 2012. godine. Na seminaru, održanom u periodu 26–28. juna u Miločeru, na kojem je

apostrofiran značaj regionalne saradnje i razmjene iskustava, kao i zajedničkog rada predstavnika službi parlamenta zemalja jugoistočne Evrope na unapređenju mehanizama sprovođenja parlamentarnog nadzora nad sektorom odbrane i bezbjednosti, učestvovali su predstavnici službe Odbora za bezbjednost i odbranu i Odbora za ekonomiju, finansije i budžet. Učesnici su kroz vježbe simulacije razmatrali teme iz oblasti kontrole javnih nabavki u sektoru odbrane, kao i iz oblasti sprovođenja mjera tajnog nadzora i zaštite interesa nacionalne bezbjednosti.

Programom rodne ravnopravnosti, koji partnerski sprovode **Delegacija EU u Crnoj Gori**, Odjeljenje za rodnu ravnopravnost i **Misija Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) u Crnoj Gori**, organizovana je studijska pošeta poslanika skupštinskih odbora Sloveniji u periodu 11–15. juna sa ciljem razmjene iskustava o procesima i promjenama koji se mogu dešavati uslijed uvođenja formalnih zahtjeva za veće učešće žena u politici.

U organizaciji Centra za demokratiju i ljudska prava (CEDEM) u partnerstvu sa AIRE Centrom iz Londona, 22. oktobra, u Podgorici, održana je konferencija povodom predstavljanja Finalnog izvještaja o monitoringu suđenja, na kojoj su učestvovali i predstavnici Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu i predstavnici Službe Skupštine. Konferencija je predstavljala završnu aktivnost projekta „Monitoring pravosudnog sistema Crne Gore“, koji je finansiran od strane Evropske unije, posredstvom **Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori** a čiji je cilj da doprinese izgradnji odgovornog, efikasnog i transparentnog pravosudnog sistema u Crnoj Gori, kroz monitoring suđenja koji je vršen tokom šesnaest mjeseci pred sedam crnogorskih sudova.

United Nations Entity for Gender Equality
and the Empowerment of Women

mir, bezbjednost – dvije godine kasnije“, uz finansijsku podršku **Agencije Ujedinjenih nacija za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena (UNWOMEN)** i Programa rodne ravnopravnosti. Konferencija, na kojoj su učestvovali članice i članovi skupštinskih odbora za rodnu ravnopravnost iz Crne Gore, Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Makedonije, Slovenije, Srbije i Hrvatske, i predstavnici/ce međunarodnih organizacija, organizovana je sa ciljem bolje implementacije i razumijevanja Rezolucije 1325 i pratećih rezolucija, razmjene regionalnih i međunarodnih iskustava kada je u pitanju učešće žena u sistemu bezbjednosti, kao i definisanja budućih aktivnosti na ovom polju. U toku konferencije je održan panel „Žene grade mir – regionalni pogled“ i predstavljen Regionalni ženski lobi za mir, bezbjednost i pravdu.

Četvrti zasjedanje Dečijeg parlamenta povodom 20. novembra, Dana usvajanja Konvencije o

Save the Children.

pravima deteta, organizovala je Skupština Crne Gore u saradnji sa Centrom za prava djeteta Crne Gore, uz podršku Kancelarije UNICEF-a u Crnoj Gori i Save the Children.

V TRANSPARENTNOST

Tokom 2012. godine nastavljeno je sa aktivnostima na daljem unapređivanju transparentnosti rada Skupštine. Sve informacije o radu ove institucije su dostupne na internet stranici, koja se redovno ažurira. Redovno se objavljuju godišnji, a od 2011. godine i polugodišnji izvještaji o radu, kao i finansijski izvještaji a moguće je pratiti direktni prenos svih šednica Skupštine putem live streaming-a. Novinu čini i mogućnost da se od decembra prate sve šednice 25. saziva Skupštine Crne Gore putem skupštinskog YouTube kanala na adresi <http://www.youtube.com/user/SkupstinaCrneGore>.

Služba Skupštine samostalno uređuje, prevodi, prelama i izdaje na crnogorskom i engleskom jeziku u elektronskoj formi mjesечni bilten „Otvoreni parlament“. Bilten se šalje na preko 900 adresa, uključujući Evropski parlament, međunarodnu zajednicu, akademsku zajednicu, državne institucije, inostrane medije, poslanike, diplomatska predstavništva, političke partije, biznis sektor, lokalnu samoupravu i domaće medije. Do marta 2012. godine, izdavan je u saradnji Službe Skupštine sa Centrom za demokratsku tranziciju (CDT), a uz podršku Evropske komisije, posredstvom Delegacije EU u Crnoj Gori.

Objavljivanje podataka o pojedinačnom glasanju poslanika o zakonima donijetim tokom 24. saziva, koje je započelo 2011. godine, tokom koje su objavljeni listinzi glasanja za 2009. i 2010. godinu, nastavljeno je i u 2012. U izvještajnom periodu objavljeni su listinzi za 2011. godinu a počelo je i redovno objavljivanje podataka o pojedinačnom glasanju poslanika o zakonima donijetim u 2012.

Nastavljeno je i sa *Internhip* programom a kao jednu od značajnijih aktivnosti u izvještajnom periodu u ovoj oblasti, izdvajamo početak pilot projekta „Demokratske radionice“. Saradnja Skupštine sa civilnim sektorom realizuje se i u okviru brojnih drugih projekata.

Zabilježeno je i povećano učešće predstavnika civilnog sektora na šednicama radnih tijela, kao i obraćanja radnim tijelima u pisanoj formi. Služba Skupštine Crne Gore odgovara na sve zahtjeve za slobodan pristup informacijama, kao i pitanja medija, koji su značajan segment u ostvarivanju što većeg stepena transparentnosti rada ove institucije i poboljšanju komunikacije sa javnošću.

U ovom poglavlju date su detaljne informacije o saradnji Parlamenta sa medijima; zahtjevima koji se Skupštini upućuju u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama; o saradnji sa organizacijama civilnog sektora; ostvarenim pošetama, organizovanim izložbama i drugim događajima; zasijedanju Đečijeg parlamenta, kao i projektu „Demokratske radionice“.

5.1 PARLAMENT I MEDIJI

Poseban kanal na YouTube-u, kao i ostali oblici informisanja, potvrda su da Skupština Crne Gore nastavlja da snaži princip otvorenosti i transparentnosti parlamentarnog rada, da pruža puni doprinos informisanju javnosti o svim aspektima rada, kao i da unapređuje modele komunikacije sa građanima.

U septembru 2012. godine, Skupština Crne Gore je dobila još jedan značajan oblik prezentacije, namijenjen najširoj javnosti, tako da su šednice Skupštine aktuelnog saziva, kao i ostali značajni parlamentarni događaji dostupni na posebnom kanalu YouTube-a, na adresi <http://www.youtube.com/user/SkupstinaCrneGore>.

Odjeljenje za odnose sa javnošću, međunarodne poslove i protokol Skupštine Crne Gore, u periodu od januara do decembra 2012. godine, izdalo je 374 stalne akreditacije za novinare i snimatelje/fotoreportere iz 26 elektronskih i štampanih medija, od čega je 10 redakcija van Crne Gore. Izdato je i 107 dnevnih akreditacija. U istom periodu, obrađeno je i odgovoreno na više od 78 pojedinačnih pitanja novinara koja se tiču parlamentarnih aktivnosti.

Na internet stranici u dijelu aktuelnosti, tokom 2012. godine, objavljeno je 1114 informacija, najava i saopštenja, ilustrovanih sa 1694 fotografije.

Služba Skupštine od početka 2012. godine, vlastitim kadrovskim i tehničkim kapacitetima priprema, prelama, prevodi i izdaje elektronski bilten „Otvoreni parlament“, koji se prosljeđuje na više od devetstotina adresa u Crnoj Gori i inostranstvu.

5.2 SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

Otvorenost i dostupnost informacija o radu Skupštine i Službe Skupštine Crne Gore karakteristike su po kojima je prepoznat ovaj predstavnički dom. Dosadašnja dobra praksa koja se sastoji u blagovremenom pružanju tačnih i potpunih informacija u vidu odgovora na sve zahtjeve i podzahtjeve za slobodan pristup informacijama, koje podnose građani, civilno društvo, kao i brojne druge organizacije i institucije, nastavljena je i u 2012. godini. Kontinuirano se pružaju odgovori na pitanja vezana za rad naše institucije, za koji se iskazuje veliko interesovanje.

Pravo građana da traže pristup informacijama, koje je garantovano članom 51 Ustava Crne Gore, kao i Zakonom o slobodnom pristupu informacijama, iskorišćeno je 58 puta, tako da je u izvještajnom periodu Skupštini Crne Gore upućeno 58 zahtjeva (sa 160 podzahtjeva) za slobodan pristup informacijama. Skupština Crne Gore odgovorila je na sve podnijete zahtjeve i to rješenjem (45), obaveštenjem (11) i zaključkom (2).

Rješenjem se zahtjev usvaja ili odbija. Rješenjem kojim se usvaja zahtjev, odnosno dozvoljava pristup traženim informacijama, odlučuje se i o načinu pružanja informacija. Takođe, rješenjem se odlučuje i u situaciji kada se, povodom istog zahtjeva, dijelom dozvoljava pristup informaciji, a dijelom odbija.

Za 36 zahtjeva za slobodan pristup informacijama dozvoljen je pristup bilo neposrednim uvidom, bilo prepisivanjem informacije ili dostavljanjem kopije. Za devet zahtjeva Skupština je odbila pristup informacijama jer nije bila u posedu tražene informacije. Obaveštenja su upućena podnosiocima zahtjeva u slučaju kada je tražena informacija već objavljena i dostupna javnosti, a takvih zahtjeva je bilo 11. Na dva zahtjeva za slobodan pristup informacijama Skupština Crne Gore odgovorila je zaključkom, jer je o istim prethodno odlučila.

Tabela br. 15 – Prikaz broja podnijetih zahtjeva i podzahtjeva za slobodan pristup informacijama, kao i vrsta odgovora u 2012. godini sa uporednim podacima za 2011.

	Broj zahtjeva (sa brojem podzahtjeva)	Rješenja kojima se dozvoljava pristup	Rješenja kojima se odbijaju zahtjevi za pristup	Zaključci	Obavještenja	Nije odgovoreno
2011.	162 (529)	75	39	2	46	-
2012.	58 (160)	36	9	2	11	-

Najviše zahtjeva za pristup informacijama podnijele su nevladine organizacije. I u ovoj godini, najčešće je tražen pristup informacijama o finansijskom poslovanju, npr. kopije platnih lista poslanika; kopije akata koje sadrže informaciju o iznosu koji je potrošen iz budžeta Skupštine Crne Gore za plaćanje troškova prevoza, smještaja; zatim podaci o dnevnicama za putovanje poslanika u inostranstvo i u Crnoj Gori; javnim nabavkama, itd.

Tabelarni pregled sa podacima o podnosiocu zahtjeva za slobodan pristup informacijama, datumu podnošenja zahtjeva i davanja odgovora nalazi se u prilogu ove publikacije.

5.3. OTVORENI PARLAMENT

Program „Otvoreni parlament“ ima za cilj podsticanje interesovanja za politiku i demokratske procese kod mladih, omogućavajući im upoznavanje za radom poslanika i parlamenta kao institucije.

Jedan od najznačajnijih projekata u okviru ovog programa, čija realizacija je počela tokom 2012. godine, su „Demokratske radionice“, koji organizuje Skupština Crne Gore uz finansijsku podršku Fondacije ERSTE i tehničku i stručnu realizaciju NVO Forum MNE (Forum mladi i neformalna edukacija). Prva radionica održana je 8. oktobra,

u čijem radu su učestvovali učenici šestog razreda osnovne škole „Dušan Bojović“ iz Nikšića, koji su tom prilikom pošetili Skupštinu Crne Gore, čime je i zvanično počeo pilot projekat. Do kraja 2012. godine, kroz pilot projekat Demokratskih radionica prošlo je 1.339 dece, iz Podgorice, Nikšića i Manastira Morača. Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić svečano je uručio, 20. Decembra, sertifikate predstavnicima 17 crnogorskih osnovnih škola, koji su učestvovali u pilot projektu.

Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić primio je, 30. oktobra, izvršnu direktoricu Fondacije ERSTE Doraju Eberle. Tom prilikom Krivokapić i Eberle izrazili su zadovoljstvo saradnjom koju kroz projekat „Demokratske radionice“ ostvaruju Skupština i Fondacija ERSTE. Eberle je pohvalila spremnost mladih u Crnoj Gori da stiču nova znanja o politici i demokratskim procesima. Krivokapić je kazao da rad na jačanju veza između parlamenta i mladih, posebno osnovnoškolske populacije, crnogorski Parlament ostvaruje kroz projekat „Otvoreni parlament“. Krivokapić je, takođe, istakao da je Parlament u Crnoj Gori konstantni promoter otvorenosti i edukacije te da mora biti škola demokratije. Predsednik Krivokapić i Eberle su istog dana posetili demokratsku radionicu u kojoj su učestvovali učenici OŠ „Oktoih“.

SARADNJA SA CIVILnim SEKTOROM

U toku 2012. godine, nastavljena je uspješna realizacija projekata sa organizacijama civilnog društva, kao i sprovodenje drugih zajedničkih aktivnosti. Tako je, u 2012. godini, saradnja obuhvatala razne oblasti, uključujući stažiranje studenata u Skupštini, monitoring, evropske integracije, Dečiji parlament i rješavanje problema dece i omladine sa teškoćama u razvoju. Pored toga, Skupština Crne Gore je, u godini koja je za nama, proširila postojeću saradnju sa civilnim društvom.

Kao i ranijih godina, na internet stranici Skupštine dostupan je obrazac za dostavljanje mišljenja, predloga i sugestija, koji mogu da popune predstavnici civilnog sektora, uključujući i pojedince. Popunjeni obrasci se prosleđuju Skupštini, tj. radnom tijelu ili organizacionoj jedinici na koje se odnosi sadržina popunjeno obrasca. U godini koja je za nama, Skupštini je dostavljeno oko 100 obraćanja u vidu predloga, molbi, zahtjeva za slobodan pristup informacijama, komentara na nacrte akata, sugestija, predstavki i sl. Izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore od 8. maja 2012. godine, Odbor za ljudska prava i slobode dobio je nadležnost da razmatra i zauzima stavove po predstavkama građana i pravnih lica koje se odnose na ostvarivanje prava građana, čime je dodatno unaprijeđena komunikacija Parlamenta sa javnošću.

Predstavnici civilnog sektora iskazuju sve veće interesovanje za učešće na šednicama radnih tijela ali i u okviru drugih aktivnosti koje ona organizuju (npr. javne tribune, tematske šednice i dr.). U 2012. godini zabilježeno je oko 130 učešća predstavnika oko 50 organizacija civilnog sektora, javnih ustanova i privrednih društava.

U nastavku su date detaljnije informacije.

Dugogodišnja saradnja sa NVO „Centar za demokratsku tranziciju“ (CDT) koja se ostvarivala u različitim vidovima, u 2012. godini nastavljena je u okviru programa *Otvoreni parlament* kroz izdavanje istoimenog biltena i realizaciju *Internship* programa. Bilten, koji se svakog mjeseca izdaje u elektronskoj formi, uz podršku Evropske komisije posredstvom Delegacije EU u Crnoj Gori, Služba Skupštine počev od marta samostalno priprema, prevodi, tehnički obrađuje i izdaje na crnogorskem i engleskom jeziku i šalje na preko 900 adresa, uključujući Evropski parlament, međunarodnu zajednicu, akademsku zajednicu, državne institucije, inostrane medije, poslanike, diplomatska predstavništva, političke partije, biznis sektor, lokalnu samoupravu i domaće medije. Saradnja koja je uspostavljena u julu 2001. godine, tokom ove godine nastavljena je i sprovođenjem *Internship* programa – programa stažiranja s ciljem omogućavanja studentima završnih godina studija da se kroz program neposredne prakse upoznaju sa radom i funkcioniranjem Skupštine Crne Gore u cilju unapređenja znanja o institucijama sistema, kao i pružanja pomoći službenicima Skupštine u obavljanju njihovih redovnih aktivnosti. Skupština Crne Gore je i ove godine otvorila svoja vrata studentima u Crnoj Gori i omogućila im primjenu teoretskih i sticanje praktičnih znanja i iskustva za budući rad. U 2012. godini, u periodu od 1. februara do 30. juna, u Skupštini Crne Gore je stažiralo pet polaznika desete generacije *Internship* programa.

Saradnja sa NVO „Forum mladi i neformalna edukacija“ (Forum MNE), koja se već godinama bavi edukacijom mlađih u Crnoj Gori, počela je u 2012. godini pružanjem stručne i tehničke podrške u sprovođenju projekta „Demokratske radionice“, koji Skupština Crne Gore realizuje u okviru programa „Otvoreni parlament“ sa ciljem da doprinese jačanju veza između parlamenta i mlađih, posebno osnovnoškolske populacije. Više informacija o projektu nalazi se u dijelu posvećenom Demokratskim radionicama.

Saradnja Skupštine Crne Gore i NVO „Mreža za afirmaciju nevladinog sektora“ (MANS), datira od februara 2007. godine, kada je MANS počela da objavljuje periodične izvještaje o transparentnosti i aktivnostima Skupštine Crne Gore, koji sadrže informacije o radu poslanika i poslaničkih klubova na skupštinskim odborima i plenarnim šednicama. Pored monitoringa Parlamenta, MANS, takođe, redovno učestvuje u radu skupštinskih radnih tijela. U organizaciji MANS-a, uz podršku Ambasade Velike Britanije, održan je Okrugli sto na temu „Borba protiv korupcije i uloga Zakona o slobodnom pristupu informacijama“, 23. marta, kojem su prisustvovali i poslanici Skupštine, kao i predstavnik Službe Skupštine. Tom prilikom, održane su dvije panel diskusije na teme „Postojeći i novi Zakon o slobodnom pristupu informacijama u funkciji borbe protiv korupcije“ i „Borba protiv korupcije u Crnoj Gori i regionu - uloga nevladinih organizacija“, u okviru kojih su učesnici bili u prilici da razmijene mišljenja i iskustva i iznesu konkretnе predloge, primjedbe i sugestije u vezi sa rješenjima sadržanim u Nacrtu zakona o slobodnom pristupu informacijama.

U okviru projekta „Nacionalna konvencija o evropskoj integraciji Crne Gore“, nakon skupova koji su organizovani u prethodnoj godini, u Skupštini Crne Gore 7. juna je održana konferencija Nacionalne konvencije o evropskoj integraciji Crne Gore u 2012. godini. Završna konferencija održana je 7. decembra, na kojoj su kopredsedavajući predstavili preporuke i zaključke usvojene tokom realizacije projekta Nacionalna konvencija o evropskoj integraciji Crne Gore 2012.

Organizatori Nacionalne konvencije o evropskoj integraciji Crne Gore su NVO „Evropski pokret u Crnoj Gori“ (EPuCG) i Slovačka asocijacija za spoljnu politiku, uz podršku Ministarstva vanjskih poslova Republike Slovačke i Slovak Aid-a, kao i uz učešće Vlade i Skupštine Crne Gore.

Skupština Crne Gore već četvrtu godinu sarađuje sa NVO „Centrar za prava djeteta Crne Gore“ i dečijim parlamentima. U 2012. godini je održano Četvrto zasjedanje Dečijeg parlamenta, povodom 20. novembra, dana usvajanja Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima djeteta. Zasjedanju su prisustvovala 42 učenika iz 21 opštine, koji su predstavnici lokalnih dečijih parlamenta iz Bara, Cetinja, Bijelog Polja i Podgorice i dečijih parlamenata iz osnovnih škola u 17 gradova Crne Gore. Na zasjedanju su đeca postavila 42 pitanja na koja su odgovarali predsednik, poslanici i generalni sekretar Skupštine Crne Gore, članovi Vlade, predsednici opština, predstavnici međunarodnih organizacija i drugi. Zasjedanja se organizuju od 20. novembra 2009. godine. Četvrto zasjedanje Dečijeg parlamenta organizovala je Skupština Crne Gore u saradnji sa Centrom za prava djeteta Crne Gore, uz podršku Kancelarije UNICEF-a u Crnoj Gori i Save the Children a bio je posvećen afirmaciji prava dece na učešće i zagovaranje, kao značajne društvene potrebe i vrijednosti.

Saradnja Skupštine Crne Gore i NVO Saveza udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“ se odvija sa radnim tijelima, u prvom redu sa Odborom za ljudska prava i slobode, čiji su članovi održali sastanak sa predstavnicima Saveza u martu 2012. godine. Tom prilikom je izražena spremnost za dalju saradnju, koja je uspostavljena početkom 2010. godine, i posvećenost tog radnog tijela Skupštine rješavanju problema sa kojima se suočava ova ranjiva populacija. Pomenuta saradnja odvija se s ciljem da doprinese rješavanju problema dece i omladine sa teškoćama u razvoju i poboljšanju njihovog položaja u društvu. Saradnja sa Savezom realizuje se i

kroz posete delegacija odbora institucijama koje se bave rješavanjem problema dece i omladine sa teškoćama u razvoju.

institut alternativa

U izvještajnom periodu, Skupština je sarađivala i sa **nevladinim udruženjem „Institut alternativa“ (IA)**. Član Odbora za ekonomiju, finansije i budžet, kao i predstavnica Službe Skupštine učestvovali su na Okruglom stolu na temu „Razvoj sistema unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru u Crnoj Gori – ostvareni rezultati i izazovi pred nama“, koji je održan 17. maja u organizaciji IA. Na okruglom stolu je vođena debata o dosadašnjim rezultatima na polju uvođenja sistema javnih unutrašnjih finansijskih kontrola (PIFC), na osnovu istraživačkog izvještaja ovog NVU, u kom je dat osvrt na postignute rezultate, probleme i izazove u razvoju PIFC-a.

Pored toga, ovo NVU je predstavilo istraživanje „Antikorupcijski odbor: lijek ili placebo“ na pres konferenciji održanoj 7. decembra, koje je sprovedeno uz podršku Fondacije Fridrik Ebert. Date su preporuke za unapređenje rada Odbora u dijelu koji se odnosi na omogućavanje pristupa tajnim podacima, članstvo u Nacionalnoj komisiji, proširenje nadležnosti, procedure primanja i razmatranja predstavki, kriterijume koje svaka pojedinačna predstavka mora da ispunjava da bi bila razmatrana na šednici odbora i ulogu u praćenju sprovođenja i ispunjavanja kriterijuma koji se odnose na poglavlja 23 i 24.

NVU „Institut alternativa“ (IA), NVO „Evropski pokret u Crnoj Gori“ (EPuCG) i NVO „Centar za monitoring i istraživanje“ (CeMI) čine **Koaliciju „Euroblok“**. U organizaciji Koalicije „Euroblok“, uz podršku Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, održan je Okrugli sto „Jačanje administrativnih kapaciteta u Crnoj Gori“, 29. juna, na kojem je učestvovao predstavnik Službe Skupštine. Okrugli sto je imao za cilj predstavljanje studije o administrativnim kapacitetima u Crnoj Gori, koja je dio projekta „Jačanje kapaciteta civilnog društva za doprinos evropskoj integraciji i procesu pristupanja“, koji realizuje Koalicija „Euroblok“, uz podršku Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori. Na okruglom stolu je bilo riječi o postojećim administrativnim kapacitetima Crne Gore i kapacitetima koje bi trebalo izgraditi radi pružanja doprinosa lakšem i efikasnijem procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Pored toga, Regionalna konferencija „Organizacije civilnog društva i monitoring procesa evropskih integracija zemalja Zapadnog Balkana“ održana je 19. jula u organizaciji ove Koalicije, uz podršku Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori, u okviru projekta „Jačanje kapaciteta civilnog društva za doprinos evropskoj integraciji i procesu pristupanja“. Na konferenciji, na kojoj je učestvovala i predstavnica Službe Skupštine, diskutovano je o „postojećoj praksi monitoringa procesa evropskih integracija u zemljama Zapadnog Balkana“ a predstavljena su i „iskustva i novi modeli saradnje vlade i civilnog društva u regionu Zapadnog Balkana u procesu evropskih integracija“.

U okviru saradnje sa **NVO „Centar za demokratiju i ljudska prava“ (CEDEM)**, održana su tri sastanka predstavnika Odbora za bezbjednost i odbranu, odnosno Službe Skupštine sa predstavnikom ove NVO, 17, 21. i 22. februara, radi sticanja boljeg uvida u rad Odbora za bezbjednost i odbranu a u cilju pripreme publikacije „Reforma sektora bezbjednosti u Crnoj Gori – transparentnost, parlamentarni nadzor i ravноправност polova“, koja je dio projekta „Jačanje kapaciteta organizacije civilnog društva za mapiranje i monitoring sektora bezbjednosti na Zapadnom Balkanu“, koji ova NVO realizuje u saradnji sa Centrom za demokratsku kontrolu oružanih snaga (DCAF) iz Ženeve i konzorcijumom sedam društava iz regiona.

U organizaciji CEDEM-a, uz finansijsku pomoć Slovačke agencije za razvojnu pomoć i saradnju i podršku Fondacije Pontis i Balkanske mreže za razvoj civilnog društva, 5. jula je održana prezentacija publikacije „Nezavisno i nepristrasno pravosuđe u Crnoj Gori – izazovi i prepreke“, kao dio projekta Evropske integracije Crne Gore „Jačanje nezavisnosti i nepristrasnosti pravosuđa“. Na skupu je učestvovao i predsednik Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu. Publikacija je nastala sa ciljem da se razmotri pitanje nezavisnosti i nepristrasnosti pravosuđa, u kontekstu međunarodnih standarda poštovanja ljudskih prava ali i da se identifikuju neki od ključnih izazova u implementaciji pravosudne reforme i definisu preporuke za njeno unapređenje.

Osim toga, održan je sastanak predsednika Odbora za ljudska prava i slobode sa konsultantkinjom Fondacije za otvoreno društvo povodom evaluacije rada CEDEM-a kroz saradnju sa Odborom za ljudska prava i slobode, 24.

aprila. Sastanak je organizovan na inicijativu ove NVO sa ciljem sprovođenja evaluacije za procjenu kvaliteta i vidljivosti njenih aktivnosti koje su podržane od strane Fondacije za otvoreno društvo kroz institucionalni grant (Think Tank Fund) u protekle tri godine. Evaluacija je realizovana radi procjene relevantnosti predloga praktičnih politika CEDEM-a, uspješnosti zagovaranja promjena javnih politika, te kvaliteta komunikacije i saradnje ove NVO sa partnerskim organizacijama, donosiocima odluka, međunarodnim subjektima i medijima.

Gradska alijansa
Civic Alliance – Aleance Gytetare

U okviru saradnje Skupštine i **nevladina fondacija „Gradska alijansa“ (GA)**, održano je niz sastanaka predstavnika skupštinskih odbora sa predstavnicima ove NF. Zamjenik predsednika Odbora za ljudska prava i slobode i predstavnici Službe Skupštine sastali su se 9. marta sa polaznicima Škole demokratskog rukovođenja, koju realizuje ova NF, u saradnji i uz podršku Savjeta Evrope i Misije OEBS-a u Crnoj Gori. Sastanku je prisustvovalo oko 20 polaznika Škole demokratskog rukovođenja, a koji su upoznati sa nadležnostima i radom Odbora za ljudska prava i slobode, aktivnostima u prethodnoj godini, kao i aktivnostima koje su utvrđene Planom rada za 2012. godinu. Građanska alijansa je u kontinuitetu pratila šednice Odbora za ljudska prava i slobode i vršila monitoring nad njegovim radom.

Pored toga, predsednik i zamjenik predsednika Administrativnog odbora su održali sastanak sa predstavnicima Građanske alijanse i CDT-a 18. jula, tokom kog su postigli saglasnost o potrebi donošenja pravila o načinu i postupku izbora predstavnika NVO sektora u tijelima koje formira Skupština Crne Gore. Ocijenjeno je da su nevladine organizacije predlozima i sugestijama dale konkretan doprinos za donošenje odluke i da dostavljeni materijal predstavlja dobru osnovu za donošenje pravila.

Nadalje, polaznici seminara na temu „Vladavina prava u Crnoj Gori“, koji u okviru projekta Škola demokratskog rukovođenja organizuje ova NF, su boravili u studijskoj pošeti Skupštini Crne Gore 7. septembra. Učesnici studijske pošete su imali priliku da se upoznaju sa radom Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu, da razmijene mišljenja i članovima Odbora postave pitanja koja se odnose na oblast jačanja vladavine prava, nezavisnost sudstva, lokalnu samoupravu, kao i na nadzornu ulogu tog radnog tijela.

U saradnji sa Fondacijom Konrad Adenauer (KAS) i NVO „**Green Home**“ održan je Trinaesti Cetinjski parlamentarni forum na temu „Zaštita životne sredine i održivi razvoj“ 2. i 3. februara.

Pored navedenog, organizovano je i nekoliko poseta učenika osnovnih i srednjih škola, kao i studenata svih univerziteta u Crnoj Gori, tokom kojih su se upoznali sa istorijatom, organizacijom i strukturon Parlamenta, njegovim nadležnostima i funkcijama, kao i aktivnostima radnih tijela i poslaničkih klubova.

POŠETE, IZLOŽBE I DRUGI DOGAĐAJI

Tokom 2012. godine, organizovano je više kolektivnih poseta građana Skupštini Crne Gore, kao i izložbi i drugih događaja različitim povodima:

- 8. mart – Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić otvorio zasjedanje „Ženskog parlamenta“, na kome su članovi i članice Vlade Crne Gore odgovarali na pitanja učesnica, predstavnica ženskih asocijacija parlamentarnih partija, kao i predstavnica civilnog društva. Skupu je predsedavala Nada Drobnjak, predsednica Odbora za rodnu ravnopravnost, koji je i organizator događaja, povodom 8. marta, Međunarodnog dana žena, sa ciljem promocije ženskih ljudskih prava u Crnoj Gori.
- 16. mart – Zamjenik generalnog sekretara Skupštine Crne Gore Slobodan Dragović primio predstavnike Crnogorskog udruženja studenata političkih nauka. On je studente upoznao sa organizacijom i strukturon Parlamenta, njegovim nadležnostima i funkcijama, kao i aktivnostima radnih tijela i poslaničkih klubova.

- 23. mart – Druga grupa Crnogorskog udruženja studenata političkih nauka pošetila Skupštinu Crne Gore.
- 2. april – Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić otvorio prvu izložbu romske ženske tradicionalne nošnje, u susret 8. aprilu – Svjetskom danu Roma. Ženska RAE mreža „PRVA“ pripremila je ovu izložbu u okviru projekta „Promocija romskog nacionalnog identiteta i ženske romske tradicionalne nošnje u Crnoj Gori“, koji se realizuje uz finansijsku podršku Fonda za manjine.
- 12. april – Grupa od tridesetak studenata druge godine Fakulteta pravnih nauka sa Univerziteta Donja Gorica iz Podgorice pošetila Skupštinu Crne Gore, što je bila prilika da studenti prođube i prošire svoje obrazovanje, stečeno tokom dosadašnjih studija.
- 26. april – Studenti druge godine Fakulteta pravnih nauka UDG pošetili Skupštinu Crne Gore i sastali se sa sekretarkama Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo i Odbora za ekonomiju, finansije i budžet, koje su studentima govorile o nadležnostima i funkcijanisu tih radnih tijela. Ova poseta bila je jedinstvena prilika neposrednog upoznavanja studenata sa procedurama u radu dva odbora.
Istog dana, treća grupa predstavnika Crnogorskog udruženja studenata političkih nauka pošetila je Skupštinu Crne Gore.
- 27. april – Četvrta grupa Crnogorskog udruženja studenata političkih nauka, tj. dvanaest studentkinja Pravnog fakulteta i Fakulteta političkih nauka, pošetila Skupštinu Crne Gore.
- 3. maj – Učenici srednje ekonomski škole „Mirko Vešović“ iz Podgorice pošetili Skupštinu Crne Gore. Zamjenik generalnog sekretara Skupštine Crne Gore Slobodan Dragović, prema uobičajenom programu, upoznao je srednjoškolce sa nadležnostima i funkcijama crnogorskog parlamenta. Među učenicima su bili i članovi Učeničkog parlamenta ove srednje škole pa je značaj posete Skupštini Crne Gore za njih bio veći.
- 10. maj – Parlamentarci iz Kirgistana i stručnjaci iz oblasti energetske efikasnosti pošetili su Skupštinu Crne Gore, gdje ih je primio i predsednik Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo Džavid Šabović.
- 18. maj – Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić otvorio izložbu „Obnova crnogorskog kraljevstva i jubilarne svečanosti 1910.“, autora Srđe Pejovića, koju je Skupština organizovala u saradnji sa Državnim arhivom Crne Gore. Na izložbi je predstavljeno 75 fotografija i dokumenata krunisanih evropskih vladara i predsednika vlada, jubilarnih plaketa, čestitki stranih vladara, kopije čestitki koje su kralju Nikoli uputili umjetnici, građani, diplomatski predstavnici, kao i fotografije Cetinja u danima jubileja i dr. Izložena su i originalna dokumenata – 12 čestitki na francuskom jeziku, koje je kralj Nikola dobio 1910. godine od stranih vladara, kao potvrdu i saglasnost sa činom obnove crnogorskog kraljevstva.
Istog dana, Skupštinu Crne Gore posetilo oko 70 učenika petog razreda podgoričkih osnovnih škola „Maksim Gorki“ i „Savo Pejanović“, koji su predsedniku Krivokapiću uručili čestitke povodom praznika države. Učenici su na platou ispred Skupštine, kredama iscrtavali poruke u obliku reljefa, zastave, grba Crne Gore, srca, cvijeća i slično – koje su domovini darivali za praznik.
- 28. maj – Učenici osnovne škole „Veljko Drobnjaković“ iz Risna pošetili Skupštinu Crne Gore. Predvođeni nastavnicom građanskog prava, učenici šestog razreda risanske škole obišli su zgradu crnogorskog parlamenta i upoznali se sa radom Skupštine, njenim nadležnostima i funkcijama, istorijatom i aktivnostima radnih tijela i poslaničkih klubova. Pošeta je bila, istovremeno, prilika da znanja iz predmeta građansko obrazovanje školarci obogate dodatnim informacijama, prvenstveno u pogledu procedura vezanih za zakonodavni proces.

Istog dana, mališani podgoričkog vrtića „Sunce“ posetili su Skupštinu Crne Gore. Mjesta u Velikoj sali zauzela su deca uzrasta četiri i pet godina, koja su recitovala i pjevala pjesme o dečijim pravima.

Mališani podgoričkog vrtića „Sunce“ pošetili Skupštinu Crne Gore

- 1. jun – Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić ugostio delegaciju najboljih studenata prava i čestitao im na zapaženim rezultatima a oni su zahvalili Skupštini Crne Gore, kao i predsedniku lično, na podršci koju pruža najvećoj svjetskoj studentskoj organizaciji – ELSA-i.
Istog dana, Skupštinu su pošetili članovi hora „Zvjezdice“ sa dirigentima Markom i Anom Klepić, koji su u Plavoj sali održali kraći koncert.
- 8. jun – Skupštinu Crne Gore pošetili srednjoškolci i studenti, stipendisti, koji su u okviru SMYLE i Global UGRAD programa boravili na stručnom usavršavanju u SAD-u. Sa đacima i studentima razgovarao je predsednik Skupštine Ranko Krivokapić. Stipendisti su predsednika Krivokapića zborovali za otvorenost Parlamenta prema mladima proglašili Alumni ambasadorom. Nakon susreta sa predsednikom, studenti i đaci su obišli zgradu Skupštine.
- 12. jun – Skupštinu Crne Gore pošetile učesnice regionalnog projekta “Ladies diary of change” (Ženski dnevnik promjena). Osamnaest srednjoškolki i osam profesorica iz Crne Gore, Srbije i Kosova imale su priliku da se upoznaju sa organizacijom i strukturu Skupštine Crne Gore, njenim nadležnostima i načinom funkcionisanja. Posebno ih je zanimalo pitanje zastupljenosti žena u sadašnjem sazivu Skupštine a odgovore na dodatna pitanja, dobile su kroz brošure „Ženska strana parlamenta“, autorke Nade Drobniak, poslanice u Skupštini Crne Gore, koje su im i uručene tokom pošete.
- 29. jun – Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić uručio je sertifikate i knjige studentima – stažistima 9. i 10. generacije *Internship* programa u okviru projekta „Otvorene institucije“, odnosno „Otvoreni parlament“, koji Skupština Crne Gore realizuje u saradnji sa NVO „Centar za demokratsku tranziciju“ (CDT) i crnogorskim univerzitetima. U okviru ovog projekta, koji se realizuje od 2001. godine, kroz 10 generacija, u skupštinskim odborima i drugim organizacionim jedinicama stažiralo je oko 90 studenata.
- 26. septembar – Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić primio u pošetu učenike osnovne škole „21. maj“, povodom Evropskog dana jezika, 26. septembra. Đeca su nakon prijema obišla skupštinsku Veliku salu, kao i memorijalni zid crnogorskih grbova, portreta svih dosadašnjih predsednika Parlamenta

Crne Gore a potom i uživali u predstavi poetskog dua Slobodana Marunovića, glumca i Slobodana Kovačevića, kantautora „Poezija Montenegrina“.

- 8. oktobar – Počeo pilot projekat „Demokratske radionice“, u okviru kojeg su učenici šestog razreda Osnovne škole „Dušan Bojović“ iz Nikšića, učesnici u radu prve radionice, pošetili Skupštinu Crne Gore. Nakon prve grupe, učenici osnovnih škola iz Podgorice, Nikšića i Manastira Morača su, u okviru narednih radionica, svakodnevno pošećivali zgradu Skupštine.
- 19. oktobar – Predsednik Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore Ervin Spahić primio grupu od tridesetak studenata Fakulteta za državne i evropske studije. Spahić je studente upoznao sa nadležnostima i načinom funkcionisanja radnih tijela. Posebno je govorio o radu Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu tokom prethodnog saziva, načinu donošenja zakona, kontrolnim saslušanjima i drugim aktivnostima koje Odbor sprovodi. Studenti su prethodno obišli zgradu crnogorskog Parlamenta i tom prilikom su upoznati i sa njegovim radom, istorijatom i nadležnostima.
- 19. novembar – Povodom 20. novembra, Dana usvajanja Konvencije o pravima djeteta, u Skupštini Crne Gore održano četvrti zasijedanje Đečijeg parlamenta. Zasijedanju su prisustvovala 42 učenika iz 21 opštine, koji su predstavnici lokalnih đečijih parlamenta iz Bara, Cetinja, Bijelog Polja i Podgorice i đečijih parlamenta iz osnovnih škola u 17 gradova Crne Gore a koji su poslanicima i ministrima postavili 42 pitanja.
- 26. novembar – Druga grupa učenika srednje Ekonomski škole „Mirko Vešović“ iz Podgorice, pošetila Skupštinu Crne Gore. Zamjenik generalnog sekretara Skupštine Crne Gore Slobodan Dragović upoznao je učenike sa aktivnostima Skupštine Crne Gore, kao i sa njenom organizacijom, nadležnostima i funkcijama. Srednjoškolce je posebno zanimalo proces donošenja zakona, prava i obaveze poslanika, pitanje zastupljenosti žena u parlamentu, kao i neki detalji iz istorijata crnogorskog parlamentarizma. Učenici su, nakon toga, obišli skupštinsku zgradu, prema uobičajenom programu namijenjenom građanima, posebno razgledajući primjerke likovne zbirke, kolekcije grbova i fotogalerije dosadašnjih predsednika Skupštine Crne Gore.

Druga grupa učenika srednje Ekonomski škole „Mirko Vešović“ iz Podgorice, pošetila Skupštinu Crne Gore

- 20. decembar – Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić svečano uručio sertifikate predstavnicima 17 crnogorskih osnovnih škola, koji su učestvovali u pilot projektu „Demokratske radionice“. Svečanosti uručenja diploma prisustvovalo je 55 učenika i 22 nastavnika.

Detalj sa svečanosti dodjele sertifikata učesnicima Demokratskih radionica

- 21. decembar – Predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić otvorio Međunarodnu konferenciju „Jačanje uloge i funkcije Skupštine Crne Gore u procesu donošenja odluka“. Konferencija je posvećena funkcionalanju nacionalnih parlamenta Crne Gore, Srbije i Bosne i Hercegovine i održava se u okviru projekta koji realizuju FPN Podgorica, FPN Beograd i Otvoreni centar iz Sarajeva, pod pokroviteljstvom Programa za promociju i istraživanje, Univerziteta u Frajburgu. Studija pod nazivom „Jačanje uloge i funkcije Skupštine Crne Gore u procesu donošenja odluka – Preporuke za unaprjeđenje“ usmjerena je, prevashodno, na donosioce odluka i snažno se oslanja na istraživanje nacionalnog tima okupljenog na Fakultetu političkih nauka u Podgorici. Nalazi, koje su istraživači objavili u svojim radovima, biće predstavljeni u posebnoj publikaciji.

ĐEČIJI PARLAMENT

Četvrti zasijedanje Đečijeg parlamenta povodom 20. novembra, Dana usvajanja Konvencije o pravima djeteta, održano je u Skupštini Crne Gore 19. novembra.

Četvrtom zasijedanju prisustvovala su 42 učenika, koji su predstavnici lokalnih đečijih parlamenta iz Bara, Cetinja, Bijelog Polja i Podgorice i đečijih parlamenta iz osnovnih škola u 17 gradova Crne Gore.

Na pitanja đece, odgovore su dali predsednik Skupštine Crne Gore, pojedini ministri, njihovi pomoćnici, kao i saradnici gradonačelnika Podgorice i Cetinja, te predstavnici klubova poslanika Skupštine Crne Gore, ambasada i međunarodnih organizacija.

Četvrti zasijedanje Đečijeg parlamenta organizovala je Skupština Crne Gore u saradnji sa Centrom za prava djeteta Crne Gore uz podršku Kancelarije UNICEF-a u Crnoj Gori i Save the Children.

Šednica Dečijeg parlamenta

Skupština Crne Gore počela je sa sprovođenjem projekta „Demokratske radionice“, koji se organizuje u okviru programa „Otvoreni parlament“, sa fokusom na njegovo obogaćivanje i jačanje veza parlamenta i građana. Projekat ima za cilj da podstakne interesovanje kod mladih za politiku i demokratske procese, omogući upoznavanje sa radom poslanika i parlamenta kao institucije i doprinese njihovom boljem razumijevanju. Projekat je zamišljen kao program građanskog obrazovanja za učenike osnovnih škola, kojim se stiču znanja o parlamentarnoj demokratiji, funkcionisanju parlamenta, donošenju i primjeni zakona, kao i ulozi medija u pluralističkom društvu.

Program se sprovodi u formi radionica, u okviru kojih đeca osnovnoškolskog uzrasta (od osam do petnaest godina), uz pomoć izabralih i obučenih predavača/trenera, kroz interaktivne sadržaje i na način prilagođen njihovom uzrastu, uče kako funkcioniše demokratija. Stečena saznanja i utiske ugrađuju u novinski prilog, koji se kasnije objavljuje na dečijem parlamentarnom sajtu (www.demokratskeradionice.me). Pored učenja osnovnih principa demokratije i usvajanja znanja o parlamentarnim procesima, cilj projekta je da objasni i druga dva preduslova za političko učešće – medijski djelokrug i volju da se izrazi mišljenje.

Detalj sa radionice

U okviru pripremnih aktivnosti za početak realizacije projekta, u maju 2012. godine organizovane su dvije probne radionice u OŠ „Sutjeska“; tokom maja i juna organizovana je obuka po modelu austrijskih „Demokratskih radionica“, kroz interaktivn rad sa ekspertima iz organizacije Mjulers Frende, koji pružaju tehničku i stručnu podršku u realizaciji projekta demokratskih radionica u Parlamentu Austrije, dok su se treneri/ice tokom dvodnevne posete Skupštini Crne Gore u junu 2012. godine upoznali i sa njenim radom. Realizacija pilot projekta demokratskih radionica započeta je 8. oktobra. Od početka pilot projekta do kraja 2012. godine, na 56 radionica pod nazivom „Demokratija i parlament“, učestvovalo je 1.339 učenika iz 17 osnovnih škola iz Podgorice, Nikšića i Manastira Morača. Tokom radionica, đeca su izradila 56 novina. Pored aktivnog učešća u radionicama, đeca su imala priliku da posete prostorije Skupštine Crne Gore i informišu se o istorijatu i nadležnostima institucije. Takode, u cilju uspješne realizacije projekta, Skupština Crne Gore omogućila je učešće predstavnika Službe Skupštine, a od 2013. godine nastojaće da omogući povezivanje đece i parlamentaraca kako bi ona kroz neposredan kontakt sa poslanicima mogla da se upoznaju sa suštinskim karakteristikama parlamentarnog sistema i njihovim radom.

Polaznicima radionica tokom pilot projekta, predsednik Skupštine Crne Gore svečano je uručio sertifikate, 20. decembra.

Projekat „Demokratske radionice“ sprovodi se u Parlamentu Austrije od 2007. godine a na radionicama godišnje učestvuјe preko 10.000 đece. Obrađuju se teme iz oblasti kao što su: politika, mediji, radionice sa poslanicima, „putovanje kroz vrijeme“ i „Evropska unija“ a sa đecom radi petnaest posebno obučenih trenera.

Crna Gora je prva država u regionu koja implementira ovaj projekat, a inicijativu za širenje projekta demokratskih radionica u Jugoistočnoj Evropi podržali su Skupština Crne Gore, Parlament Austrije, kao i Fondacija ERSTE. Projekat u Crnoj Gori finansijski podržava Fondacija ERSTE, uz tehničku i stručnu realizaciju NVO Forum MNE (Forum mladi i neformalna edukacija).

VI STRUČNA, ADMINISTRATIVNA I TEHNIČKA PODRŠKA

U periodu za koji se izvještava, preduzeti su značajni koraci na unapređenju administrativnih kapaciteta Skupštine. U Službi Skupštine uvedeno je niz novina, među kojima izdvajamo izmjene i dopune Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji Službe Skupštine, koje su izvršene u decembru, u skladu sa izmjenama i dopunama Poslovnika u pogledu broja i strukture radnih tijela.

Biro za upravljanje ljudskim resursima je, prepoznajući značaj kontinuiranog rada na usavršavanju znanja i vještina Službe, nastavio sa obezbjeđivanjem efektivnih obuka za stručno usavršavanje zaposlenih u cilju pružanja kvalitetnije podrške poslanicima u obavljanju, kako zakonodavne, tako i nadzorne funkcije. Osim obuka u organizaciji Uprave za kadrove, koje se kontinuirano sprovode, sproveden je i niz obuka od strane brojnih domaćih, stranih i međunarodnih organizacija. U toku 2012. godine, posvećenost radu na razvoju ljudskih resursa ogledala se i u aktivnostima na pripremi nekoliko dokumenata, čiji je cilj poboljšanje efektivnosti zaposlenih u Službi Skupštine.

U nastavku su detaljnije informacije.

6.1 LJUDSKI RESURSI

Kao i prethodnih godina, velika pažnja je posvećena jačanju administrativnih kapaciteta, kako u kvantitativnom, tako i u kvalitativnom smislu, u skladu sa potrebama i prioritetima Službe Skupštine Crne Gore.

U 2012. godini donijete su izmjene i dopune Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji Službe Skupštine u skladu sa izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore. Uvođenjem novih radnih tijela, povećan je ukupan broj izvršilaca.

Nakon davanja saglasnosti na Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji Službe Skupštine, ukupan broj radnih mjeseta je 121 a broj izvršilaca je 179, u odnosu na 154, koliko ih je bilo prije izmjena.

Jedna od važnih aktivnosti na polju jačanja kapaciteta svakako je i rad na dokumentima Primjeri dobre prakse za ljudske resurse i Program razvoja menadžmenta (Rukovođenje poslovima u Skupštini). Takođe, pored ovih materijala i trogodišnje Strategije razvoja ljudskih resursa (donesena u martu 2011. godine), radi se i na kreiranju strateških dokumenata za internu i eksternu komunikaciju.

6.1.1 BROJ ZAPOSLENIH

U Službi Skupštine je na 31. decembar 2012. godine bilo 143 zaposlenih, u poređenju sa 179 zaposlenih, koliko je predviđeno Pravilnikom. Poređenja radi, 31. decembra 2011. godine, bilo ih je 125.

Tabela br. 16 – Podaci o broju zaposlenih u Službi Skupštine na 31. decembar 2012. godine sa uporednim podacima za 2011.

Datum	Ukupan broj zaposlenih	Broj službenika	Broj namještenika
31. decembar 2011.	125	31	48
31. decembar 2012.	143	64	49

6.1.2 OBUKE

Biro za upravljanje ljudskim resursima, takođe, po već ustaljenoj praksi, kontinuirano vodi evidenciju svih obuka i polaznika. U toku 2012. godine, ukupno je realizovano 85 obuka od kojih 45 obuka u organizaciji Uprave za

kadrove. Osim toga, zaposleni u Službi Skupštine Crne Gore pohađali su još 40 obuka koje su omogućene kroz saradnju sa drugim domaćim, stranim i međunarodnim organizacijama. Detaljan hronološki pregled sprovedenih obuka i usavršavanja u 2012. godini dat je u Prilogu III.

U saradnji sa Delegacijom EU u Crnoj Gori od septembra 2011. do juna 2012. godine realizovan je projekat u okviru kog je Skupština dobila ekspertsку podršku, podijeljenu na nekoliko misija, u oblasti usklađivanja zakonodavstva, jačanja parlamentarnog nadzora i procjene uticaja zakonodavstva. Tokom realizacije projekta, tri eksperta boravila su u Skupštini Crne Gore u više navrata, tokom kojih su sprovodila projektne aktivnosti fokusirajući se, u najvećem dijelu, na praktičan rad sa službenicima Skupštine, odnosno njenih radnih tijela. Naime, cilj podrške se ogledao u jačanju sposobnosti Skupštine da nadgleda predložene zakone i njihovu usklađenost sa pravom EU, kao i da se ospozobljava da, kroz nadgledanje regulatorne procjene uticaja koje priprema Vlada i izradu procjena za opsežne amandmane i određene propise, preuzme ulogu definisanu Međuinstитucionalnim zajedničkim pristupom procjeni uticaja (*Inter-Institutional Common Approach to Impact Assessment*) Evropske komisije, Evropskog parlamenta i Evropskog savjeta.

Poslanici i službenici Skupštine Crne Gore su tokom 2012. godine učestvovali na seminarima na razne teme, koji je organizovao Evropski parlament.

6.1.3 NAGRADE SLUŽBENICIMA SKUPŠTINE

Predsednik Skupštine Crne Gore, na prigodnoj svečanosti, uručio je godišnju nagradu najboljim službenicima – Nadi Vukićević, sekretarki Odbora za ekonomiju, finansije i budžet i Vlatku Šćepanoviću, saradniku u Odboru za ustavna pitanja i zakonodavstvo, odnosno, od decembra 2012. godine, sekretaru novoformiranog Ustavnog odbora.

Godišnju nagradu za najbolje namještenike dobili su Gorica Jakić, referentkinja za štamparske poslove u Odsjeku fonografskih i štampanih zapisa i Dražen Vlahović i Petar Vujović, operateri za štamparske poslove u Službi za opšte poslove.

U sklopu svečanosti dodjele nagrada, nastupio je mladi crnogorski koncert-pijanista Aleksandar Božović.

Sa svečanosti povodom uručenja nagrada najboljim službenicima i namještenicima

* * *

Tokom vanrednog stanja u Crnoj Gori, proglašenog 11. februara 2012. godine zbog velikih prirodnih nepogoda, kada je uslijed sniježnih padavina bio ugrožen objekat Skupštine, zaposleni u Službi Skupštine čistili su snijeg sa staklenog krova iznad plenarne sale i oko skupštinskog zdanja. U akciji čišćenja snijega učestvovali su, takođe, predsednik Skupštine Crne Gore Ranko Krivokapić i poslanici.

Predsednik, poslanici i službenici Skupštine u akciji čišćenja snijega za vrijeme vanrednog stanja

6.2 BIBLIOTEKA I ISTRAŽIVANJE

U Sektoru za istraživanje, dokumentacione poslove i informatičku mrežu, djeluje i Odsjek za istraživanje, analizu, biblioteku i dokumentaciju. U okviru Odsjeka se obavljaju četiri stručne djelatnosti: istraživačko-analitička, bibliotečka, dokumentacijska i arhivska djelatnost, sa zajedničkim ciljem a to je prikupljanje različitih informacija, njihova obrada i pružanje informacijskih usluga korisnicima.

U cilju pružanja podrške poslanicima, Odsjek za istraživanje, analizu, biblioteku i dokumentaciju priprema istraživačke rade na aktuelne teme. S tim u vezi je, tokom 2012. godine, u Odsjeku za istraživanje, analizu, biblioteku i dokumentaciju, urađeno ukupno osam obuhvatnih istraživačkih radova, koji su dostupni na internet prezentaciji Skupštine Crne Gore.

Skupština Crne Gore aktivno sarađuje sa Evropskim centrom za parlamentarna istraživanja i dokumentaciju (ECPRD), što omogućava pristup još jednom bogatom informacijskom izvoru. Služba Skupštine redovno odgovara na sve zahtjeve koje dobija od drugih članica mreže Evropskog centra za parlamentarna istraživanja i dokumentaciju (ECPRD), pri čemu je, u toku 2012. godine pripremila i poslala odgovor, u formi kratkih informacija, na 83 zahtjeva ECPRD-a a drugim članicama poslala četiri zahtjeva za informacijama.

Takođe, u Odsjeku su se, i tokom 2012. godine, pripremale nedeljne Novosti iz institucija EU, koje se svakog petka elektronskim putem dostavljaju svim poslanicima i poslaničkim klubovima, kao i zaposlenima. Na taj način se, kreiranjem novih digitalnih informacijskih proizvoda i usluga, akumulira značajna količina korisnih informacija.

U Odsjeku se, svakodnevno, obavljaju tekući poslovi iz bibliotečke djelatnosti, rad sa korisnicima i nabavka dnevne i neđeljne štampe. Što se tiče izvora informacija, i tokom 2012. godine poslanici i zaposleni u Službi Skupštine imali su mogućnost korišćenja EBSCO *online* baze podataka, koja sadrži veliki broj časopisa iz oblasti prava, politike, ekonomije, tehnike, medicine, sporta i sl, od kojih je većina dostupna u punom tekstu a, osim toga, moguće je pretraživati i veliki broj raznovrsnih publikacija koje nude sažetke, novinske pregledе i enciklopedijske podatke.

Pored toga, u Odsjeku se obavljaju i dokumentacijski poslovi, odnosno, prikupljanje, obrada, čuvanje i davanje na korišćenje akata koji nastaju tokom redovnih aktivnosti u Skupštini Crne Gore.

6.3 UPRAVLJANJE DOKUMENTIMA

Primjena registara Evidencije parlamentarnog akta (EPA), koja je počela 2011. godine, nastavljena je i u 2012. godini. U skladu sa tim, svakom aktu koji je primila Pisarnica Skupštine dodjeljuje se oznaka EPA. Oznaka se sastoji od kombinacije arapskih i rimskih brojeva, pri čemu arapski broj predstavlja redni broj parlamentarnog akta koji je primila Pisarnica u jednom skupštinskem sazivu, dok se rimskim brojem označava broj saziva. U izvještajnom periodu, u Pisarnici Skupštine su evidentirana 192 parlamentarna akta od početka 2012. godine do kraja XXIV saziva, dok je od početka XXV saziva do kraja 2012. godine evidentirano 68 parlamentarnih akata.

6.4 INFORMACIONA TEHNOLOGIJA

U 2012. godini je umnogome unaprijeđen postojeći informaciono-komunikacioni sistem Skupštine Crne Gore.

Služba Odsjeka za informacionu tehnologiju Skupštine Crne Gore je sopstvenim kapacitetima osmisnila tehničko rješenje za pretragu crnogorsko-engleske verzije EUROVOC-a (multidisciplinarnog, višejezičnog pojmovnika, koji pokriva sve djelatnosti EU, posebno Evropskog parlamenta), koje je dostupno na internoj računarskoj mreži Skupštine. Takođe, službenici Odsjeka su učestvovali i u izradi EUROVOC-a za potrebe pravnog informacionog sistema Službenog lista Crne Gore.

Nastavljeno je sa aktivnostima, započetim tokom 2011. godine, na skeniranju kompletne dokumentacije vezane za zakonodavni proces i njenim publikovanjem na internet stranici Skupštine. Takođe, nastavljeno je i sa pripremom i publikovanjem svih pojedinačnih listinga elektronskog glasanja poslanika, tako da se listinzi objavljaju na internet stranici najkasnije 48 časova od momenta glasanja.

Nadalje, kontinuirano se radi na uvođenju elektronskog parlamenta, čija je realizacija prepoznata kao najveći izazov u ovoj oblasti u narednom periodu. Pripremljeno je idejno rješenje i, u saradnji sa Kancelarijom generalnog sekretara, uspostavljena je komunikacija sa Kancelarijom Evropske komisije za Crnu Goru povodom finansiranja projekta.

U prvoj polovini 2012. godine pripremana je tehnička dokumentacija za potrebe opremanja Skupštinskih salona i master režije neophodnih za uvođenje parlamentarnog kanala, dok je u drugoj polovini 2012. godine intenzivno rađeno na sadržaju i dizajnu novog web portala Skupštine, čija je finalizacija vlastitim kapacitetima planirana u prvoj polovini 2013. godine.

Od 4. decembra 2012. godine, počeo je sa radom skupštinski YouTube servis, preko kojeg su na adresi <http://www.youtube.com/user/SkupstinaCrneGore>, publikovani video snimci svih šednica Skupštine 25. saziva. Skupštinski YouTube kanal predstavlja značajno povećanje postojećeg stepena transparentnosti njenog rada.

U decembru je, takođe, razvijena probna verzija Intranet portala – web sajta namijenjenog zaposlenima, u okviru kog je na jednom mjestu moguće pronaći podatke relevantne za rad zaposlenih a čime je, ujedno, zamijenjen dosadašnji sistem internog obavještavanja.

VII FINANSIJE

U toku 2012. godine, nastavljeno je sa dobrom praksom u oblasti potrošnje budžetskih sredstava. I pored donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Budžetu Crne Gore za 2012. godinu („Sl. list Crne Gore“, br. 29/12) kojim je umanjen iznos planiranih sredstava za Skupštinu Crne Gore, izdaci su bili ispod planiranih. Time je još jednu godinu za redom Skupština Crne Gore dosljedno sprovela princip racionalnosti u potrošnji, što je itekako važno u godinama ekonomske krize, kakva je bila i 2012. Osim toga, ova institucija periodično objavljuje detaljne i precizne podatke o utrošenim sredstvima, čime se potvrđuje visok stepen transparentnosti njenog rada i u ovoj oblasti.

U nastavku su detaljnije informacije.

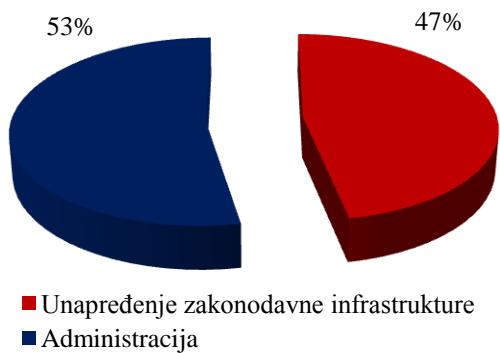
7.1 PREGLED UTROŠENIH SREDSTAVA

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2012. godinu planirana sredstva za Skupštinu Crne Gore iznosila su 6.451.151,67 €, pri čemu su Rebalansom budžeta umanjena za 335.000,00 € i iznose 6.116.151,67 €. Budžet Skupštine, nakon rebalansa, čini 1,02 % tekućeg budžeta Crne Gore ili 0,43% ukupnog budžeta Crne Gore.

Sredstva Budžeta Skupštine Crne Gore za 2012. godinu bila su opredijeljena na sljedeći način:

- Program Unapredjenje zakonodavne infrastrukture 3.221.731,59 €
 - Program Administracija 2.894.420,08 €

Prikaz strukture Budžeta Skupštine Crne Gore po programima za 2012. godinu

Ukupni izdaci tekućeg budžeta Skupštine Crne Gore za 2012. godinu iznose 5.968.072,59 € ili 97,58% ukupno planiranih sredstava za 2012. godinu nakon rebalansa budžeta, i to:

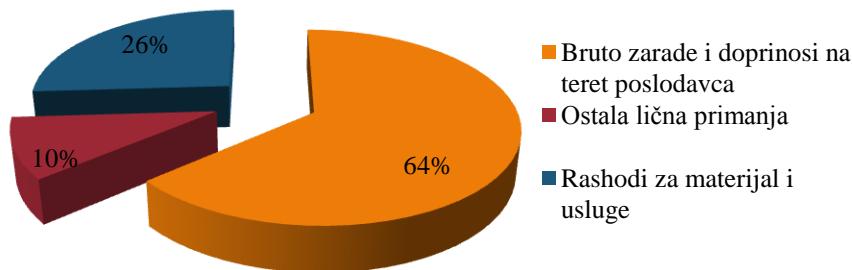
- Program Unapređenje zakonodavne infrastrukture 3.335.120,70 €
 - Program Administracija 2.632.951,89 €

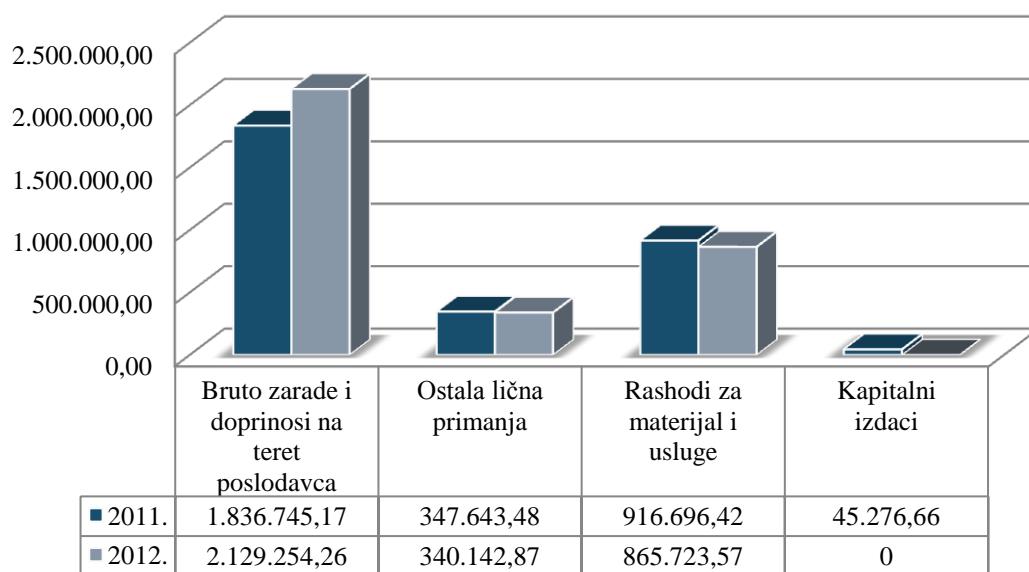
7.1.1 PROGRAM UNAPREĐENJE ZAKONODAVNE INFRASTRUKTURE

Odobreni iznos sredstava na programu Unapređenje zakonodavne infrastrukture za 2012. godinu iznosi 3.221.731,59 €. Utrošeno je 3.335.120,70 € ili 103,52 % ukupno planiranih sredstava budžeta za ovaj program do kraja 2012. godine.

U okviru programa Unapređenja zakonodavne infrastrukture do većih troškova u odnosu na planirane došlo je u okviru stavki 411 – Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca, gdje je utrošeno 5,69 % više nego što je planirano, i u okviru stavke 413 – Rashodi za materijal i usluge, gdje je plan na nivou stavke prekoračen 1,21 %.

Prikaz strukture potrošnje Budžeta Skupštine za 2012. godinu na programu Unapređenje zakonodavne infrastrukture

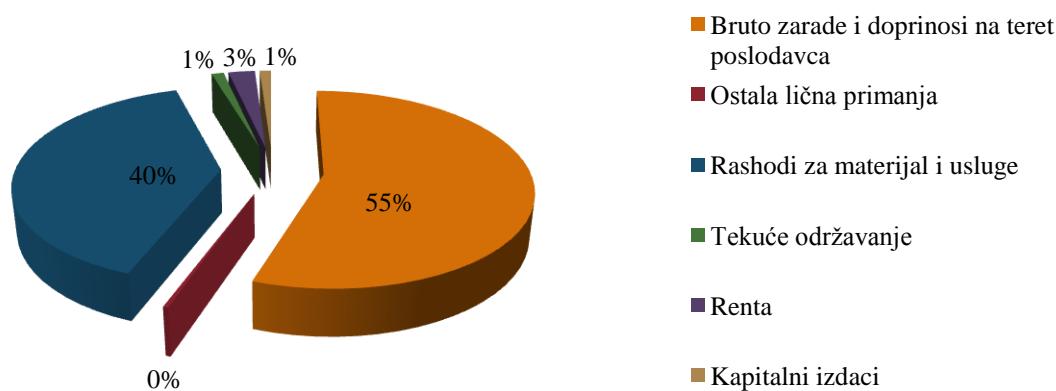
Prikaz strukture potrošnje Budžeta Skupštine u 2012. godini na programu Unapređenje zakonodavne infrastrukture, sa uporednim podacima za 2011.

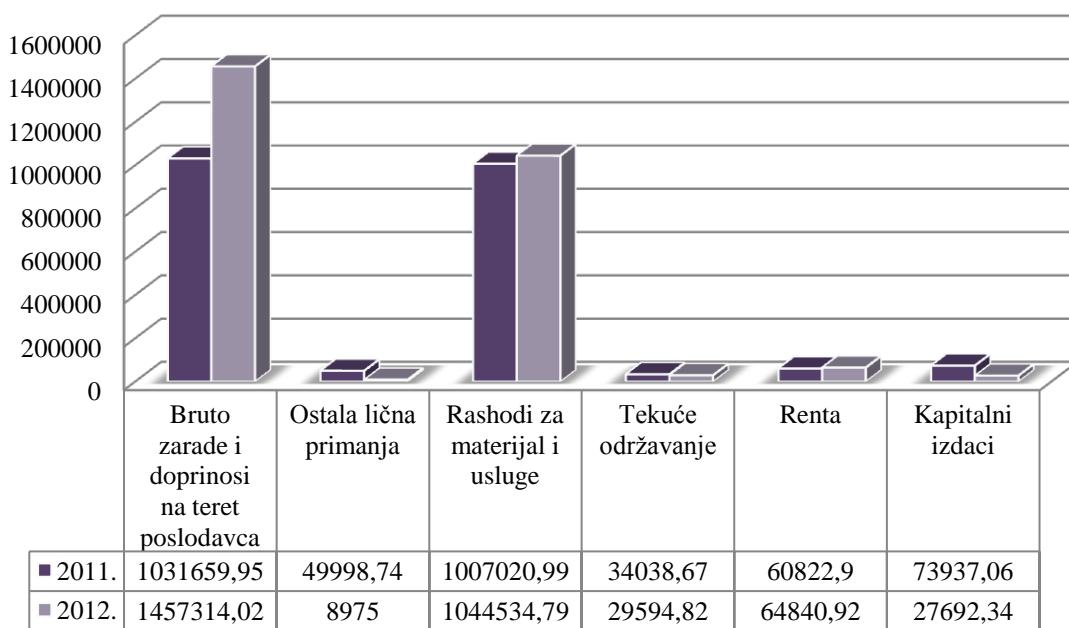
7.1.2 PROGRAM ADMINISTRACIJA

Planirani iznos sredstava budžeta opredijeljen za program Administracija za 2012. godinu iznosi 2.894.420,08 €, od čega je do 31. decembra 2012. godine utrošeno 2.632.951,89 € ili 90,97 %.

U sklopu programa Administracija, troškovi su bili manji od planiranih. Do neznatno većih troškova, 0,98% u odnosu na planirane, došlo je na nivou stavke 413 – Rashodi za materijal i usluge, unutar koje su povećani rashodi za službena putovanja 41,06 % i ugovorene usluge 4,61 %, prvenstveno uslijed učešća službenika – članova radnih grupa za pripremu pregovora, na sastancima skrininga sa Evropskom komisijom u Briselu. U okviru stavke 413 došlo je i do znatnog smanjenja rashoda u više segmenata, pri čemu treba pomenuti rashode za poštanske usluge u iznosu 13,78 %, kao rezultat korišćenja SMS poruka za obavještavanje poslanika o šednicama.

Prikaz strukture potrošnje Budžeta Skupštine do 31. decembra 2012. godine na programu Administracija

Prikaz strukture potrošnje Budžeta Skupštine u 2012. godini na programu Administracija, sa uporednim podacima za 2011.

Po oba programa, Skupština Crne Gore je uštedjela ukupno 148.079,08 eura, što potvrđuje nastavak politike racionalnog odnosa prema potrošnji budžeta, kao i unapređenja u planiranju.

U narednoj tabeli dat je pregled izvršenja budžeta Skupštine Crne Gore za 2012. godinu po ekonomskoj klasifikaciji u odnosu na planiranu potrošnju.

Tabela br. 17 – Izvještaj o utrošenim sredstvima u periodu od 1. januara do 31. decembra 2012. godine

		Zakon o Budžetu za 2012. godinu	Zakon o Budžetu za 2012. godinu poslije rebalansa	Potrošeno u 2012. godini	% potrošnje u odnosu na budžet nakon rebalansa
20101	Skupština Crne Gore	6.451.151,67 €	6.116.151,67 €	5.968.072,59 €	97,58%
2941	Program: Unapređenje zakonodavne infrastrukture	3.475.731,59 €	3.221.731,59 €	3.335.120,70 €	103,52%
41	Tekući izdaci	3.465.731,59 €	3.211.731,59 €	3.335.120,70 €	103,84%
411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	2.214.660,79 €	2.014.660,79 €	2.129.254,26 €	105,69%
4111	Neto zarade	1.330.108,08 €	1.209.751,08 €	1.281.184,34 €	105,90%
4112	Porez na zarade	178.670,83 €	162.503,83 €	172.099,70 €	105,91%
4113	Doprinosi na teret zaposlenog	463.043,55 €	419.930,55 €	458.932,95 €	109,29%
4114	Doprinosi na teret poslodavca	215.714,01 €	197.751,01 €	191.222,21 €	96,70%
4115	Opštinski prirez	27.124,32 €	24.724,32 €	25.815,06 €	104,41%
412	Ostala lična primanja	365.720,80 €	341.720,80 €	340.142,87 €	99,54%
4124	Naknada za stanovanje i odvojen život	19.720,80 €	4.720,80 €	4.266,24 €	90,37%
4127	Opremnina	6.000,00 €	2.000,00 €	1.161,60 €	58,08%
4128	Naknada poslanicima	330.000,00 €	330.000,00 €	329.715,03 €	99,91%
4129	Ostale naknade	10.000,00 €	5.000,00 €	5.000,00 €	100,00%
413	Rashodi za materijal i usluge	885.350,00 €	855.350,00 €	865.723,57 €	101,21%
4132	Rashodi za službena putovanja	632.000,00 €	612.000,00 €	568.563,31 €	92,90%
4133	Rashodi za reprezentaciju	53.350,00 €	43.350,00 €	55.167,93 €	127,26%
4134	Rashodi za energiju	30.000,00 €	30.000,00 €	40.614,47 €	135,38%
4135	Rashodi za telefonske usluge	70.000,00 €	70.000,00 €	68.419,09 €	97,74%
4139	Ugovorene usluge	100.000,00 €	100.000,00 €	132.958,77 €	132,96%
44	Kapitalni izdaci	10.000,00 €	10.000,00 €	0,00 €	0,00%
441	Kapitalni izdaci	10.000,00 €	10.000,00 €	0,00 €	0,00%
4415	Izdaci za opremu	10.000,00 €	10.000,00 €	0,00 €	0,00%
2951	Program: Administracija	2.975.420,08 €	2.894.420,08 €	2.632.951,89 €	90,97%
41	Tekući izdaci	2.890.419,08 €	2.820.419,08 €	2.605.259,55 €	92,37%

411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	1.597.069,08 €	1.597.069,08 €	1.457.314,02 €	91,25%
4111	Neto zarade	960.631,88 €	960.631,88 €	876.872,77 €	91,28%
4112	Porez na zarade	129.039,01 €	129.039,01 €	117.789,50 €	91,28%
4113	Doprinosi na teret zaposlenog	344.106,26 €	344.106,26 €	314.104,99 €	91,28%
4114	Doprinosi na teret poslodavca	143.935,80 €	143.935,80 €	130.877,88 €	90,93%
4115	Opštinski prirez	19.356,13 €	19.356,13 €	17.668,88 €	91,28%
412	Ostala lična primanja	15.000,00 €	15.000,00 €	8.975,00 €	59,83%
4129	Ostale naknade i pomoći	15.000,00 €	15.000,00 €	8.975,00 €	59,83%
413	Rashodi za materijal i usluge	1.049.350,00 €	1.034.350,00 €	1.044.534,79 €	100,98%
4131	Rashodi za materijal	160.000,00 €	145.000,00 €	124.658,91 €	85,97%
4132	Rashodi za službena putovanja	38.800,00 €	38.800,00 €	54.730,16 €	141,06%
4133	Rashodi za reprezentaciju	14.550,00 €	14.550,00 €	14.550,00 €	100,00%
4134	Rashodi za energiju	9.000,00 €	9.000,00 €	8.494,09 €	94,38%
4135	Rashodi za telefonske usluge	90.000,00 €	90.000,00 €	86.808,80 €	96,45%
4136	Rashodi za poštanske usluge	15.000,00 €	15.000,00 €	2.067,32 €	13,78%
4137	Bankarske usluge i provizija	2.000,00 €	2.000,00 €	22,28 €	1,11%
4139	Ugovorene usluge	720.000,00 €	720.000,00 €	753.203,23 €	104,61%
414	Tekuće održavanje	42.000,00 €	37.000,00 €	29.594,82 €	79,99%
4142	Tekuće održavanje građevinskih objekata	12.000,00 €	7.000,00 €	1.931,23 €	27,59%
4143	Tekuće održavanje opreme	30.000,00 €	30.000,00 €	27.663,59 €	92,21%
416	Renta	187.000,00 €	137.000,00 €	64.840,92 €	47,33%
4161	Zakup objekta	180.000,00 €	130.000,00 €	58.203,00 €	44,77%
4162	Zakup opreme	7.000,00 €	7.000,00 €	6.637,92 €	94,83%
44	Kapitalni izdaci	85.001,00 €	74.001,00 €	27.692,34 €	37,42%
441	Kapitalni izdaci	85.000,00 €	74.000,00 €	27.692,34 €	37,42%
4412	Izdaci za lokalnu infrastrukturu	5.000,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00%
4415	Izdaci za opremu	70.000,00 €	70.000,00 €	27.692,34 €	39,56%
4416	Izdaci za investiciono održavanje	10.000,00 €	4.000,00 €	0,00 €	0,00%
4630	Otplata obaveza iz prethodne godine	1,00 €	1,00 €	0,00 €	0,00%

VIII PRILOZI

PRILOG I: SPISAK USVOJENIH ZAKONA

ŠEDNICA DRUGOG VANREDNOG ZASIJEDANJA U 2012. GODINI

1. Zakon o Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti („*Sl. list Crne Gore*“, br. 14/12);
2. Zakon o zaradama državnih službenika i namještenika („*Sl. list Crne Gore*“, br. 14/12);
3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma („*Sl. list Crne Gore*“, br. 14/12);
4. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica („*Sl. list Crne Gore*“, br. 14/12);
5. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica („*Sl. list Crne Gore*“, br. 14/12);
6. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje („*Sl. list Crne Gore*“, br. 14/12);
7. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani („*Sl. list Crne Gore*“, br. 14/12);
8. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o volonterskom radu („*Sl. list Crne Gore*“, br. 14/12);
9. Zakon o reviziji sredstava iz fondova Evropske unije („*Sl. list Crne Gore*“, br. 14/12);
10. Zakon o potvrđivanju Sporazuma o slobodnoj trgovini između Vlade Crne Gore i Vlade Ukrajine („*Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori*“, br. 3/12);
11. Zakon o potvrđivanju Protokola o pristupanju Crne Gore Sporazumu iz Marakeša o osnivanju Svjetske trgovinske organizacije („*Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori*“, br. 3/12);
12. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju („*Sl. list Crne Gore*“, br. 14/12).

PRVO REDOVNO (PROLJEĆNJE) ZASIJEDANJE U 2012. GODINI SKUPŠTINE CRNE GORE 24. SAZIVA

Treća sednica prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja

13. Zakon o hemikalijama („*Sl. list Crne Gore*“, br. 14/12);
14. Zakon o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („*Sl. list Crne Gore*“, br. 18/12);
15. Zakon o potvrđivanju Sporazuma o ekonomskoj saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Slovenije („*Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori*“, br. 4/12);
16. Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore, s jedne strane i Belgijsko-Luksemburške ekonomске unije, s druge strane o uzajamnom podsticanju i zaštiti ulaganja („*Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori*“, br. 4/12);
17. Zakon o potvrđivanju Dodatnog protokola Konvencije o ljudskim pravima i biomedicine, u odnosu na biomedicinska ispitivanja (CETS BR. 195) („*Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori*“, br. 4/12);
18. Zakon o potvrđivanju Dodatnog protokola Konvencije o ljudskim pravima i biomedicini u odnosu na genetsko testiranje u zdravstvene svrhe (CETS BR. 203) („*Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori*“, br. 4/12);
19. Zakon o potvrđivanju Međunarodne konvencije o spasavanju iz 1989. godine („*Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori*“, br. 4/12).

Četvrta sednica prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja

20. Zakon o vazdušnom saobraćaju („*Sl. list Crne Gore*“, br. 30/12);
21. Zakon o zabrani zlostavljanja na radu („*Sl. list Crne Gore*“, br. 30/12);
22. Zakon o izdavačkoj djelatnosti („*Sl. list Crne Gore*“, br. 30/12);
23. Zakon o veterinarstvu („*Sl. list Crne Gore*“, br. 30/12);
24. Zakon o kontroli izvoza robe dvostrukе namjene („*Sl. list Crne Gore*“, br. 30/12);

25. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Sl. list Crne Gore“, br. 30/12);
26. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti („Sl. list Crne Gore“, br. 30/12);
27. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju („Sl. list Crne Gore“, br. 29/12);
28. Zakon o izmjeni Zakona o odgovornosti pravnih lica za krivična djela („Sl. list Crne Gore“, br. 30/12);
29. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o hidrometeorološkim poslovima („Sl. list Crne Gore“, br. 30/12);
30. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o hidrografskoj djelatnosti („Sl. list Crne Gore“, br. 30/12);
31. Zakon o potvrđivanju Regionalne konvencije o Pan–Euro-Mediteranskim preferencijskim pravilima o porijeklu robe („Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori“, br. 7/12);
32. Zakon o potvrđivanju Temeljnog ugovora između Crne Gore i Svetе Stolice („Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori“, br. 7/12).

Šesta sednica prvog redovnog (proljećnjeg) zasjedanja

33. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Budžetu Crne Gore za 2012. godinu („Sl. list Crne Gore“, br. 29/12);
34. Zakon o dopunama Zakona o akcizama („Sl. list Crne Gore“, br. 28/12);
35. Zakon o carinskoj tarifi („Sl. list Crne Gore“, br. 28/12);
36. Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o poreskoj administraciji („Sl. list Crne Gore“, br. 28/12);
37. Zakon o taksama na pristup određenim uslugama od opštег interesa i za upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičnih i akustičnih uređaja („Sl. list Crne Gore“, br. 28/12);
38. Zakon o dopuni Zakona o platnom prometu u zemlji („Sl. list Crne Gore“, br. 31/12);
39. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o staranju o privremeno i trajno oduzetoj imovini („Sl. list Crne Gore“, br. 31/12);
40. Zakon o izmjenama Zakona o digitalnoj radio-difuziji („Sl. list Crne Gore“, br. 31/12);
41. Zakon o pomilovanju („Sl. list Crne Gore“, br. 31/12);
42. Zakon o amnestiji lica osuđenih za krivična djela uvreda i kleveta („Sl. list Crne Gore“, br. 31/12);
43. Zakon o dopuni Zakona o Sudskom savjetu („Sl. list Crne Gore“, br. 31/12);
44. Zakon o potvrđivanju Sporazuma o slobodnoj trgovini između Crne Gore i EFTA zemalja („Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori“, br. 8/12).

Sedma sednica prvog redovnog (proljećnjeg) zasjedanja

45. Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Ujedinjenih Arapskih Emirata o ekonomskoj saradnji („Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori“, br. 9/12);
46. Zakon o potvrđivanju Sporazuma o ekonomskoj saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Azerbejdžan („Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori“, br. 9/12);
47. Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Azerbejdžana o uzajamnom podsticanju i zaštiti ulaganja („Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori“, br. 9/12);
48. Zakon o potvrđivanju Sporazuma o ekonomskoj i trgovinskoj saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Regije Abruco (Republika Italija) („Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori“, br. 9/12);
49. Zakon o potvrđivanju Ničanskog sporazuma o međunarodnoj klasifikaciji roba i usluga radi registrovanja žigova od 15. juna 1957. godine, revidiranog u Stokholmu 14. jula 1967. godine i Ženevi 13. maja 1977. godine, sa izmjenom od 28. septembra 1979. godine („Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori“, br. 9/12);
50. Zakon o potvrđivanju Ugovora između Crne Gore i Republike Makedonije o izručenju („Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori“, br. 9/12);
51. Zakon o potvrđivanju Protokola o izmjenama i dopunama Konvencije o zastarjelosti potraživanja u oblasti međunarodne kupoprodaje robe („Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori“, br. 9/12);
52. Zakon o potvrđivanju Konvencije o međunarodnim izložbama, potpisane u Parizu 22. novembra 1928. godine, izmijenjene i dopunjene protokolima od 10. maja 1948. godine, 16. novembra 1966. godine, 30. novembra 1972. godine i amandmanima od 24. juna 1982. godine i 31. maja 1988. godine („Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori“, br. 9/12);

53. Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Makedonije o readmisiji (vraćanje i prihvatanje) lica koja su bez dozvole boravka sa Protokolom o implementaciji Sporazuma („Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori“, br. 9/12);
54. Zakon o potvrđivanju Statuta Međunarodnog centra za genetski inženjering i biotehnologiju, sa protokolima i amandmanima („Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori“, br. 9/12);
55. Zakon o potvrđivanju Ugovora između Crne Gore i Ujedinjenih Arapskih Emirata o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i imovinu („Sl. list Crne Gore – Međunarodni ugovori“, br. 9/12);
56. Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima („Sl. list Crne Gore“, br. 33/12);
57. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kulturi („Sl. list Crne Gore“, br. 38/12);
58. Zakon o izmjenama Zakona o prevozu u drumskom saobraćaju („Sl. list Crne Gore“, br. 38/12);
59. Zakon o stručnom ospozobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem („Sl. list Crne Gore“, br. 38/12);
60. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi („Sl. list Crne Gore“, br. 38/12);
61. Zakon o parlamentarnoj istrazi („Sl. list Crne Gore“, br. 38/12);
62. Zakon o dopuni Zakona o tajnosti podataka („Sl. list Crne Gore“, br. 38/12).

Osma šednica prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja

63. Zakon o finansijskom obezbjeđenju („Sl. list Crne Gore“, br. 44/12);
64. Zakon o zaštiti konkurenциje („Sl. list Crne Gore“, br. 44/12);
65. Zakon o slobodnom pristupu informacija („Sl. list Crne Gore“, br. 44/12);
66. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tajnosti podataka („Sl. list Crne Gore“, br. 44/12);
67. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list Crne Gore“, br. 44/12);
68. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o žigu („Sl. list Crne Gore“, br. 44/12);
69. Zakon o unutrašnjim poslovima („Sl. list Crne Gore“, br. 44/12);
70. Zakon o obaveznom osiguranju u saobraćaju („Sl. list Crne Gore“, br. 44/12);
71. Zakon o izmjenama o dopunama Zakona o osiguranju („Sl. list Crne Gore“, br. 45/12);
72. Zakon o izmjenama Zakona o javnim radio-difuznim servisima Crne Gore („Sl. list Crne Gore“, br. 45/12).

Deseta šednica prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja

73. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti („Sl. list Crne Gore“, br. 45/12).

ŠEDNICA OSMOG VANREDNOG ZASIJEDANJA U 2012. GODINI

74. Zakon o izmjeni Zakona o ličnoj karti („Sl. list Crne Gore“, br. 50/12).

DRUGO REDOVNO (JESENJE) ZASIJEDANJE U 2012. GODINI SKUPŠTINE CRNE GORE 25. SAZIVA

Treća šednica drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja

75. Zakon o Završnom računu Budžeta Crne Gore za 2011. godinu („Sl. list Crne Gore“, br. 66/12), sa:

- Izvještajem o reviziji Završnog računa Budžeta Crne Gore za 2011. godinu,
-Godišnjim izvještajem o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije za period oktobar 2011 - 2012. godine,
-Finansijskim izvještajima i izvještajima o radu za 2011. godinu samostalnih regulatornih tijela: Regulatorne agencije za energetiku; Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost; Agencije za lijekove i medicinska sredstva; Agencije za elektronske medije; Agencije za nadzor osiguranja i Komisije za hartije od vrijednosti;
76. Zakon o Budžetu Crne Gore za 2013. godinu („Sl. list Crne Gore“, br. 66/12), sa: finansijskim planovima i planovima (programima) rada za 2013. godinu samostalnih regulatornih tijela, i to: Regulatorne agencije za energetiku; Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost;

- Agencije za lijekove i medicinska sredstva; Agencije za elektronske medije; Agencije za nadzor osiguranja i Komisije za hartije od vrijednosti;
- 77. Zakon o dopuni Zakona o radu („Sl. list Crne Gore“, br. 66/12);
 - 78. Zakon o dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Sl. list Crne Gore“, br. 66/12);
 - 79. Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Sl. list Crne Gore“, br. 66/12).

Prilog II: LISTA KONTROLNIH I KONSULTATIVNIH SASLUŠANJA

RADNA TIJELA 24. SAZIVA SKUPŠTINE

KONTROLNA SASLUŠANJA

Odbor za bezbjednost i odbranu

- Kontrolno saslušanje direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost i ministra vanjskih poslova i evropskih integracija u vezi ocjena iz Izvještaja NATO o napretku Crne Gore učešću u MAP za 2011. godinu.
- Kontrolno saslušanje vrhovnog državnog tužioca i direktora Uprave za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma na temu dosadašnjih aktivnosti nadležnih državnih organa sprovedenih u vezi sa ispitivanjem navoda o eventualnim koruptivnim radnjama tokom i nakon procesa privatizacije „Telekom-a“.

Odbor za ljudska prava i slobode

- Kontrolno saslušanje ministra rada i socijalnog staranja na temu: Implementacija zaključka Skupštine Crne Gore („Službeni list CG“, broj 36/11) donešenog povodom razmatranja Posebnog izvještaja Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore o stanju ljudskih prava mentalno oboljelih lica smještenih u ustavovama.
- Kontrolno saslušanje Koordinatora Koordinacionog odbora za praćenje realizacije Strategije za trajno rješavanje pitanja raseljenih i interna raseljenih lica, sa posebnim osvrtom na Kamp Konik I i II, ministra rada i socijalnog staranja i ministra unutrašnjih poslova na temu: „Realizacija Strategije za trajno rješavanje pitanja raseljenih i interna raseljenih lica, sa posebnim osvrtom na Kamp Konik I i II“.

KONSULTATIVNA SASLUŠANJA

Odbor za bezbjednost i odbranu

- Konsultativno saslušanje vojno-diplomatskog predstavnika Crne Gore, general potpukovnika Ljubiše Jokića, prije stupanja na funkciju.

Odbor za međunarodne odnose i evropske integracije

- Davanje mišljenja Odbora o kandidatima za ambasadore Crne Gore u stranim državama i pri međunarodnim institucijama.¹⁹
- Razmatranje izvještaja o realizaciji obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i kvartalnih izvještaja o ukupnim aktivnostima u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja EU.²⁰
- Izvještaj o radu Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija u 2011. godini.
- Razmatranje izveštaja o radu radnih grupa i realizaciji eksplanatornog i bilateralnog skrininga za poglavља 23 i 24.

Odbor za ekonomiju, finansije i budžet

- Konsultativno saslušanje na temu: „Aktuelna situacija u Kombinatu aluminijuma Podgorica nakon usvajanja Odluke o naknadnom potvrđivanju Odluke o preuzimanju duga AD Kombinat aluminijuma Podgorica prema Deutsche banci i odgovarajućih zaključaka u Skupštini Crne Gore“.
- Konsultativno saslušanje na temu: „Aktuelna pitanja vezana za primjenu Zakona o energetici u odnosu na položaj i ovlašćenja Regulatorne agencije za energetiku“.
- Konsultativno saslušanje na temu: „Javni dijalog o održivom korišćenju energije u Jugoistočnoj Evropi-stanje u Crnoj Gori“ (sa posebnim osvrtom na primjenu Zakona o energetskoj efikasnosti).
- Konsultativno saslušanje (rasprava) na temu: „Sprovođenje Zakona o bankama u dijelu koji se odnosi na bankarskog ombudsmana“.

¹⁹ Ukupno sedam saslušanja.

²⁰ Jedno saslušanje.

Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje

- Konsultativno saslušanje povodom epidemiološke situacije u JU Zavod „Komanski most“.
- Implementacija Zakona o državnim i drugim praznicima.

Administrativni odbor

- Konsultativno saslušanje kandidata za imenovanje dva člana Savjeta Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, u cilju pripreme poslanika za odlučivanje o predlogu za imenovanje.

RADNA TIJELA 25. SAZIVA SKUPŠTINE

KONSULTATIVNA SASLUŠANJA

Odbor za evropske integracije

- Razmatranje procesa pregovora, sa posebnim osvrtom na privremeno zatvoreno pregovaračko poglavlje 25.

PRILOG III: HRONOLOŠKI TABELARNI PREGLED SROVEDENIH OBUKA I USAVRŠAVANJA

Obuke Uprave za kadrove u 2012. godini, na osnovu Plana i programa realizacije obuka

Rb	Datum	Tema	Broj polaznika
1.	26. mart	Evropski sud za ljudska prava – praksa	1
2.	29. mart	Primjena zakona o zaštiti podataka o ličnosti	1
3.	30. mart	Politika proširenja Evropske unije	2
4.	2–7. april	Obuka za polaganje stručnog ispita za rad u državnim organima	4
5.	12. april	Upravljanje vremenom i stresom na radnom mjestu	2
6.	17. april	Borba protiv korupcije – opšta obuka	1
7.	18. april	Borba protiv korupcije – specifična obuka	1
8.	17. i 18. april	Pregovaranje i pregovaračke vještine	3
9.	18–20. april	Upravljanje projektima finansiranim iz fondova EU	1
10.	19. april	Strukturni i kohezioni fondovi EU	1
11.	20. april	Sistem javnih nabavki u Crnoj Gori	3
12.	26. april	Odnosi sa javnošću	1
13.	26. april	Institucije i način donošenja odluka u EU	2
14.	4. maj	Poslovna korespondencija	2
15.	8. maj	Crna Gora na putu ka članstvu u EU	2
16.	9. maj	Upravljanje rizikom	1
17.	14. maj	Rješavanje konfliktnih situacija	2
18.	19. jun	Otvoreni postupak javne nabavke	1
19.	1–5. oktobar	Obuka za polaganje stručnog ispita za rad u državnim organima	4
20.	3. oktobar	Postupak usklađivanja nacionalnih propisa sa propisima EU i međunarodnim propisima	4
21.	4. oktobar	Sistem javnih nabavki u Crnoj Gori	1
22.	5. oktobar	Pregovori o pristupanju	2
23.	8. oktobar	U susret novom Zakonu o državnim službenicima i namještenicima	5
24.	10. oktobar	Prekršajni postupak	3
25.	11. oktobar	Zaštita na radu i bezbjednost zaposlenih	2
26.	12. oktobar	U susret novom Zakonu o državnim službenicima i namještenicima	1
27.	12. oktobar	Metode i tehnike uspješnog i efikasnog rada u državnoj upravi	1
28.	18. oktobar	Evropska unija	1
30.	25–26. oktobar	Opšti upravni postupak	3
31.	26. oktobar	Evropski sud za ljudska prava – praksa	3
32.	5. novembar	Vrijednosti EU	1
33.	6. novembar	Pristup web bazama podataka u EU	2
34.	15. novembar	Sistem javnih nabavki u Crnoj Gori	2
35.	15. novembar	Institucije i način donošenja odluka u EU	3
36.	23. novembar	Pregovori o pristupanju EU	3
37.	10. decembar	Poslovna korespondencija	1

Dodatne obuke Uprave za kadrove u 2012. godini

Rb	Datum	Tema	Broj polaznika
1.	2, 5. i 6. april	Obuka o korišćenju KIS aplikacije	1
2.	9–11. april	Obuka o korišćenju KIS aplikacije	1
3.	30. maj	Zaštita podataka o ličnosti	1
4.	4. jun	Međunarodna bezbjednost i Crna Gora	1
5.	14. jun	Nacionalni sistem bezbjednosti	1
6.	22. jun	Pravno-tehnička pravila za izradu propisa sa Smjernicama za usklađivanje propisa Crne Gore sa pravnim poretkom EU	5
7.	27–28. septembar	Prava i obaveze državnih službenika i namještenika	1
8.	6–8. novembar	Jačanje administrativnih kapaciteta za usklađivanje crnogorskog zakonodavstva sa Acquis Communautaire	2
9.	18. decembar	Zabрана diskriminacije	1

Ostale obuke u 2012. godini

Rb	Datum	Tema	Organizator	Mjesto održavanja	Broj polaznika
1.	23–27. januar	Vještine prezentacije	British Council	Podgorica	27
2.	24. januar	Pregovaranje Republike Hrvatske sa EU, struktura, sadržaj, iskustva i unaprjeđivanje uloge parlamentarnih struktura	Odbor za međunarodne odnose i evropske integracije	Podgorica	25
3.	26. i 27. januar	U redu je biti drugačiji	Uprava za kadrove, CGO, LGBT Forum progres	Podgorica	5
4.	9. i 10. februar	Izrada dokumenta „Red Book“	WFD	Podgorica	16
5.	20–24. februar	Studijska pošeta Velikoj Britaniji na temu finansijskog nadzora	WFD	London, Velika Britanija	5
6.	22–24. februar	Intenzivna obuka na temu „Formalna korespondencija i vještine prezentacije“	British Council	Podgorica	8
7.	27. februar – 2. mart	Studijska pošeta Bundestagu	Fondacija Konrad Adenauer	Berlin, Njemačka	7
8.	7. mart	Priručnik slovačkih iskustava iz sproveđenja reforme i upravljanja javnom upravom	ReSPA	Danilovgrad	2
9.	19–21. mart	Jačanje kapaciteta Skupštine Crne Gore u oblasti finansijskog nadzora	WFD	Podgorica	5
10.	20–22. mart	Makro trening na temu - Uvođenje socijalne ekonomije i rehabilitacija sistema kooperativa kao podrška ruralnom razvoju Crne Gore	COSV i Cooperative Europe iz Brisela	Podgorica	2
11.	23. mart	Uloga parlamenta u vladavini prava	WFD	Bečići	3
12.	25–27. mart	Interna i eksterna komunikacija	WFD	Bečići	7

13.	19–21. mart	Obuka za korišćenje RIA obrazaca	Ministarstvo finansija i USAID	Budva	2
14.	29. i 30. mart	Zaštita životne sredine	Evropski parlament	Brisel, Belgija	3
15.	8–11. maj	Javne finansije i budžetske reforme u državnoj administraciji	ReSPA	Danilovgrad	1
16.	14–16. maj	Analiza efekata propisa (RIA)	Ministarstvo finansija i USAID	Budva	2
17.	14. maj	Obuka o korišćenju EXTRON proizvoda	EXTRON	Bečići	2
18.	15. i 16. maj	Konferencija Američko-jadranske povelje na temu „Uloga nacionalnih parlamenta u informisanju javnosti u evroatlantskim integracijama“	Parlamentarna skupština BiH	Sarajevo, BiH	1
19.	28–30. maj	Analiza efekata propisa (RIA)	Ministarstvo finansija i USAID	Bečići	2
20.	12. i 13. jun	Demokratska kontrola oružanih snaga kao osnovni princip reforme sektora bezbjednosti: regionalna perspektiva	RACVIAC	Sarajevo, BiH	1
21.	10–16. jun	Pošeta slovačkom parlamentu	NDI	Bratislava, Slovačka	1
22.	25–27. jun	Analiza efekata propisa (RIA)	Ministarstvo finansija i USAID	Bečići	2
23.	26–28. jun	Seminar za predstavnike službi parlamenta zemalja Jugoistočne Evrope	Centar za kontrolu oružanih snaga iz Ženeve (DCAF)	Miločer, Budva	4
24.	4 i 5. jul	Mehanizmi nadzora nad službama bezbjednosti	DCAF	Ljubljana, Slovenija	1
25.	6. i 7. jul	Analiza budžeta – priprema mišljenja radnih tijela o budžetu Crne Gore	WFD	Bar	23
26.	9. i 10. jul	Modernizacija poljoprivrede i implementacija zajedničke poljoprivredne politike	Direktorat za demokratsku podršku i Regionalni sekretarijat za parlamentarnu saradnju u Jugoistočnoj Evropi iz Sofije	Sofija, Bugarska	3
27.	13. i 14. septembar	ECPRD seminar na temu „Parlamentarna kontrola rada Vlade u zakonodavnom procesu“	Bundesrat	Berlin, Njemačka	1
28.	17–21. septembar	Sastanci radnih grupa EU	British Council	Podgorica	27
29.	26–28. septembar	Upravljanje zasnovano na rezultatima	Uprava za antikorupcijsku inicijativu i Kancelarija UN-a za razvoj	Podgorica	1
30.	14–17. oktobar	Rose Roth seminar na temu „Učvršćivanje stabilnosti na Zapadnom Balkanu: ispunjavanje obećanja u procesu	Stalna delegacija Skupštine Crne Gore pri Parlamentarnoj skupštini NATO-a	Miločer, Budva	3

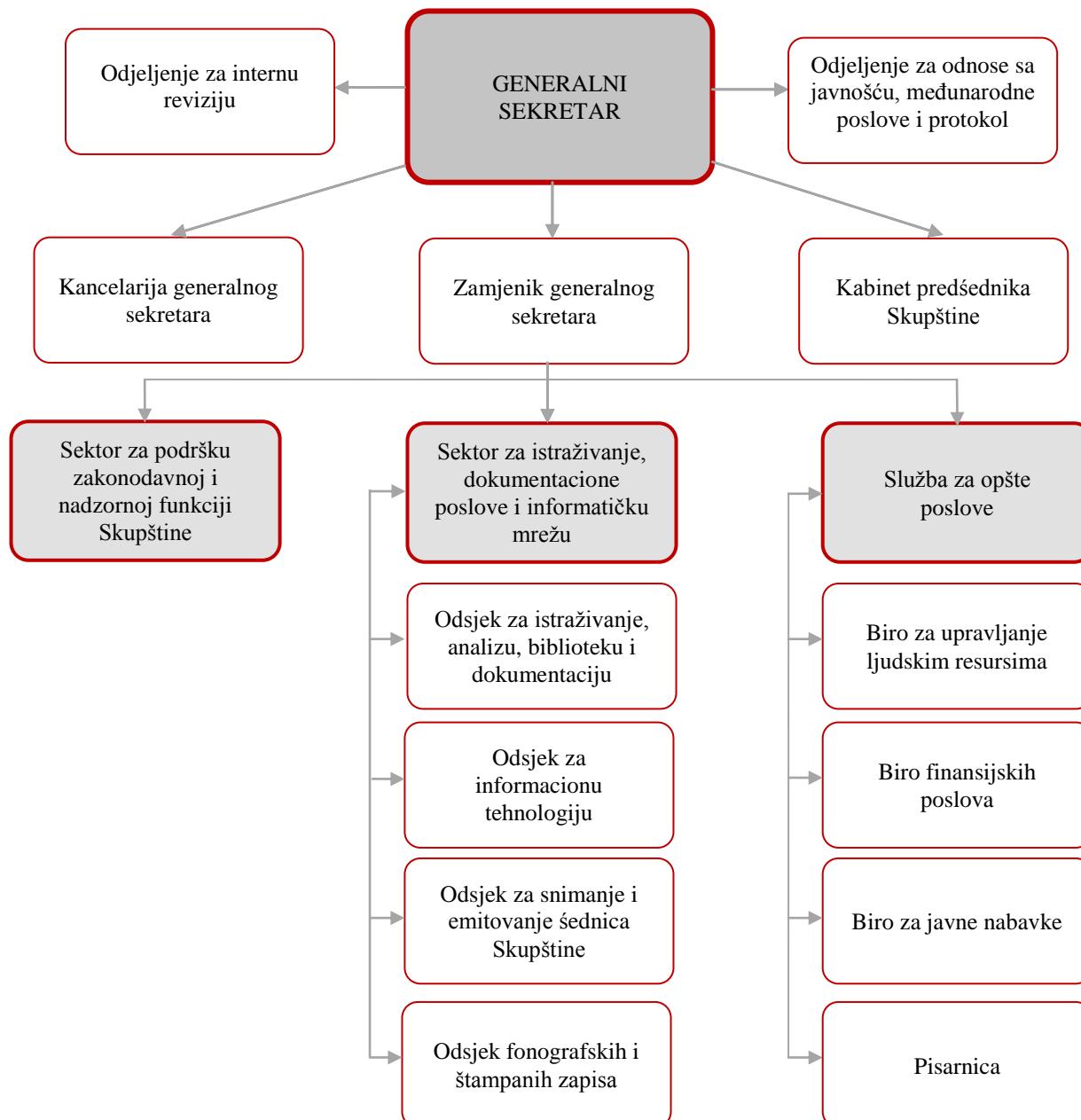
		evroatlantskih integracija“			
31.	24. oktobar	Seminar na temu „Priprema za pregovore“, za članove Radne grupe za pregovaračko poglavlje 11	Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija (Direkcija za pristupanje EU) i Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja	Podgorica	1
32.	21–24. oktobar	Obuka na temu: „Kreiranje ključnih poruka prilikom kreiranja strateških dokumenata za internu i eksternu komunikaciju“	WFD i Thomson Reuters	London, Velika Britanija	7
33.	7. novembar	Podrška odborima u analizi budžeta	WFD i Skupština Crne Gore	Podgorica	45
34.	6. i 8. novembar	Jačanje kapaciteta Skupštine Crne Gore u oblasti finansijskog nadzora	WFD i Skupština Crne Gore	Podgorica	5
35.	7–9. novembar	Regionalna radionica „Efikasan rad odbora“	Ustanova za parlamentarnu obuku – Casta Papiernicka	Casta Papiernicka, Slovačka	2
36.	8. novembar	Obuka za vođenje intervjua prilikom zapošljavanja	Biro za upravljanje ljudskim resursima	Podgorica	7
37.	14. i 15. novembar	Zaštita ljudskih prava i položaj žena i djece	Jedinica za odnose sa parlamentima zemalja Zapadnog Balkana, Direktorata za spoljne poslove Evropskog parlamenta u okviru Programa podrške parlamentima zemalja Zapadnog Balkana	Brisel, Belgija	2
38.	21. novembar	Seminar na temu „Regionalnog razvoja u kontekstu pristupanja EU“	UNDP	Podgorica	2
39.	22. novembar	Prezentacija iskustava Hrvatske o ruralnom razvoju u kontekstu pristupanja Evropskoj uniji	UNDP	Podgorica	1
40.	10–13. decembar	Nadzor nad prikupljanjem podataka od strane obavještajnih službi	Centar za demokratsku kontrolu oružanih snaga iz Ženeve (DCAF)	Zagreb, Hrvatska	1
41.	11–13. decembar	Regulatorne tehnike i procedure	ReSPA	Podgorica	1

Radne pošete u 2012. godini

Rb	Datum	Naziv	Organizator	Mjesto održavanja	Broj zaposlenih
1.	23–25. april	Radna pošeta makedonskom Sobranju	Makedonski parlament	Skoplje, Makedonija	4
2.	29. i 30. maj	Prvi regionalni sastanak parlamentarnih službi regiona	Parlament BiH u saradnji sa OSCE-om	Sarajevo, BiH	2
3.	29–31. oktobar	Pošeta predstavnika Odsjeka za istraživanje, analizu, biblioteku i dokumentaciju Službe Skupštine Crne Gore i ECPRD korespondenta Narodnoj skupštini Republike Srbije	Narodna skupština Republike Srbije	Beograd, Srbija	5

PRILOG IV: ORGANIZACIONA ŠEMA SLUŽBE SKUPŠTINE

PRILOG V: TABELARNI PREGLED SA PODACIMA O PODNOSIOCU ZAHTJEVA ZA SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA, DATUMU PODNOŠENJA ZAHTJEVA I DAVANJA ODGOVORA

Broj	Podnositelj zahtjeva	Datum prijema	Datum odgovora	Broj stavki	Odgovor
1.	MANS	00-41/12-1 10.01.	17.01.	1	Odbijen
2.	MANS	00-41/12-2 10.01.	17.01.	1	Obavještenje
3.	MANS	00-41/12-3 10.01.	17.01.	2	Odbijen
4.	MANS	00-41/12-4 10.01.	17.01.	2	Dozvoljen
5.	MANS	00-41/12-5 10.01.	17.01.	1	Dozvoljen
6.	MANS	00-41/12-6 10.01.	17.01.	3	Dozvoljen
7.	MANS	00-41/12-7 10.01.	17.01.	1	Obavještenje
8.	MANS	00-41/12-8 10.01.	17.01.	2	Dozvoljen
9.	MANS	00-41/12-9 13.01.	13.01.	1	Obavještenje
10.	MANS	00-41/12-10 13.01.	17.01.	3	Dozvoljen
11.	Akcija za ljudska prava	00-41/12-11 19.01.	19.01.	1	Obavještenje
12.	Institut alternativa	00-41/12-12 23.01.	23.01.	2	Obavještenje
13.	MANS	00-41/12-13 10.01.	23.01.	1	Dozvoljen
14.	MANS	00-41/12-14 10.01.	23.01.	3	Obavještenje
15.	MANS	00-41/12-15 10.01.	23.01.	3	Dozvoljen
16.	Centar za građansko obrazovanje	00-41/12-16 07.02.	09.02.	2	Dozvoljen
17.	Monitoring group Ulcinj	00-41/12-17 02.03.	05.03.	1	Odbijen
18.	Monitoring group Ulcinj	00-41/12-18 02.03.	05.03.	1	Odbijen
19.	Monitoring group Ulcinj	00-41/12-19 02.03.	05.03.	1	Odbijen
20.	Institut alternativa	00-41/12-20 02.03.	05.03.	1	Obavještenje
21.	Evropski pokret CG	00-41/12-21 20.03.	28.03.	6	Obavještenje
22.	Institut Alternativa	00-41/12-22 22.03.	28.03.	1	Odbijen
23.	Nezavisni dnevnik Vijesti	00-41/12-23 23.04.	24.04.	3	Dozvoljen
24.	Centar za demokratsku tranziciju	00-41/12-24 04.05.	08.05.	1	Dozvoljen
25.	Centar za demokratsku tranziciju	00-41/12-25 08.05.	08.05.	1	Odbijen
26.	Centar za građansko obrazovanje	00-41/12-26 09.05.	09.05.	2	Obavještenje
27.	Centar za građansko obrazovanje	00-41/12-27 11.05.	11.05.	1	Obavještenje
28.	Institut alternativa	00-41/12-28 28.05.	31.05.	3	Dozvoljen
29.	Institut alternativa	00-41/12-29 06.06.	07.06.	3	Dozvoljen
30.	Centar za građansko obrazovanje	00-41/12-30 08.06.	08.06.	2	Dozvoljen
31.	Centar za građansko obrazovanje	00-41/12-31 13.06.	18.06.	34	Dozvoljen

32.	Centar za građansko obrazovanje	00-41/12-32 18.06.	28.06.	2	Dozvoljen
33.	Centar za građansko obrazovanje	00-41/12-33 18.06.	28.06.	2	Dozvoljen
34.	Centar za građansko obrazovanje	00-41/12-34 18.06.	28.06.	1	Dozvoljen
35.	Centar za demokratsku tranziciju	00-41/12-35 25.06.	27.06.	1	Dozvoljen
36.	Institut alternativa	00-41/12-36 27.06.	28.06.	1	Dozvoljen
37.	MANS	00-41/12-37 25.06.	27.06.	1	Dozvoljen
38.	Opštinski odbor SNP Ulcinj	00-41/12-38 03.07.	05.07.	1	Dozvoljen
39.	Institut alternativa	00-41/12-39 02.07.	10.07.	1	Obavještenje
40.	Centar za demokratsku tranziciju	00-41/12-40 12.07.	16.07.	1	Dozvoljen
41.	Institut alternativa	00-41/12-41 19.07.	26.07.	1	Dozvoljen
42.	Centar za građansko obrazovanje	00-41/12-42 24.07.	26.07.	1	Dozvoljen
43.	Centar za monitoring	00-41/12-43 04.07.	30.07.	11	Dozvoljen
44.	Akcija za ljudska prava	00-41/12-44 25.07.	26.07.	1	Odbijen
45.	MANS	00-41/12-45 17.09.	26.09.	3	Zaključak
46.	MANS	00-41/12-46 18.09.	26.09.	10	Dozvoljen
47.	Centar za demokratsku tranziciju	00-41/12-47 18.09.	24.09.	1	Dozvoljen
48.	Institut alternativa	00-41/12-48 02.10.	04.10.	4	Dozvoljen
49.	MANS	00-41/12-49 11.10.	16.10.	3	Zaključak
50.	MANS	00-41/12-50 11.10.	16.10.	10	Dozvoljen
51.	Centar za demokratsku tranziciju	00-41/12-51 05.11.	13.11.	1	Dozvoljen
52.	Institut alternativa	00-41/12-52 06.11.	14.11.	7	Dozvoljen
53.	Institut alternativa	00-41/12-53 09.11.	14.11.	1	Odbijen
54.	Centar za demokratsku tranziciju	00-41/12-54 20.11.	21.11.	1	Dozvoljen
55.	Institut alternativa	00-41/12-55 23.11.	26.11.	1	Dozvoljen
56.	MANS	00-41/12-56 03.12.	21.01.	1	Dozvoljen
57.	Institut alternativa	00-41/12-57 18.12.	25.12.	1	Dozvoljen
58.	Akcija za ljudska prava	00-41/12-58 21.12.	26.12.	1	Dozvoljen

PRILOG VI: TABELARNI PREGLED UČEŠĆA U RADU RADNIH TIJELA PREDSTAVNIKA CIVILNOG SEKTORA, JAVNIH USTANOVA I PRIVREDNIH DRUŠTAVA

Naziv organizacije	Ime i prezime predstavnika organizacije (iz zapisnika)	Naziv radnog tijela	Datum
NVO „Mreža za afirmaciju nevladinog sektora“ (MANS)	Pavle Ćupić	Odbor za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje	24.1.2012.
Udruženje paraplegičara Crne Gore	Filipa Rajković, izvršna direktorica i Aleksandra Popović, program menadžerka	Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje	2.2.2012.
NVF „Gradska alijansa“ (GA)	Edin Koljenović, asistent na Programu ljudskih prava	Odbor za ljudska prava i slobode	8.2.2012.
NVU „Institut alternativa“ (IA)	Dina Bajramspahić i Jovana Marović	Odbor za bezbjednost i odbranu	8.2.2012. i 10.2.2012.
Udruženje paraplegičara Crne Gore	Filipa Rajković, izvršna direktorica i Aleksandra Popović, program menadžerka	Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje	9.2.2012.
Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore	doc. dr Ivana Jelić, profesorica	Odbor za ljudska prava i slobode	20.2.2012.
Centar za ljudska prava Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore	Siniša Bjeković		
Misija OEBS-a u Crnoj Gori	Milena Čeranić		
Misija UNDP-a u Crnoj Gori	Rastislav Vrbenski, rezidentni predstavnik		
Kancelarija UNICEF-a u Crnoj Gori	Bendžamin Perks (Benjamin Perks), šef Kancelarije		
Kancelarija UNHCR-a u Crnoj Gori	Brita Heleland (Brita Helleland), predstavnica		
NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“	Milisav Korać, predsednik		
Centar za razvoj nevladinih organizacija (CRNVO)	Ana Novaković, izvršna direktorica		
Crnogorski helsinski komitet za ljudska prava	Slobodan Franović, direktor		
NVF „Gradska alijansa“ (GA)	Milan Radović, koordinator Programa ljudskih prava		
NVO „Akcija za ljudska prava“	Mirjana Radović		
NVO „Mreža za afirmaciju nevladinog sektora“ (MANS)	Pavle Ćupić		
NVO „Fondacija za stipendiranje Roma“	Biljana Alković, izvršna direktorica		
NVO „LGBT Forum Progres“	Zdravko Cimbaljević, izvršni direktor		
NVO Centar za antidiskriminaciju „EKVISTA“	Milan Šaranović, izvršni direktor		
NVF „Gradska alijansa“ (GA)	Edin Koljenović, asistent na Programu ljudskih prava		
NVU „Institut alternativa“ (IA)	Dina Bajramspahić	Odbor za bezbjednost i odbranu	24.2.2012.
NVU „Institut alternativa“ (IA)	Marko Sošić	Odbor za bezbjednost	27.2.2012.

		i odbranu	
NVU „Institut alternativa“ (IA)	Marko Sošić	Odbor za bezbjednost i odbranu	29.2.2012.
NVF „Gradanska alijansa“ (GA)	Milan Radović, koordinator Programa ljudskih prava	Odbor za ljudska prava i slobode	2.3.2012.
NVF „Gradanska alijansa“ (GA)	Edina Hasanaga Cobaj, izvršna direktorica		
NVO „Montenegro bet“	Mito Mijatović i Tatjana Šćepanović		
NVO „Udruženje priredivača igara na sreću Crne Gore“ (UPIS)	prof. dr Blagota Mitić, ekspert-konsultant, Vladan S. Bojić, advokat i Branko Jovanović, predsednik Odbora direktora Lutrije Crne Gore	Odbor za ekonomiju, finansije i budžet	7.3.2012.
NVF „Gradanska alijansa“ (GA)	Edin Koljenović, asistent na Programu ljudskih prava	Odbor za ljudska prava i slobode	7.3.2012.
11 nevladinih organizacija, Univerzitet Crne Gore, Univerzitet Mediteran, Savez sindikata Crne Gore, Unija slobodnih sindikata, Misija OEBS-a u Crnoj Gori, Kancelarija UNDP-a u Crnoj Gori, Kancelarija UN Women-a u Crnoj Gori i Fondacija Konrad Adenauer (KAS)		Odbor za rodnu ravnopravnost	8.3.2012.
Crveni krst Crne Gore	Vojislav Mijušković, predsednik i Snežana Prlja, stručna saradnica		
NVO „Mreža za afirmaciju nevladinog sektora“ (MANS)	Dejan Milovac, zamjenik izvršnog direktora		
NVO „Udruženje priredivača igara na sreću Crne Gore“ (UPIS)	prof. dr Blagota Mitić, dr Branko Jovanović i Vladan Bojić, advokat	Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo	12.3.2012.
Kombinat aluminijuma Podgorica (KAP)	Aleksej Kuznjecov, predsednik Odbora direktora		
Kombinat aluminijuma Podgorica (KAP)	Juriј Moiseev, izvršni direktor		
NVO „Mreža za afirmaciju nevladinog sektora“ (MANS)	Vanja Čalović, izvršna direktorica	Komisija za praćenje i kontrolu postupka privatizacije	12.3.2012.
Sindikat Kombinata aluminijuma Podgorica (KAP)	Sandra Obradović, predsednica sindikata		
Crveni krst Crne Gore	Vojislav Mijušković, predsednik i Snežana Prlja, stručna saradnica	Odbor za politički sistem, pravosude i upravu	14.3.2012.
Crveni krst Crne Gore	Vojislav Mijušković, predsednik i Snežana Prlja, stručna saradnica	Odbor za politički sistem, pravosude i upravu	20.3.2012.
Crveni krst Crne Gore	Vojislav Mijušković, predsednik i Snežana Prlja, stručna saradnica	Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo	22.3.2012.
NVO „Mreža za afirmaciju nevladinog sektora“ (MANS)	Dejan Milovac, zamjenik izvršnog direktora	Odbor za turizam, poljoprivredu,	27.3.2012.

		ekologiju i prostorno planiranje	
NVO „Centar za demokratiju i ljudska prava“ (CEDEM) i NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“	Marija Vuksanović, projekt menadžerka u Odjeljenju za vladavinu prava Centra za demokratiju i ljudska prava (CEDEM) i Milisav Korać, izvršni direktor NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“	Odbor za ljudska prava i slobode	30.3.2012.
JU Zavod „Komanski most“	Vaselj Dušaj, direktor, Slavka Mirović, defektolog, Borislav Durović, socijalni radnik i dr Mensud Grbović, pomoćnik ministra zdravlja i izabrani ljekar u JU Zavodu „Komanski most“	Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje	4.4.2012.
Institut za javno zdravlje	dr Boban Mugoša, direktor		
NVO „Centar za romske inicijative“	Fana Delija	Odbor za rodnu ravnopravnost	6.4.2012.
NVO Ženska RAE mreža „Prva“	Behija Ramović		
NVO „Fondacija za stipendiranje Roma“	Andrija Đukanović		
JU Centar za stručno obrazovanje	Ljiljana Garić		
Crveni krst Crne Gore	Jelena Darmanović-Dubak		
Misija UNDP-a u Crnoj Gori	Kaća Đuričković, koordinatorica programa		
Kancelarija UNICEF-a u Crnoj Gori	Ana Zec, predstavnica		
NVO „Akcija za ljudska prava“	Tea Gorjanc- Prelević, izvršna direktorica	Odbor za ljudska prava i slobode	11.4.2012.
JU Zavod „Komanski most“	Vaselj Dušaj, direktor		
JU Dječiji dom „Mladost“	Slavica Ilić, pomoćnica direktora		
JU Centar za obrazovanje i osposobljavanje „1. jun“	Željko Darmanović, direktor		
NVF „Gradanska alijansa“ (GA)	Edin Koljenović, asistent na Programu ljudskih prava		
Sindikat AD „Staklenici“ Podgorica	Milorad Vuković, predstavnik zaposlenih	Komisija za praćenje i kontrolu postupka privatizacije	12.4.2012.
Bivši radnici AD „Elastik-plastika“ Podgorica	Milorad Raković		
Društvo za upravljanje Atlas Mont fonda zajedničkog ulaganja	Dorđe Đurđić, predsednik Odbora direktora i Mirjana Damjanović, izvršna direktorica		
NVF „Gradanska alijansa“ (GA)	Boris Raonić, Ajša Hadžibegović i Edin Koljenović		
NVO „Crnogorski centar za energetsku efikasnost“ (CCEE)	Dražen Karadaglić, direktor i Rajko Radusinović		
NVO	Sanja Srvkota		

„Green home“			
NVO „Expeditio“	Biljana Gligorić		
Njemačka organizacija za međunarodnu saranju (GIZ)	Jasna Sekulović, regionalna GIZ-ova koordinatorka za Crnu Goru za projekte Otvorenog regionalnog fonda za energetsku efikasnost i Simon Bergman (Simon Bergmann), rukovodilac GIZ-ovog projekta Unapređenje energetske efikasnosti u Crnoj Gori	Odbor za ekonomiju, finansije i budžet	19.4.2012.
Privredna komora Crne Gore	Tanja Radusinović, sekretarka Odbora za energetsku efikasnost i zaštitu životne sredine		
Unija poslodavaca Crne Gore	Dražen Karadaglić i Mirza Mulešković		
Unija slobodnih sindikata Crne Gore	Sandra Obradović	Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje	27.4.2012.
NVO „Gradanski bankarski ombudsman“	Dejana Savićević, izvršna direktorka i Ljubomir Savićević		
NVO „Centar za zaštitu potrošača Crne Gore“ (CEZAP)	Milan Mijović	Odbor za ekonomiju, finansije i budžet	7.5.2012.
Udruženje banaka Crne Gore	Mirko Radonjić, generalni sekretar		
NVF „Gradanska alijansa“ (GA)	Milan Radović, koordinator Programa ljudskih prava	Odbor za ljudska prava i slobode	8.5.2012.
NVF „Gradanska alijansa“ (GA)	Milan Radović, koordinator Programa ljudskih prava	Odbor za ljudska prava i slobode	14.5.2012.
Udruženi sindikat državnih institucija (USDI)	Milanka Ivanović	Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje	23.5.2012.
NVF „Gradanska alijansa“ (GA)	Milan Radović, koordinator Programa ljudskih prava	Odbor za ljudska prava i slobode	24.5.2012.
NVF „Gradanska alijansa“ (GA)	Zoran Vujičić, koordinator Programa vladavine prava	Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo	28.5.2012.
Centar za ljudska prava Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore	Siniša Bjeković		
NVF „Gradanska alijansa“ (GA)	Milan Radović, koordinator Programa ljudskih prava	Odbor za ljudska prava i slobode	30.5.2012.
NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“, NVO Udruženje za pomoći licima ometenim u psihofizičkom razvoju, Misija OEBS-a u Crnoj Gori, Kancelarija UNICEF-a u Crnoj Gori, JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju u Nikšiću i JU Centar za socijalni rad	Milisav Korać, predsednik Saveza udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“, Miluša-Cica Žugić iz NVO Udruženje za pomoći licima ometenim u psihofizičkom razvoju, Valdemar Figaj (Waldemar Figaj), zamjenik šefa Misije OEBS-a u Crnoj Gori, Ana Zec, koordinatorka	Odbor za ljudska prava i slobode	1.6.2012.

	programa u Kancelariji UNICEF-a u Crnoj Gori, Radojka Koprivica, direktorica JU Dnevni centar za djecu sa smetnjama u razvoju u Nikšiću i Radmila Marković, direktorica JU Centar za socijalni rad		
NVO „Mreža za afirmaciju nevladinog sektora“ (MANS)	Vuk Maraš, direktor monitoring programa	Odbor za politički sistem, pravosude i upravu	7.6.2012.
NVF „Gradanska alijansa“ (GA)	Milan Radović, koordinator Programa ljudskih prava	Odbor za ljudska prava i slobode	18.6.2012.
NVF „Gradanska alijansa“ (GA)	Zoran Vujičić, koordinator programa vladavine prava	Odbor za politički sistem, pravosude i upravu	19.6.2012.
NVF „Gradanska alijansa“ (GA)	Zoran Vujičić, koordinator programa vladavine prava	Odbor za politički sistem, pravosude i upravu	20.6.2012.
Delegacija EU u Crnoj Gori	Don Edi Berd (Dawn Adie Baird), predstavnica	Odbor za ljudska prava i slobode	25.6.2012.
Kancelarija UNHCR-a u Crnoj Gori	Brita Heleland (Brita Helleland), predstavnica i Aleksandar Čađenović i Slobodan Raščanin, saradnici		
Institut za javno zdravlje	doc. dr Jelena Radulović, sociolog, načelnica Odjeljenja za zdravstveno vaspitanje i medije	Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje	2.7.2012.
Udruženje za zaštitu penzionera i invalida Crne Gore	Vojo Vuletić, predsednik		
Dom starih „Grabovac“ iz Risna	Zoran Vukićević, direktor		
Dječiji dom „Mladost“ iz Bijele	Marela Savić, pomoćnica direktora		
Kancelarija UNICEF-a u Crnoj Gori	Nela Krnić-Brković, rukovoditeljka programa dječije zaštite		
Delegacija EU u Crnoj Gori	Arijan Hodža, monitor EU za program Reforma sistema socijalne i dječije zaštite u Crnoj Gori		
NVU „Institut alternativa“ (IA)	Marko Šošić	Odbor za ekonomiju, finansije i budžet	16.7.2012.
Udruženi sindikat državnih institucija (USDI)	Milanka Ivanović i Miloš Pejković	Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje	17.7.2012.
NVU „Institut alternativa“ (IA)	Marko Sošić	Odbor za ekonomiju, finansije i budžet	1.10.2012.
NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“	Milisav Korać, direktor	Odbor za ljudska prava i slobode	20.12.2012.

NVF „Gradanska alijansa“ (GA)	Milan Radović, koordinator Programa ljudskih prava		
NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“	Milisav Korać, izvršni direktor	Odbor za zdravstvo, rad i socijalno staranje	21.12.2012.
Udruženje paraplegičara Crne Gore	Aleksandra Popović		
NVU „Institut alternativa“ (IA)	Marko Sošić	Odbor za ekonomiju, finansije i budžet	21.12.2012.
NVU „Institut alternativa“ (IA)	Stevo Muk		
NVO Savez udruženja roditelja djece i omladine sa teškoćama u razvoju „Naša inicijativa“	Milisav Korać		
Privredna komora Crne Gore	Aleksandar Mitrović		
Unija poslodavaca Crne Gore	Suzana Radulović		
Savez sindikata Crne Gore (SSCG)	Duško Zarubica i Dragan Mijanović	Odbor za ekonomiju, finansije i budžet	26.12.2012.
Unija slobodnih sindikata Crne Gore (USSCG)	Vukašin Zogović		
Montenegro biznis alijansa	Danko Konjević		

* **Izvor:** mjesечni izvještaji sekretara radnih tijela i zapisnici sa šednica radnih tijela